Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології

Mundus Philologiae

№ 1 (2023)

Збірник студентських наукових робіт

Kyiv 2023

MUNDUS PHILOLOGIAE

Збірник студентських наукових робіт

Випуск №1

Засновник:
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених
Факультету романо-германської філології
Київський університет імені Бориса Грінченка
Рекомендовано Вченою Радою Факультету романо-германської філології № 14 від 21.12.2023
Друкується з грудня 2023р.
Випускається двічі на рік

Журнал підтримує політику відкритого доступу

Адреса редакції: вул. Левка Лук'яненка, 13-Б, м. Київ, 04212
Офіційний сайт: https://mundphil.kubg.edu.ua

Головний редактор:
Пилинський М.Я., Заступник голови наукового товариства аспірантів, докторантів та молодих вчених Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка, магістр (Україна);
Заступник головного редактора:
Білик К.М., старший викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства філології, секретар наукового товариства аспірантів, докторантів та молодих вчених Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософії з філології (Україна);
Випусковий редактор:
Копитіна А.С., завідувач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства, Голова наукового товариства аспірантів, докторантів та молодих вчених Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософії з філології, (Україна);

Члени редакційної колегії:
Бобер Н.М., доцент кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук (Україна);
Бахтіна А.О., старший викладач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства філології Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософії з філології (Україна);
Тугай О.М., старший викладач кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософії (Україна).

MUNDUS PHILOLOGIAE

A collection of student scientific works

Issue 1

Founder:
Scientific Society of Students, Post-graduate Students, Doctoral Students and Young Scientists
Faculty of Romance-Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv University

Published since December 2023.
Issued twice a year

The journal supports an open access policy

Editorial office adress: str. Levka Lukyanenko, 13-B, Kyiv, 04212
Official website: https://mundphil.kubg.edu.ua

Editor-in-Chief:
Pylynskyi M.Ya., Deputy Chairman of the Scientific Association of Students, Post-graduate Students, Doctoral Students and Young Scientists, Faculty of Romance and Germanic Philology, Borys Grinchenko Kyiv University, Master (Ukraine);
Vice Editor-in-Chief:
Bilyk K.M., Senior lecturer of the Chair of Romance Philology and Comparative-Typological Linguistics of Philology, secretary of the Scientific Society of Students, Post-graduate Students, Doctoral Students and Young Scientists Faculty of Romance and Germanic Philology, Borys Grinchenko Kyiv University, Ph.D. in Philological Sciences (Ukraine);
Commissioning Editor:
Kopytina A.S, Head of the Department of Romance Philology and Comparative-Typological Linguistics, Head Scientific Society of Students, Post-graduate Students, Doctoral Students and Young Scientists, Faculty of Romance and Germanic Philology, Borys Grinchenko Kyiv University, Ph.D. in Philological Sciences (Ukraine);

Editorial board members:
Bober N. M., Associate Professor of the Chair of Germanic Philology, Faculty of Romance and Germanic Philology, Borys Grinchenko Kyiv University, Ph.D. in Philological Sciences (Ukraine)
Bakhtina A.O., Senior lecturer of the Chair of Romance Philology and Comparative-Typological Linguistics, Faculty of Romance and Germanic Philology, Borys Grinchenko Kyiv University, Ph.D. in Philological Sciences (Ukraine);
Tugai O.M., Senior lecturer of the Chair of Germanic Philology, Faculty of Romance and Germanic Philology, Borys Grinchenko Kyiv University, Ph.D. in Philological Sciences (Ukraine).

ЗМІСТ

1. *Д.А. Єрохіна* РІЗДВЯНІ ПРОМОВИ ЄЛИЗАВЕТИ ІІ І КАРЛА ІІІ: КОРПУСНЕ ПОРІВНЯННЯ …….. 6
2. *Є. Висовень* ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВНИХ ЗАСОБІВ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТІВ ДІМ ТА ВИМУШЕНІ МІГРАНТИ (НА ПРИКЛАДІ BBC) ……..14
3. *В.М. Соколовська* БАГАТОНАЦІОНАЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ У «THE GATES OF EUROPE» СЕРГІЯ ПЛОХІЯ…….. 20
4. Н.С. Шимков ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ, ЯК ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ АВТОРА ІЗ ЧИТАЧЕМ У ТЕОРІЇ МОВЛЕННЄВИХ АКТІВ……. 29
5. *Ю. Балецька* РИТОРИЧНІ ПРИЙОМИ ЯК МЕТОД ПЕРЕКОНАННЯ У ПРОМОВІ ДЖО БАЙДЕНА, ПРИСВЯЧЕНІЙ ПОЧАТКУ ВІЙНИ В УКРАЇНІ ……39
6. *Д.В. Франчук* «СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ» У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ДИСКУРСІ ……48
7. *К.І. Неронова* ЛІНГВІСТИКА КОНСТРУКЦІЙ ІЗ ГЕНДЕРНОЮ КОНОТАЦІЄЮ НА НІМЕЦЬКОМОВНИХ БОРДАХ……... 54
8. *Є.С. Кременицька* ВІДОБРАЖЕННЯ ДИСКУРСУ ЖИТТЯ В ХУЖОЖНЬОМУ ТЕКСТІ……. 65
9. *Л.О. Кравченко* РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ МІСЬКИХ ПРОСТОРІВ У ПОЕЗІЇ КАРЛА СЕНДБЕРГА…… 74
10. *А.П. Ісаков* ПОРІВНЯННЯ ВЕЛИКИХ У ГРІ “BLOODBORNE” ТА ПРАЦЯХ ГОВАРДА ФІЛІПСА ЛАВКРАФТА…… 79

CONTENT

1. *D.A. Yerokhina* CHRISTMAS MESSAGES BY ELIZABETH II AND CHARLES III: A CORPUS COMPARISON……. 6
2. *Ie. Vysoven* LINGUOPRAGMATIC FEATURES OF LANGUAGE MEANS IN REPRESENTING THE CONCEPTS OF HOME AND REFUGEES (BASED ON BBC)……. 14
3. *V.M. Sokolovska* UKRAINE'S MULTIETHNICITY IN SERHII PLOKHYI'S THE GATES OF EUROPE……...20
4. *N.S. Shymkov* LITERARY TEXT AS A COMMUNICATION TOOL BETWEEN AUTHOR AND READER IN THE THEORY OF SPEECH ACTS……. 29
5. *Yu. Baletska* RHETORICAL DEVICES AS A METHOD OF PERSUASION IN JOE BIDEN'S SPEECH ON THE OUTBREAK OF THE WAR IN UKRAINE…….. 39
6. *D.V. Franchuk* «STUDENT-CENTRISM» IN THE MODERN ACADEMIC ENGLISH-SPEALKING DISCOURSE ……48
7. *K.I. Neronova* LINGUISTICS OF CONSTRUCTIONS WITH GENDER CONNOTATION IN GERMAN BILLBOARDS……. 54
8. *Ye. S. Kremenytska* DEPICTION OF THE DISCOURSE OF LIFE IN A LITERARY TEXT…… 65
9. *L.O. Kravchenko* REPRESENTATION OF URBAN SPACES IN CARL SANDBERG'S POETRY…….. 74
10. *A.P. Isakov* COMPARISON OF THE GREAT ONES IN "BLOODBORNE" AND THE WORKS OF HOWARD PHILLIPS LOVECRAFT…… 79

УДК 8(81)

РІЗДВЯНІ ПРОМОВИ ЄЛИЗАВЕТИ ІІ І КАРЛА ІІІ: КОРПУСНЕ ПОРІВНЯННЯ

Єрохіна Діана Андріївна, Біла Церква, Україна
студентка 6 курсу Факультету романо-германської філології
Київський Університет імені Б. Грінченка
dayerokhina.frgf22@kubg.edu.ua

CHRISTMAS MESSAGES BY ELIZABETH II AND CHARLES III: A CORPUS COMPARISON

Yerokhina Diana, Bila Tserkva, Ukraine
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
Київський Університет імені Б. Грінченка
dayerokhina.frgf22@kubg.edu.ua

У цій роботі корпусна лінгвістика застосовується для аналізу двох королівських промов: різдвяної промови королеви Єлизавети ІІ та різдвяної промови короля Чарльза ІІІ. Методи корпусного аналізу використані для виявлення лінгвістичних особливостей кожної промови. Порівняння двох промов надає змогу виявити подібності та відмінності в мовленні королеви Єлизавети ІІ та короля Чарльза ІІІ у конкретному контексті. Дослідження демонструє, як корпусна лінгвістика може бути використана для вивчення мови і комунікації, а саме для розуміння лінгвістичних особливостей виступів членів королівської сім'ї перед публікою.
***Ключові слова**: корпусна лінгвістика, промови, мовлення, комунікація, королівська сім'я*

In this paper, corpus linguistics tools are used to analyze two royal speeches: the Christmas messages by Queen Elizabeth II and King Charles III. Corpus analysis techniques help to identify linguistic features of each speech. Comparison of the two speeches reveals similarities and differences in the speech of the monarchs on the eve of Christmas holidays. This research shows how corpus linguistics can be used to study language and communication, namely to understand linguistic features of the Royal family members' public speaking.
***Keywords**: corpus linguistics, speeches, speech, communication, royal family.*

Вступ. Мова завжди відігравала важливу роль у спілкуванні та формуванні суспільних настроїв. Мова членів королівської родини є не лише важливою частиною британської історії, а й відображенням мовних і культурних змін, що відбуваються з плином часу. Британська королівська родина відіграє вагому роль у житті та історії країни, а найважливіші сучасні члени Віндзорської династії, Єлизавета ІІ (21 квітня 1926 р. – 8 вересня 2022 р.) та Чарльз ІІІ (народ. 14 листопада 1948 р.), стали символами британської

монархії. Єлизавета II зійшла на престол у 1952 році і залишалася королевою до своєї смерті 2022 року, тоді як Чарльз III перебуває лише на початку свого правління.

Постановка проблеми. Під час свого довгого правління Єлизавета II стала однією з найдовших правлячих монархів у світі. Її спосіб спілкування та виступи публічно визнавалися як зразок королівської гідності та стабільності. З іншого боку, Чарльз III, наслідуючи її, виражає новий погляд на королівську роль у сучасному світі. Отже, порівнюючи їхні промови, можемо виявити, як власне мова та стиль спілкування відображають їхні підходи до королівської влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останніми роками зростає інтерес до промов королів та їхнього впливу на суспільство. Так, досліджуються способи, якими монархи взаємодіють з громадськістю та сприяють об'єднанню нації (Bonney 2016). Також вивчення промов набуває актуальності у контексті сучасних технологій та медіа (Bates 2022).

Метою цієї роботи є корпусне порівняння перших промов на тему Різдва двох останніх британських монархів — Єлизавети II і Чарльза III, які розпочали своє правління в епоху відмінностей у поглядах і вимогах суспільства. На основі аналізу їхніх промов буде виявлено спільні закономірності та відмінності в їхньому підході до влади та взаємодії з народом. Ми прагнемо зрозуміти, як ці промови відображають сучасні вимоги та ідеології і як вони впливають на сприйняття правителя у Великій Британії.

Корпусна лінгвістика — це розділ мовознавства, що ґрунтується на лінгвістичному аналізі з використанням корпусів (великих колекцій текстів з різних джерел і жанрів). Одним з основних принципів корпусної лінгвістики є використання реальних мовних даних для лінгвістичного аналізу та навчання. Корпус містить текстові дані з різних джерел, від газет і книг до веб-сторінок і соціальних мереж. «Корпусна лінгвістика, мабуть, найкраще може бути описана на даний момент простими словами як вивчення мови на основі прикладів використання мови в «реальному житті» (McEnery, Xiao & Tono 2006).

Вчені (McEnery, Xiao & Tono 2006) розглядають сутність корпусної лінгвістики та її застосування для аналізу мови. Вони демонструють, як корпусні дані можуть бути використані для дослідження мови та як корпусна лінгвістика допомагає вирішувати певні лінгвістичні проблеми.

Д. Барт і С. Шнелл (Barth & Schnell 2022) визначають корпусну лінгвістику як особливий спосіб вивчення мови шляхом організованого дослідження того, як мова використовується в різних контекстах. Корпусні лінгвісти зацікавлені у варіативності використання мови. Визнається (Barth & Schnell 2022), що люди використовують мову по-різному, висловлюючи свою думку. Корпусна лінгвістика робить великий акцент саме на варіативності, коли на вибір і форму висловлювання може тонко впливати конкретний

структурний контекст. Барт і Шнелл також надають практичні рекомендації щодо побудови та вивчення корпусів і значною мірою спираються на міжнародні дослідження, які, в свою чергу, є певним «рогом достатку».

У свою чергу А. Стефанович (Stefanowitsch 2020) пропонує практичний підхід до методології корпусної лінгвістики. У своїх доробках він розглядає процес збору, обробки та аналізу корпусних даних, конкретизуючи важливі етапи проведення досліджень 9].

У схожий спосіб Дж. Флауердью та М. Мальберг (Flowerdew. & Mahlberg 2009) підкреслюють роль корпусів у вивченні лексичної сполученості слів та фраз у текстах. Автори розглядають, як корпуси допомагають вивчати мовні засоби, які використовуються для забезпечення текстової цілісності та зв'язності. Вчені стверджують, що корпусні дослідження, зокрема, накопичили докази того, що межі між граматичними та лексичними категоріями не є чіткими.

Натомість Дж. Флауердью (Flowerdew 2009) акцентує на використанні корпусної лінгвістики у навчанні мовам і демонструє, як корпуси можуть бути використані для розробки навчальних матеріалів та покращення методів викладання мов.

Нарешті Ч. Ф. Мейєр (Meyer 2004) надає читачам інформацію про основні поняття та методи корпусної лінгвістики, які є корисними для лінгвістичних досліджень. Дослідник визначає корпус як «сукупність текстів або фрагментів текстів, які можуть бути піддані загальному лінгвістичному аналізу». На його думку, корпус — це зібрання текстів, які стали доступними для комп'ютерного зчитування у лінгвістичних дослідженнях.

Загалом корпусне порівняння відзначається такими перевагами (Жуковська 2013):

- один раз створений корпус може бути використаний багатократно;
- корпус надає доступ до лінгвістичних даних в реальному контексті, дозволяючи аналізувати лексичну та граматичну структуру мови, а також тривалий процес лінгвістичних змін, що відбуваються протягом певного періоду часу;
- корпус відзначається репрезентативністю, тобто збалансованим складом текстів, і може бути використаний для різних лінгвістичних досліджень, а також для перевірки пошукових систем, машинного морфологічного аналізу та систем перекладу;
- корпуси мають важливе застосування в навчанні мови, оскільки дозволяють ефективно виявляти використання невідомих слів та граматичних конструкцій.

Визначимо основні цілі застосування корпусів.

- **Аналіз частоти та колокацій.** Корпуси дозволяють аналізувати частоту вживання певних слів або виразів у текстах та мовленні. Наприклад, за допомогою British National Corpus (BNC), можна вивчити, наскільки часто конкретне слово зустрічається в

публічних промовах та текстах, що містяться у корпусі. Такий аналіз частотності допомагає дослідникам краще розуміти, наскільки активно вживаються певні слова або які теми акцентуються в конкретних мовленнєвих матеріалах.

- **Аналіз синтаксичних структур.** Корпуси надають можливість досліджувати синтаксичні конструкції та структури речень у текстах. Так, корпусне дослідження може виявити типові синтаксичні моделі у промовах монархів.
- **Аналіз жанрів мовлення.** За допомогою корпусної лінгвістики можна досліджувати структурні та стилістичні особливості різних жанрів мовлення. Це стосується, зокрема, публічних промов та офіційних виступів (Bates 2022).

Отже, методи та підходи корпусної лінгвістики надають можливість систематично аналізувати мовні дані та вивчати мову на підставі реальних текстів, допомагаючи розкрити широкий спектр мовних явищ та їх змін із часом. Важливо відзначити, що корпусна лінгвістика стала ключовим інструментом для аналізу мови в різних галузях науки та спілкування, а також для дослідження мовної дійсності в різних соціокультурних контекстах.

У дослідженні мовних особливостей різдвяних промов Єлизавети II та Чарльза III корпусна лінгвістика надає методологічне підґрунтя, яке дозволяє здійснити об’єктивний та систематичний аналіз їхнього мовлення та стилю.

Для нашого аналізу ми обрали промови однієї тематики, а саме виступи з приводу привітання країни та народу Великої Британії з Різдвом (перші такі промови Єлизавети II [Queen's First Christmas Speech 1952 – далі по тексту QFCS] та Чарльза III [King's First Christmas Speech 2022 – далі по тексту KFCS]). Аналіз було виконано із застосуванням програмного забезпечення Voyant Tools.

У результаті проведеного аналізу ми змогли визначити подібності та відмінності, які деталізуємо нижче.

У своїй різдвяній промові (QFCS) Єлизавета II:

- звертається до «народу» і підкреслює свою близькість до нього:

Each Christmas at this time, my beloved father broadcast a message to his people in all parts of the world. Today, I am doing this to you who are now my people;

- підкреслює важливість Британської Співдружності та єдності країни:

We belong, all of us, to the British Commonwealth and Empire, that immense union of nations with our home set in all the four corners of the earth;

- відзначає заслуги свого батька – Георга VI та діда – Едуарда VIII в об'єднанні народу і підтримці його ідеалів:

My father and my grandfather before him worked all our lives to unite our peoples ever more closely and to maintain its ideals, which were so near to their hearts;

- висловлює вдячність за підтримку, яку вона отримала від народу з моменту вступу на престол:

For, since my accession, 10 months ago, your loyalty and affection have been an immense support and encouragement;

- закликає зберігати дух авантюризму і розвивати наукові знання для поліпшення становища людства в цілому:

Above all, we must keep alive that courageous spirit of adventure that is the finest quality of youth.

На закінчення Єлизавета ІІ підносить молитви про майбутнє і благословляє народ на майбутній рік:

May God bless and guide you all through the coming year.

Найбільш вживаними словами у цій промові (за виключенням службових частин мови) є такі (див. Рис. 1):

1. Christmas — *Різдво* (6);
2. day — *день* (4);
3. strength — *міцність* (3);
4. spirit — *дух* (3).

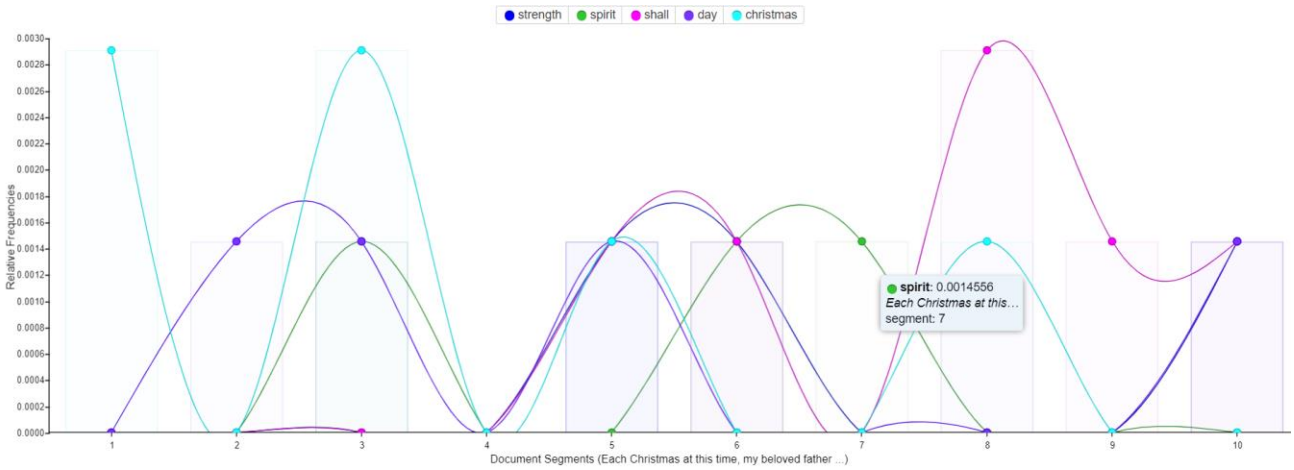

Рис. 1. Діаграма вживаності слів у промові Єлизавети ІІ.

У свою чергу у різдвяній промові (KFCS) Чарльз ІІІ:

- звертаючись до громадян, висловлює співчуття у зв’язку з втратою матері:

I'm reminded of the deeply touching letters, cards and messages which so many of you have sent my wife and myself, and I cannot thank you enough for the love and sympathy you have shown our whole family;

- наголошує на важливості віри в доброту і співчуття інших людей:

My mother's belief in the power of that light was an essential part of her faith in God, but also have faith in people, and it is one which I share with my whole heart. It is a belief in the extraordinary ability of each person to touch with goodness and compassion the lives of others and to shine a light in the world around them;

- відзначає героїчні зусилля збройних сил і державних службовців:

We see it in the selfless dedication of our armed forces and emergency services, who work tirelessly to keep us all safe, and who perform so magnificently as we mourn the passing of our late Queen;

- підкреслює громадянську солідарність і благодійність, зокрема підтримку благодійних організацій і церков:

Together with the many charitable organizations, which do such extraordinary work in the most difficult circumstances, our churches, synagogues, mosques, temples, and gurdwaras have once again united in feeding the hungry, providing love and support throughout the year;

- закликає до святкування спільного світла незалежно від віри та висловлює надію на майбутнє:

While Christmas is of course a Christian celebration, the power of light overcoming darkness is celebrated across the boundaries of faith and belief. So whatever faith you have, or whether you have none, it is in this life-giving light and with the true humility that lies in our service to others, that I believe we can find hope for the future.

Найбільш вживаними у промові є такі слова (див. Рис. 2):

1. light — *світло* (8);
2. faith — *віра* (4);
3. world — *світ* (3);
4. time — *час* (3);
5. people — *люди* (3).

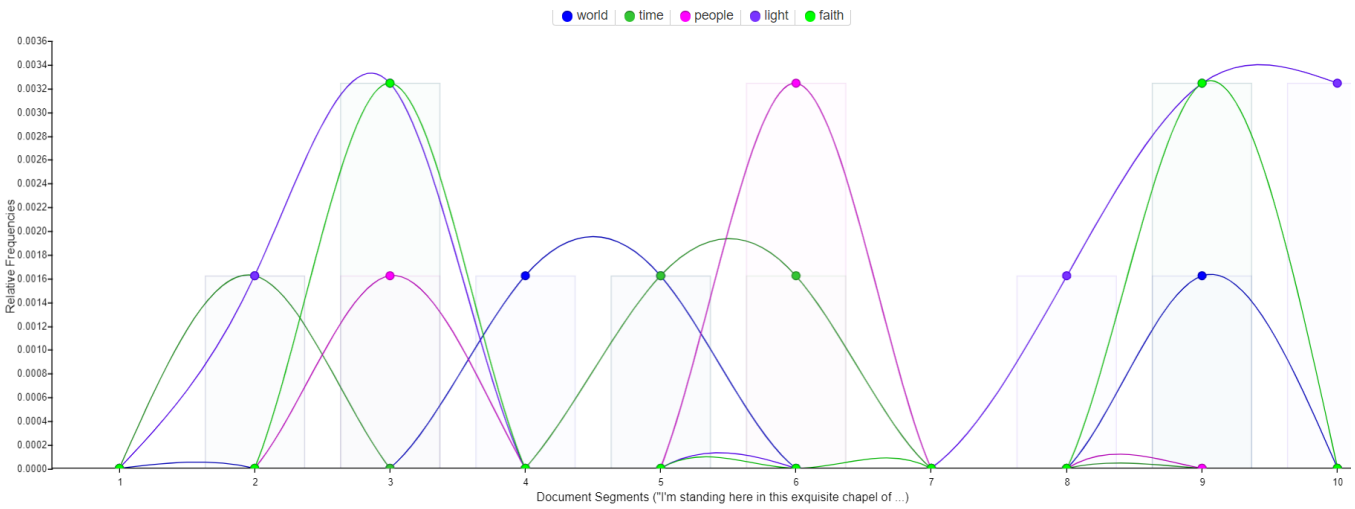

Рис. 2. Діаграма вживаності слів у промові Чарльза III.

Зауважимо, що в обох промовах наявні спільні елементи, а саме, обидва правителі (цілком логічно) висловлюють побажання щасливого свята та Нового року і акцентують увагу на подяці громадянам за їхню підтримку та доброту. Також в обох промовах підкреслюється важливість світла та надії – навіть у темні часи.

Тим не менш стилі промов вочевидь відрізняються, а саме:

- промова Єлизавети II (QFCS) відзначається більш формальним підходом, а звернення до громадян виконується через історичний контекст королівської родини;
- промова Чарльза III (KFCS) більше спрямована на підкреслення спільності та громадянської діяльності, що відбувається в громадських службах та благодійних організаціях, а звернення до громадян виконується у більш простій та доступній формі, що відповідає гуманітарному контексту промови.

Висновки. Порівняльний аналіз різдвяних промов Єлизавети II (QFCS) і Чарльза III (KFCS) дає змогу виявити важливі відмінності та схожості в стилях спілкування королівських осіб. Основні висновки дослідження резюмуємо нижче.

Спільні цінності та теми. В обох промовах Різдво відзначається як час єднання, доброти та віри; підкреслюється важливість сім'ї, традицій і релігії.

Індивідуальний підхід. Кожен монарх демонструє унікальне бачення і підхід до Різдва і спілкування з громадськістю, а їхні промови відображають індивідуальність і стиль.

Культурне розмаїття та громадська робота. У промові Чарльза III основна увага приділяється культурі та громадській роботі; висловлюється вдячність представникам різних культур і релігій, а також згадуються громадяни, які відзначилися самовідданістю і підтримкою інших людей.

Публічна комунікація та лідерство. Обидва монархи використовують свої промови як засіб публічної комунікації та вираження лідерства. Вони надають моральну підтримку своєму народові і закликають до єдності та доброти.

На нашу думку, значення проведеного дослідження полягає в тому, що воно надає нам змогу краще зрозуміти, як монархи використовують мову для зв'язку з громадянами та для підтримки цінностей, важливих для королівської сім'ї та суспільства загалом.

У перспективі доцільним видається проведення емпіричного дослідження (Chesnokova 2016; van Peer & Chesnokova 2019) з метою з'ясування реакції слухацької аудиторії на досліджувані промови і кореляція його результатів із корпусними даними.

Список використаних джерел

1. Barth, D. & Schnell, S. (2022). *Understanding Corpus Linguistics*. London: Routledge.
2. Bates, S. (2022). *The Shortest History of the Crown*. Old Street Publishing.
3. Bonney, N. (2016). *Monarchy, Religion and the State: Civil Religion in the United Kingdom, Canada, Australia and the Commonwealth*. Manchester University Press. Retrieved from: https://www.jstor.org/stable/j.ctv18b5n7s.
4. Chesnokova, A. (2016). Empirical Stylistics in an EFL Teaching Context: Comparing Virtual and Face-to-Face Reading Responses. In M. Burke, O. Fialho & S. Zyngier (Eds.), *Scientific Approaches to Literature in Learning Environments.* Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins, 105–124.
5. Flowerdew, J. & Mahlberg, M. (Eds.). (2009). *Lexical Cohesion and Corpus Linguistics*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing.
6. Flowerdew, J. (2009). *Corpora in Language Teaching*. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/291832144_Corpora_in_Language_Teaching.
7. King's First Christmas Speech (2022). Retrieved from: https://www.ctvnews.ca/world/read-the-full-transcript-of-king-charles-iii-s-christmas-message-1.6208703.
8. McEnery, T., Xiao, R. & Tono, Y. (2006). *Corpus-Based Language Studies: An Advanced Resource Book*. London and New York: Routledge.
9. Meyer, Ch. F. (2004). *English Corpus Linguistics: An Introduction*. Boston: Cambridge University Press.
10. Queen's First Christmas Speech (1952). Retrieved from: https://www.rev.com/blog/transcripts/the-queens-christmas-broadcast-1952-transcript.
11. Stefanowitsch, A. (2020). *Corpus Linguistics: A Guide to the Methodology*. Berlin: Language Science Press.
12. van Peer, W. & Chesnokova, A. (2019). What Literature Does to Our Emotions, and How Do We Know? Empirical Studies Will Tell. *Синопсис: текст, контекст, медіа. Synopsis: text, context, media* 25(1), 1–10.
13. В.В. Жуковська (2013). *Вступ до корпусної лінгвістики*. Retrieved from: http://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf.

УДК 811.111

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОВНИХ ЗАСОБІВ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТІВ ДІМ ТА ВИМУШЕНІ МІГРАНТИ (НА ПРИКЛАДІ BBC)

Висовень Євгенія, м. Київ, Україна
студентка 6 курсу Факультету романо-германської філології
Київський Університет імені Б. Грінченка
yvvysoven.frgf22@kubg.edu.ua

LINGUOPRAGMATIC FEATURES OF LANGUAGE MEANS IN REPRESENTING THE CONCEPTS OF HOME AND REFUGEES (BASED ON BBC)

Ievheniia Vysoven, Kyiv Ukraine
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv University
yvvysoven.frgf22@kubg.edu.ua

Ця стаття заглиблюється в сферу лінгвопрагматичного аналізу, зосереджуючись на мовних засобах, які використовуються для репрезентації понять «дім» і «вимушені мігранти» в публікаціях BBC. Завдяки ретельному лінгвістичному аналізу це дослідження розкриває складні стратегії та прагматичні особливості, які формують уявлення наведених понять. У статті досліджується мовний вибір, зроблений для передачі досвіду та викликів вимушених мігрантів, а також заглиблюючись у емоційні та культурні виміри концепції дому. Пропонуючи детальну лінгвістичну перспективу, це дослідження допомагає розширити розуміння складної взаємодії мови у вираженні складних соціокультурних концепцій.

***Ключові слова**: концепт, дім, мігрант, лінгвопрагматика, медіатекст.*

This article delves into the realm of linguopragmatic analysis, with a focus on the language means employed in representing the concepts of "HOME" and "FORCED MIGRANTS" within the context of a BBC publication. Through a meticulous linguistic examination, this study unveils the intricate strategies and pragmatic features that shape the portrayal of these concepts. It explores the linguistic choices made in conveying the experiences and challenges of forced migrants while also delving into the emotional and cultural dimensions of the concept of home. By offering a detailed linguistic perspective, this research enriches our understanding of the intricate interplay of language in expressing complex socio-cultural concepts.

***Keywords:** concept, home, migrant, linguistic pragmatics, media text.*

Вступ. У сучасному світі, в якому відбуваються значущі соціокультурні та політичні зміни, проблема вимушеної міграції стала однією з найбільш актуальних та загострених. Мільйони людей насильно залишають свої рідні домівки через війни, конфлікти, природні катастрофи, чи соціально-економічні труднощі, та змушені шукати притулок в інших

країнах. На сьогоднішній день, вимушена міграція є суспільною, гуманітарною, та політичною проблемою світового масштабу. Про цю проблему широко пишуть такі відомі видання як BBC та висвітлюють концепти «вимушених мігрантів» та «дім» таким чином, впливаючи на формування образів та уявлення цих понять, а тому досліджувана проблема перебуває також у фокусі уваги лінгвопрагматики.

Актуальність дослідження визначається висвітленням особливостей застосування лінгвопрагматичних мовних засобів у формуванні образу, сприйняття, інтонованість та емоційний настрою повідомлень, особливо коли йдеться про теми, що стосуються міграції та долі призваних покидати свій рідний «дім», а також як саме лінгвопрагматичні особливості мовних засобів використовуються для представлення концепцій «дім» і «вимушені мігранти».

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженням особливостей лінгвопрагматичних мовних засобів у сучасних англомовних ЗМІ займалися низка вітчизняних дослідників, зокрема Артамонова І., Бодня В., Кохак С., Сизонов Д. та інші.

Метою статті є визначення лінгвопрагматичних стратегій висвітлення концептів ДІМ та ВИМУШЕНІ МІГРАНТИ, що використовуються в публікаціях Інтернет-видання BBC та виявлення їх особливостей.

Методологія дослідження. Основними методами дослідження є метод суцільної вибірки (збір фактичного матеріалу, виокремлення текстів з визначеними концептами в Інтернет-виданні BBC, як одне з найвпливовіших зарубіжне англомовне видання); загальнонаукові методи узагальнення та синтезу (викладення теоретичних положень щодо лінгвопрагматичних особливостей визначених медіатекстів; обґрунтування результатів дослідження); контент-аналіз (аналіз змісту публікацій, розміщених на сайті BBC).

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єкт – концепти ДІМ та ВИМУШЕНІ МІГРАНТИ у текстах сучасного Інтернет-видання BBC. Предмет – лінгвопрагматичні особливості мовних засобів репрезентації концептів «дім» та «вимушені мігранти» у BBC. Матеріалами дослідження роботи стали англомовні публікації та заголовки з визначеними концептами в контексті вимушеної міграції українців відібрані з джерел Інтернет-видання BBC.

Результати досліджень. На сьогоднішній день, для розуміння специфіки медіатексту лінгвістична прагматика має дуже велике значення, навіть більше, ніж у художній літературі. Якщо у творчості письменника і, особливо, поета домінує самовираження, то для журналіста просто обов'язкова інша вихідна настанова - врахування сприйняття свого тексту аудиторією. Він повинен мати на увазі «фактор адресата». Специфіка «адресата» визначається тим, що хоча будь-який текст засобів масової інформації сьогодні доступний необмеженому колу осіб, але насправді навіть найпопулярніший так званий «масовий»

медіатекст чітко адресований і об'єднаний за ґендерними, віковими, соціальними, релігійними, світоглядними та іншими параметрами (Сизонов, 2016) . Так, різні сучасні Інтернет-видання мають також різну цільову аудиторію, незважаючи на те, що вони мають одну і ту ж функцію: огляд світових чи регіональних новин. Як свого часу і в ширшому контексті зазначав В.Бодня, між текстом та аудиторією є глибока внутрішня співвіднесеність – «текст немовби включає в себе образ «своєї» аудиторії, а аудиторія – «свого» тексту» (Бодня, 2019).

Таким чином, лінгвопрагматика вивчає мову не «саму в собі і для себе», а як засіб, який використовує людина в її діяльності. Наука являє собою міждисциплінарну царину, в якій поєднано практично всі лінгвістичні, логіко-філософські, соціологічні, психологічні, етнографічні напрямки. Метою лінгвопрагматики представляється «вивчення мови в контексті» – соціальному, ситуативному тощо, тобто дослідження мови як засобу комунікації» (Артамонова, 2016). Досліджуючи мову ЗМІ з позицій лінгвістичної прагматики, необхідно розглядати висловлювання, що продукуються в цій сфері мовленнєвої діяльності як дії, і фокусувати свою увагу на тих мовних засобах і техніках, використання яких покликане забезпечити запланований вплив на свідомість адресата.

Прагматичний ефект, передбачуваний і відповідний будь-якому медіатексту, - це ефект впливу. Сьогодні ЗМІ не тільки формують суспільно-політичний настрій соціуму, але часом саме вони спрямовують політичний процес, контролюють усю нашу культуру. У своїй діяльності вони виробляють певні уявлення про світ і про місце людини в цьому світі, нав'язують необхідні цінності, поняття, водночас можуть також брати активну участь у процесі руйнування цих цінностей, якщо згодом вони стануть непридатними для чинної політичної сили. Усе те, що не потрапило в канали масової комунікації і не було включено в «технології розкрутки», як слушно зазначав С. Козак, майже не має шансів вплинути на суспільство (Козак, 2015). Тобто, ані соціум загалом, ані окрема людина не може не потрапити під вплив засобів масової інформації.

Досліджуючи лінгвопрагматичний аспект мовних засобів для репрезентації концептів «дім» та «вимушені мігранти», ми розглянули приклади їх використання у публікаціях Інтернет-видання ВВС. Автори часто використовують різні лексико-семантичні прийоми, тим самим досягаючи мети маніпуляції свідомістю читача. Найпопулярнішим і найефективнішим способом створення образності у свідомості публіки є використання різних стилістичних прийомів. Насамперед, до цих прийомів належать метафоризація, метонімія, цитування, гра слів, використання афоризмів тощо. Метафора може слугувати засобом вираження експресії та надавати емоційного забарвлення висловлюванню. Так, у

текстах видання нерідко слово «Дім» використовується як метафора для того, щоб викликати емоційний відгук у читачів. Наприклад,

«Avdiivka's residents now rely all the more on a facility known as a Point of Invincibility. ... And, for some in Avdiivka, the Point of Invincibility is now ***home****.»* (Hill, 2023).

Називаючи Пункт Незламності «домом», текст підкреслює глибокий вплив, який вона має на життя тих, хто шукає там притулку. Це означає, що під час кризи люди можуть сформувати нове почуття приналежності та ідентичності в несподіваних місцях. Слово «дім» у цьому контексті є потужним лінгвістичним вибором, який виходить за межі його буквального значення. Воно несе емоційне та метафоричне навантаження, підкреслюючи значення «Пункту Незламності» як місця притулку, приналежності та підтримки для мешканців Авдіївки, які насправді втратили власний дім унаслідок війни.

Звісно, частіше концепт «Дім» використовується як відображення фактичного чи минулого місця проживання, проте також несе вплив на читачів в залежності від контексту повідомлення. Наприклад,

«Refugees share heart-wrenching stories of leaving their cherished ***homes*** *behind, escaping conflict and persecution.»*

«Maryna, a nurse in her 40s, volunteers at the facility and moved in after the doors and windows of her ***home*** *were blown off in an attack.»* (Hill, 2023).

Тобто, слово «дім» вживається у прямому значенні для позначення місця. Однак вживання слова «дім» тут допомагає встановити причинно-наслідковий зв'язок та додає історії особистого та людського елементу, робить її зрозумілою та співчутливою. Це підкреслює вплив нападу на людей та їхні життя та демонструє стійкість героїні і готовність робити свій внесок як волонтер, незважаючи на труднощі, з якими вона зіткнулася після втрати домівки.

Або можливе вживання у прямому та переносному значеннях, як буквально, так і метафорично:

«They are determined to create a new sense of ***home*** *in their host communities, establishing businesses and fostering a sense of belonging.»*

«For these refugees, the host country has become their new ***home,*** *a place where they can find safety and protection from the dangers they faced back in their homeland.»*

«At least 12 million people have fled their ***homes*** *since Russia's invasion of Ukraine, the United Nations (UN) says.»* (BBC, 2022)

«Домівки» у цьому контексті можуть стосуватися місць, де проживали окремі особи чи родини до конфлікту чи вторгнення, тобто для позначення буквального житла чи будинку. Або використовується метафорично, щоб позначити місце чи країну, де вони

проживали та відчували себе в безпеці, навіть якщо це не їхнє справжнє місце походження. Згадка про «12 мільйонів людей», які «втекли зі своїх домівок», підкреслює величезні масштаби переміщення, викликаного вторгненням. Слово «будинки» використовується, щоб підкреслити особистий і емоційний вплив цього переміщення на окремих людей і сім'ї.

Розглядаючи концепт «вимушених мігрантів», слід зауважити, що частіше він використовується для більш емоційного забарвлення тексту, навіть у випадках, коли ця інформація не є важливою у повідомленні, проте звертає увагу читача з перших слів. Так, наприклад:

*«**Refugees** share stories of their hopes and fears as they consider the possibility of returning to their home countries.»*

*«**Refugee students** receive opportunities for schooling and skill development, enabling them to secure a brighter future.»*

*«A Ukrainian **refugee** is exhibiting art inspired by memories of her homeland to "share her feelings with people".»* (BBC, 2023).

Тобто використання терміну *українська вимушена мігрантка* чи *студенти вимушені мігранти*, замість звичного *українка та студенти* надає важливу довідкову інформацію про особу, підкреслюючи не лише її походження, а і обставини, які призвели до її переміщення.

Ще одним з інструментів лігвопрагматики є цитування, яке найчастіше зустрічається у медіа-дискурсі з досліджуваним концептом *вимушених мігрантів:*

*«**Refugees say**, they often find a sense of unity and solidarity within their new communities ...»*

*«Paintings of **refugees** given to 'show hosts' generosity'. A Ukrainian artist who paints family portraits for **refugees** to give to UK hosts is "immortalising" Britons' generosity, she says.»* (BBC, 2023).

Тобто, автор актуалізує, затримує та звертає увагу читачів за допомогою цитування та, на синтаксичному рівні, додавання лапок, що є прийомом суб'єктивної аргументації певного явища.

Висновки. Таким чином, стаття демонструє, що мова є потужним інструментом для репрезентації та формування складних концептів. Як бачимо за наведеними вище прикладами використання концептів «дім» та «вимушені мігранти», автори друкованих текстів активно вдаються до використання семантичних (порівняння, цитування, метафоризація), синтаксичних (причинно-наслідкове моделювання, використання лапок) прийомів з метою створення певної картини тієї чи іншої події у свідомості читача.

Розгляд слова «дім» у різних контекстах виявляє його подвійну природу, як буквальну, так і метафоричну. Воно означає не лише фізичне житло, але й глибоке відчуття

приналежності, комфорту та безпеки і не обмежується географічним розташуванням; він може проявлятися будь-де, де людина відчуває почуття приналежності та емоційного зв'язку.

Слово «вимушені мігранти» незмінно слугує для категоризації та визнання певної групи осіб, які зіткнулися з переміщенням. Воно має емоційну та гуманітарну вагу, підкреслюючи виклики та вразливість, з якими стикаються ці люди. Аналіз показує, що при обговоренні теми вимушених мігрантів постійно наголошується на правозахисному вимірі, маючи на увазі, що їхні права на безпеку та захист були порушені.

Список використаних джерел

1. Сизонов, Д. (2016). Медіатекст та медіадискурс у сучасному медійному просторі. *Studia Linguistica*, (7), 389–392.

2. Бодня, В. (2019). Лінгвопрагматичні особливості заголовного комплексу англомовного телевізійного дискурсу новин. *Перекладацькі інновації: Матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Суми*, 111–112.

3. Артамонова, І. (2016). Медіатекст сучасних ЗМІ. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія філологія. Харків*, (51), 120–121.

4. Козак, С. (2015). Комунікативні стратегії як засіб маніпулятивного впливу в англомовних прес-релізах. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*, (23), 68.

5. Hill, B. J. (2023). *Ukraine war: Avdiivka civilians cling on amid Russian assault*. BBC News. https://www.bbc.com/news/world-europe-67196921

6. BBC News. (2022). *How many Ukrainian refugees are there and where have they gone?* https://www.bbc.com/news/world-60555472

7. BBC News. (2023). *Ukrainian refugee exhibits paintings in Wiltshire*. https://www.bbc.com/news/uk-england-wiltshire-64337079

8. BBC News. (2023). *Paintings of refugees given to 'show hosts' generosity'*. https://www.bbc.com/news/uk-england-cornwall-66544735

УДК 81/33

UKRAINE'S MULTIETHNICITY IN SERHII PLOKHYI'S THE GATES OF EUROPE

Sokolovska Viktoria Mykhailivna
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv University
vmsokolovska.frgf22@kubg.edu.ua

БАГАТОНАЦІОНАЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ У «THE GATES OF EUROPE» СЕРГІЯ ПЛОХІЯ

Соколовська Вікторія Михайлівна
студентка 6 курсу Факультету романо-германської філології
Київський Університет імені Б. Грінченка
vmsokolovska.frgf22@kubg.edu.ua

This article unveils the multiethnic identity of Ukraine as depicted in Serhii Plokhy's The Gates of Europe. Corpus analysis was applied to unravel linguistic patterns, recurring themes, and the portrayal of diverse ethnic groups within the text. Ukraine is a country at the crossroads of Eastern Europe, and its history is influenced by the Vikings, the Cossacks, its interactions with different countries, such as Poland or Soviet Union the Soviet Union and Poland, etc. Looking at the long-term effects on the country's multiethnic society, the study explores the difficulties that Ukraine faced during World Wars and the Soviet upheaval in the 20th century. Giving a clear picture of Ukraine's multiethnic identity, the corpus analysis data draw attention to the intricate relationships between historical factors, cultural influences, and geopolitical dynamics. Ukraine's identity as a tapestry woven from different cultures, languages, and historical legacies is represented in the article, emphasizing the country's resilience, adaptability, and ability to navigate through diverse influences. This study advances our knowledge of Ukraine's identity and lays the groundwork for further research on the dynamic and changing nature of the country's multiethnic makeup. The ongoing research into Ukraine's historical and cultural heritage in light of the country's current struggles is promoted. It can provide new perspectives on the factors that have shaped Ukraine's identity and continue to shape its future.

Keywords: *Ukraine, multiethnicity, cultural heritage, linguistic patterns, corpus analysis.*

Стаття розкриває багатоетнічну ідентичність України, зображену в книзі Сергія Плохія The Gates of Europe. Використано метод корпусного аналізу для розкриття мовних моделей, повторюваних тем і зображення різних етнічних груп у тексті. Україна – країна на перехресті Східної Європи, і на її історію вплинули вікінги, козацтво, взаємодія з різними країнами, такими як Польща чи Радянський Союз. Розглядаючи довгострокові наслідки для багатоетнічного суспільства країни, досліджуються труднощі, з якими Україна зіткнулася

під час світових воєн та радянських потрясінь у XX столітті. Даючи чітке уявлення про багатоетнічну ідентичність України, корпусні дані унаочнюють складні взаємозв'язки, що існують між історичними факторами, культурними впливами та геополітичною динамікою. У статті представлена ідентичність України як мозаїка, виткана з різних культур, мов та історичної спадщини, що підкреслює стійкість, адаптивність та здатність країни орієнтуватися в умовах різноманітних впливів. Розвідка поглиблює наші знання про ідентичність України та закладає основу для подальших студій динамічного та мінливого характеру багатоетнічного складу країни. Дослідження сприятиме подальшому вивченню історичної та культурної спадщини України у світлі нинішньої боротьби, яку переживає країна. Це може відкрити нові важливі перспективи щодо факторів, які сформували ідентичність України і продовжують формувати її майбутнє.

Ключові слова: *Україна, багатонаціональність, культурна спадщина, мовні закономірності, корпусний аналіз.*

Introduction. In the heart of Eastern Europe lies Ukraine, a nation whose cultural and historical fabric is a rich tapestry shaped by centuries of diverse influences, migrations, and political dynamics. Ukraine is situated at the intersection of multiple cultures, religions, and traditions, making it a diverse and dynamic country. From the roots of the Kyivan Rus state in the 9th century, where Byzantine and Norse cultures left lasting imprints, to the present day, Ukraine has been home to a lot of ethnic groups, including Ukrainians, Russians, Poles, Jews, and Crimean Tatars, fostering a landscape of cultural, linguistic, and religious diversity.

The 20th century posed formidable challenges for Ukraine, marked by the tumultuous events of the World Wars and Soviet upheaval, which left enduring scars on the nation's multiethnic society. The echoes of war resonated through the intricate interplay of history and culture, shaping Ukraine's identity in profound ways. Despite the adversities, contemporary Ukraine stands resilient, embracing its diverse heritage amidst the aftermath of conflict. A multitude of languages is spoken in the country (Sergeyeva and Chesnokova, 2008; Chesnokova and Yakuba, in press), and various religious groups coexist, serving as a testament to the strength of Ukraine's cultural fabric. This resilient spirit positions Ukraine as a subject not only for scholars of Ukrainian history and culture, but also for those intrigued by European history and the complex dynamics of multiethnic societies navigating through the aftermath of war. Often referred to as "the crossroads of Europe," Ukraine's enduring history of diverse ethnic, linguistic, and cultural groups cohabiting within its borders becomes even more crucial for understanding the nation's complex identity in the context of the challenges brought forth by periods of conflict.

The ongoing war between Russia and Ukraine, which began in February 2014 is also challenging Ukraine, testing the resilience of the nation. Beyond the immediate humanitarian

concerns, the war poses hurdles in preserving cultural heritage, managing internal displacement, and navigating the complexities of post-war reconstruction. This contemporary struggle adds layers to Ukraine's historical narrative, shaping its identity amid the challenges of war and emphasizing the urgency for international attention and support.

As we delve into the complex web of Ukraine's multiethnic identity, Serhii Plokhyi's *The Gates of Europe* provides a scholarly exploration of the historical pathways that shape this culturally diverse nation.. The exploration of Ukraine's multiethnic identity, as depicted in Plokhyi, presents a compelling avenue for investigation. Plokhyi, a distinguished historian, and storyteller, adeptly examines the intricate interconnections that bind the diverse communities residing within the territorial bounds of Ukraine. Through his meticulous research and narrative prowess, Plokhyi provides readers with a lens to reveal what binds these communities together, offering insights into how the nation's multiethnic composition has shaped by the currents of time.

The Gates of Europe serves as a key to unlock the deeper layers of Ukraine's past, allowing us to understand the complexities of its multiethnic society. From the medieval foundations laid by the Kyivan Rus to the challenges posed by 20th-century conflicts, Plokhyi navigates the diverse landscapes of Ukrainian history with mastery. It is within these pages that we encounter the struggles and triumphs of Ukrainians, Russians, Poles, Jews, and Crimean Tatars, each contributing a distinctive hue to the overall mosaic of Ukrainian culture.

Theoretical background. It has been observed that Ukraine is the country that attracts the highest level of international attention in comparison to other nations. It remains of interest to historians, linguists, politicians, and cultural scholars (Seegel, 2011; Vorbrugg & Bluwstein, 2022; Prager, 2022; Sukhorolskyi, 2022). The continued interest in Ukraine goes beyond scholarly research and encompasses humanitarian issues as well, such as its part in refugee crises, human rights violations, and cultural preservation. This diverse interest in Ukraine is a reflection of the nation's ongoing influence on the international scene and the applicability of its nuanced history in a wide range of academic and professional domains.

The historian and writer Timothy Snyder has written and spoken a great deal about the historical significance of multiethnic Ukraine (Snyder, 2003). Snyder has emphasized in his writings the intricate interactions between various ethnic and cultural groups.

Snyder's attention to Ukraine has been especially noteworthy as that of a historian with experience in the context of Eastern Europe. Many facets of Ukraine's history, politics, and place in the larger European context have been clarified by his research. Snyder's interest in Ukraine is apparent from his numerous publications, which cover a great deal of the turbulent 20th-century Ukrainian experience, including the devastating famine-genocide known as the Holodomor (Snyder, 2010). However, his writings are not solely about Ukraine.

Earlier research (Khymych, 2022) has mostly examined the media portrayal of Ukraine, primarily that by *The Economist* magazine. However, considering the increasing interest in Ukraine, it would seem useful to look at how it has been represented historically and to perform a corpus analysis of the portrayal of Ukraine in Serhii Plokhy's book *The Gates of Europe*.

The most recent research on Serhii Plokhy's work (Perkins, 2016; Prager, 2022; Ivanyshyn, 2023) has surely added a great deal of value to our comprehension of his findings. It is important to note that the book has not yet been examined through the prism of corpus analysis. By examining the textual and linguistic components of the work, corpus analysis can offer a distinctive viewpoint by illuminating patterns, themes, and language usage that might not have been thoroughly examined in earlier studies. This method can provide a more thorough and data-driven understanding of the book's ideas and its position in the larger academic conversation. Consequently, a corpus analysis of Serhii Plokhy's writings may provide a novel and perceptive viewpoint on this work of scholarship.

Corpus linguistics is defined by Barth and Schnell (2022, p. 1) as an essentially particular approach to language study that involves methodically analyzing language use in various contexts. The highly variable use of language is the main concern of corpus linguists. When speaking or signing to different social classes, language users are usually aware of the various uses of a language. However, variations where the choice and form of expressions may be delicately influenced by specific structural contexts in which they can occur are receiving a great deal of attention in corpus linguistics.

According to Flowerdew and Mahlberg (2009, p. 108), corpus research in particular has been holding onto evidence that suggests the distinctions between grammatical and lexical categories are not as clear-cut as conventional approaches would have us believe. Lexical patterns are important and are often overlooked in corpus linguistics, which studies recurrent word groups. Possibly the greatest benefit of corpus linguistics is that it allows researchers to focus on types of texts and word patterns while simultaneously containing enormous amounts of authentic evidence.

According to Stefanowitsch (2020, pp. 353–354), a technique called keyword analysis is frequently used to look into connections between words (or other linguistic units) and texts (or text clusters).

While inductive keyword analysis is the most common method, if we have suspicions about the over- or underrepresentation of particular lexical items in a text or collection of texts, we can still apply a deductive approach. In any case, there are two nominal variables: text (which have the values text and reference corpus) and keyword (which have the values specific words).

Thus, we aim at a corpus-driven examination of Ukraine's multiethnic identity as portrayed in Serhii Plokhy's *The Gates of Europe*. Leveraging the tools and methodologies of corpus linguistics, this study aims to systematically analyze linguistic patterns, recurring themes, and the

representation of various ethnic groups within the text. The research seeks to uncover linguistic nuances that may offer insights into the author's perspective on Ukraine's multiethnic composition and how different ethnicities are depicted.

The study intends to identify key terms, recurring phrases, and linguistic trends that may reveal underlying themes related to Ukraine's historical and cultural diversity by employing corpus analysis techniques. The goal is to go beyond a traditional literary analysis and use quantitative and qualitative approaches to explore language patterns that contribute to the construction of the narrative. This research methodology allows for a systematic examination of the text, providing a more nuanced understanding of how the author navigates and portrays the multiethnic aspects of Ukraine's identity.

In essence, this research seeks to bridge the gap between qualitative interpretation and quantitative insights through corpus analysis, offering a comprehensive exploration of Ukraine's multiethnic identity as depicted in Plokhy's work.

Our analysis will focus exclusively on Serhii Plokhy's *The Gates of Europe*; and it is the only corpus used in this study. This book was selected as the research material because of its renown in the field of Ukrainian history scholarship and its thorough examination of Ukraine's political, cultural, and historical evolution. We will thus have the chance to investigate the complex portrayal and varied aspects of Ukrainian multiethnicity.

Research Methods. This analysis was conducted using the AntConc software. An extensively used tool for text corpus analysis, AntConc enables the discovery of linguistic patterns, word frequencies, concordances, and important terminology in the text. Its numerous functionalities and easy-to-use interface make it a practical choice for researchers seeking to conduct detailed linguistic analysis.

1.1. Keywords

As the initial step, the frequency of each keyword was determined. In corpus linguistics, keywords are used to distinguish between various corpora or sections within a corpus. Barth and Schnell (2022, p. 73), hold that the procedure for determining keywords entails examining word frequencies in both (sub)corpora and using log-likelihood analyses to determine whether words are relatively more common in one of the two (sub)corpora. These keywords are usually lexical objects (verbs, adjectives, and nouns) that aid in our comprehension of the corpus's subjects, that is why grammatical words are filtered in this analysis.

Frequency is the most basic measure of a corpus. Frequency tables display the number of terms that are frequently found under one or more conditions. They are easy to understand and highly informative. One can construct hypotheses and extrapolate theories based on the observation that there is more of something in one condition and less of it in another.

As previously indicated, the bulk of linguistic corpora are composed of word forms; additional levels of linguistic representation cannot be expressed without annotations. Aside from lexical, Stefanowitsch claims that the text is the only level that can be directly represented in written corpora (2020, p. 353).

Stefanowitsch (*ibid*, pp. 353–354) employs a method known as keyword analysis to examine relationships between words (or any other language structure element) and texts (as well as text clusters). When specific lexical elements were being used to study cultural values and practices, the term "keyword analysis" was first used to describe such circumstances. When words occur with extraordinary frequency in a text or collection of texts, they are used in a related but slightly broader sense; "unordinary" refers to high frequency when compared to a reference corpus. These words are typical of a particular text, linguistic variety, or demography.

Thus, keyword identification is similar to differential collocate identification, but it investigates the relationship between a word and a given text or collection of texts in contrast to the language as a whole (represented by the reference corpus, which is usually sizable and well-balanced).

For further investigation, the following keyword frequency list was made (see Table 1.1 below):

Rank	Word	Frequency
1	Ukrainian	1154
2	Ukraine	998
3	Russian	590
4	New	438
5	Polish	425
6	Soviet	412
7	Kyiv	386
8	Cossack	313
9	Rus	272
10	Political	272
11	War	259
12	Empire	246
13	Union	243
14	Russia	239

Table 1.1 Keywords in *The Gates of Europe*

A deeper comprehension of the book's themes and the story surrounding Ukraine's multiethnic identity, history, and geopolitical significance can be gained by examining the

contextual use of these high-frequency words and their co-occurrence in particular textual sections. To understand these words' overall significance in the corpus, it seems imperative to look at how they relate.

1.2. Collocations

Collocation is "the occurrence of two or more words within a short space of each other in a text" by Sinclair (1991, p. 170). The KWIC (Key Word in Context) index is used in this study to find the most common collocations with keywords and the relationship between nodes and collocates. Through the use of concordances, corpora enable us to investigate word meaning. Research on a word's meanings can start with a study of its collocates or other words that the word under study is associated with. It is possible to analyse the word's range of meanings in an efficient and trustworthy manner by emphasizing the most common collocates and their hierarchical relationship.

The nods *Ukrainian, Ukraine, Russian, New, Polish, Soviet, Kyiv, Cossack, Rus, Political, War, Empire, Union,* and *Russia* identified above have been selected for the following investigation.

The collocations associated with *Ukrainian* (*language, national movement, national communists, National Democratic Party, national project, national agenda, national anthem, national democrats, national identity, national liberation)* go beyond linguistic aspects, emphasizing the role of language in defining national identity and highlighting the historical struggles for independence. The lexeme *Russian* (*Russian Empire, Russian government, Russian-ruled Ukraine,* and *Russian nationalism*) in its contextual collocations, suggests historical and geopolitical complexities, shedding light on the enduring impact of Russian governance on Ukrainian culture and autonomy. Meanwhile, collocates tied to the lexeme *new*, such as *new Ukrainian state, new Ukrainian credo*, suggest a dynamic evolution in Ukraine's identity, indicating shifts in political structures and guiding principles. *Polish* unveils historical and geopolitical dimensions, portraying diverse relationships that contribute to Ukraine's multiethnic narrative. *Soviet* reveals insights into the political and security structures of the Soviet Union, underscoring its influence on Ukraine's multiethnic composition. *Kyiv*, with its collocates, paints a multifaceted portrait of the capital, encompassing geographical, historical, cultural, and administrative dimensions. The lexeme *Cossack,* through its associated collocations (*Cossack officers, Cossack state, Cossack hetman/Hetmanate, Cossack elite, Cossack register* and *Cossack Ukraine.*), showcases the intricate social and military hierarchy that shaped the destiny of territories within Ukraine. *Rus,* namely the collocations with *princes, lands, elites and Vikings*, illuminate the early political leadership, diverse territories, social classes, and cultural exchange facilitated by the Vikings during Kyivan Rus, leaving an indelible mark on Ukraine's diverse identity. In essence, this

corpus analysis not only highlights the interconnectedness of various elements shaping Ukraine's identity but also emphasizes the significance of linguistic and historical nuances found within specific collocations.

The corpus analysis of *The Gates of Europe* by Serhii Plokhy reveals the complex interactions between historical forces, cultural influences, and geopolitical dynamics, providing a vivid picture of Ukraine's multiethnic identity. Viking-related collocations highlight the early Kyivan Rus period and highlight the variety of interactions and cross-cultural exchanges that marked Ukraine's early history. The analysis reveals that the Cossacks left behind an enduring legacy that underscores their crucial influence in establishing political autonomy, social hierarchies, and military structures in the region.

Collocations that depict interactions with Poland highlight a history characterized by both cooperation and conflict, highlighting the complexity of relationships that have added to the rich and varied story of Ukraine. Studying collocations associated with the Soviet Union reveals the significant influence of Soviet rule on Ukraine, forming its multiethnic population and leaving a long-lasting mark on its political and cultural environment.

Conclusions and Discussion. The corpus analysis reported above emphasizes how deeply ingrained historical events — from the early influences of the Vikings and Cossacks to the complexity of interactions with neighboring powers like Poland and the Soviet Union — have shaped Ukraine's multiethnic identity. This identity is not just a result of linguistic diversity. The identity of the country is revealed as a tapestry, with strands from diverse cultures, languages, and historical legacies interwoven.

In essence, the diverse ethnic makeup of Ukraine stands as a testament to its strength and versatility, with its identity shaped by various cultural influences. This analysis serves as a valuable tool in understanding the depth and complexity of Ukraine's identity, shedding light on the diverse elements that have contributed to the nation's rich cultural heritage. As Ukraine continues to forge its path in the contemporary geopolitical landscape, this exploration of its multiethnic history provides valuable insights into the factors that have shaped its identity and continue to influence its trajectory.

Looking ahead, further research could delve deeper into specific historical periods, such as the interactions between Ukraine and Poland or the nuanced impact of Soviet policies on the nation's identity. Additionally, exploring contemporary manifestations of Ukraine's multiethnicity in the context of its ongoing geopolitical challenges could provide valuable insights.

Subsequent studies could explore more deeply into particular historical eras, like the relations between Poland and Ukraine or the subtle effects of Soviet policies on the national identity. Furthermore, examining multiethnic manifestations of Ukraine today within the framework

of its ongoing geopolitical challenges may yield insightful information. This study provides a comprehensive view of the forces that have shaped the nation and continue to influence its trajectory, laying the groundwork for future research into the dynamic and evolving nature of Ukraine's identity.

References

1. Barth, D. & Schnell, S. (2022). Understanding Corpus Linguistics. London: Routledge.

2. Chesnokova, A. & Yakuba, V. English Language Education in Ukraine. In V. Viana & A. O'Boyle (Eds.). In press.

3. Flowerdew, J. & Mahlberg, M. (Eds.). (2009). Lexical Cohesion and Corpus Linguistics. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing

4. Flowerdew, J. (2009). Corpora in Language Teaching. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/291832144_Corpora_in_Language_Teaching .

5. Ivanyshyn, D. (2023). UKRAINE in The Gates of Europe by Serhii Plokhy: Conceptual Analysis. Kyiv.

6. Khymych, V. (2022). UKRAINE in Modern Media: Corpus Analysis of The Economist. Kyiv.

7. Perkins, D. (2016). Ukraine on its own terms; a review of Serhii Plokhy's The Gates of Europe: A History of Ukraine. https://www.academia.edu/33951950/Ukraine_on_its_own_terms_a_review_of_Serhii_Plokhy_s_The_Gates_of_Europe_A_History_of_Ukraine .

8. Plokhy, S. (2015). The Gates of Europe: A History of Ukraine. London: Penguin Books.

9. Prager, S. (2022). Review of: The Gates of Europe: A History of Ukraine, by Serhii Plokhy. Regarp Book Blog. Retrieved from: https://regarp.com/2022/10/30/review-of-the-gates-of-europe-a-history-of-ukraine-by-serhii-plokhy/.

10. Seegel, S. (2011). Ukraine under Western Eyes. Cambridge, MA: Harvard University Press.

11. Sergeyeva, M., & Chesnokova, A. (2008). Language allergy: Myth or reality? In S. Zyngier, M. Bortolussi, A. Chesnokova, & J. Auracher (Eds.), Directions in Empirical Literary Studies: In Honor of Willie van Peer (pp. 283–295). Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins.

12. Sinclair, J. (1991). Corpus, Concordance, Collocation. Oxford: Oxford University Press.

13. Snyder, T. (2003). The Reconstruction of Nations. New Haven & London: Yale University Press.

14. Snyder, T. (2010). Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin. New York: Basic Books.

15. Stefanowitsch, A. (2020). Corpus Linguistics. A Guide to the Methodology. Berlin: Language Science Press.

16. Sukhorolskyi, P. (2022). Russian Aggression against Ukraine: Past, Present, and Futures. Journal of Futures Studies. https://doi.org/10.6531/JFS.202206_26(4).0001.

17. Vorbrugg, A., & Bluwstein, J. (2022). Making sense of (the Russian war in) Ukraine: On the politics of knowledge and expertise. Political Geography, 98, 102700. https://doi.org/10.1016/j.polgeo.2022.102700 .

УДК 82.09:81

ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ, ЯК ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ АВТОРА ІЗ ЧИТАЧЕМ У ТЕОРІЇ МОВЛЕННЄВИХ АКТІВ

Шимков Назар Сергійович
студент 6 курсу факультету романо-германської філології
Київський Університет імені Б. Грінченка
https://orcid.org/0009-0008-9330-1350
nsshymkov.frgf22@kubg.edu.ua

LITERARY TEXT AS A COMMUNICATION TOOL BETWEEN AUTHOR AND READER IN THE THEORY OF SPEECH ACTS

Nazar Shymkov
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv University
https://orcid.org/0009-0008-9330-1350
nsshymkov.frgf22@kubg.edu.ua

Пропонована стаття стосується теми теорії мовленнєвих актів загалом та художнього тексту, як однієї із форм комунікації зокрема. Мовленнєві акти – це висловлювання, які мають конкретний вплив на адресата. Теорія мовленнєвих актів розглядає комунікацію через призму мови, розкриваючи специфіку конкретних висловлювань та їх вплив на реципієнта. Текстове повідомлення є одним із ключових форм комунікації, оскільки дозволяє чітко та послідовно передавати інформацію. Художній текст у цьому випадку є цікавим полем для дослідження, оскільки автор, використовуючи різні мовленнєві акти, може створювати особливу атмосферу у творі та впливати на читача. У статті здійснено аналіз та систематизація вже наявних досліджень з питання теорії мовленнєвих актів, викладено основні його аспекти, якими є локуція, іллокуція та перлокуція, а також подана їхня детальніша класифікація, запропонована науковцями Дж. Остіном та Дж. Сьорлем (Sadock, 2006). У статті подано розгляд тексту, як засобу комунікації автора та читача, окреслено ключові проблеми та труднощі під час текстової комунікації між адресантом та адресатом. До таких проблем належать проблема інтерпретації та сприйняття текстового повідомлення читачем, а також проблема зацікавленості та привернення уваги реципієнта до текстового повідомлення. Також у статті подано класифікації текстових підструктур, а саме комунікативної та пізнавальної, запропонованих М. Феллером, і висвітлено їх вплив на успішність та ефективність текстового повідомлення. У роботі приділяється особлива увага діяльності автора та читача, як суб'єктів текстової комунікація. Загалом, стаття висвітлює важливі аспекти теорії мовленнєвих актів та особливості текстової комунікації в контексті цієї теорії. Вона підкреслює роль автора і читача як суб'єктів текстової комунікації та допомагає розуміти складнощі та особливості означеного виду спілкування.

***Ключові слова**: теорія мовленнєвих актів, художній текст, комунікація, локуція, іллокуція,перлокуція, комунікативна підструктура, пізнавальна підструктура.*

This article deals with the theory of speech acts in general and the literary text as a form of communication in particular. Speech acts are statements that have a specific impact on the recipient. The theory of speech acts examines communication through the prism of language, revealing the specifics of particular statements and their impact on the recipient. A text message is one of the key forms of communication, as it allows you to convey information clearly and consistently.

In this case, a literary text is an interesting field for research, since the author, using various speech acts, can create a special atmosphere in the work and influence the reader. The article analyses and systematises the existing studies on the theory of speech acts, outlines its main aspects, such as locution, illocution and perlocution, and presents their more detailed classification proposed by researchers J. Austin and J. Searle (Sadock, 2006). The article presents a consideration of the text as a means of communication between the author and the reader, outlines the key problems and difficulties in textual communication between the addresser and the addressee. Such problems include the problem of interpretation and perception of a text message by the reader, as well as the problem of interest and attention of the recipient to the text message. The article also presents the classification of textual substructures, namely communicative and cognitive, proposed by M. Feller, and highlights their impact on the success and effectiveness of a text message. This paper pays special attention to the activities of the author and the reader as subjects of textual communication.

In general, the article highlights important aspects of the speech act theory and the peculiarities of text communication in the context of this theory. It emphasises the role of the author and the reader as subjects of textual communication and helps to understand the complexities and peculiarities of this type of communication.

***Keywords**: theory of speech acts, literary text, communication, location, illocation, perlocation, communicative substructure, cognitive substructure.*

Вступ. Вербальне спілкування є домінуючим фактором людської діяльності, оскільки є найефективнішим способом передачі інформації. Текст у цьому випадку відіграє ключову роль. Він є предметом дослідження у багатьох галузях, зокрема у психології, психолінгвістиці, лінгвістиці, філософії. Текст дуже часто розглядається, як інструмент взаємодії автора та читача. Текстова форма дозволяє чітко та структуровано організувати повідомлення і тим самим досягти автором певної прагматичної мети та здійснити психологічний вплив на реципієнта.

Художній твір у цьому контексті є досить цікавим полем для дослідження. На перший погляд процес взаємодії автора та читача через художній текст може видатись простим: автор транслює свої ідеї та думки у текстовій формі, а читач, у свою чергу, приймає та

інтерпретує їх, проте все набагато складніше. Художній твір виступає носієм інтелектуальних та світоглядних поглядів автора. Він не просто передає певну інформацію, він створює художні образи, апелює передусім до емоцій реципієнта. Твір містить певну комунікативну мету. У художньому тексті авторські наміри здебільшого не виражаються прямо, вони можуть приховуватись за образами та символами, що призводить до величезної кількості інтерпретацій з боку читача.

Постановка проблеми. Питання комунікації автора та читача через художній твір у контексті теорії мовленнєвих актів, як уже зазначалось вище, є доволі складним та вміщує в собі велику кількість нюансів.

Текст як форма мовленнєвого акту налічує певну кількість проблем, зокрема проблему розуміння та інтерпретації читачем намірів автора, різний соціокультурний контекст та часовий вимір, у якому знаходяться автор та читач. Різні читачі взаємодіють із текстом, спираючись на свій особистий досвід та індивідуальні особливості. Автор не може отримати відповідь від реципієнта стосовно свого висловлювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорія мовленнєвих актів загалом та текст, як одна із форм комунікації зокрема, являються ключовими темами для досліджень багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців.

О. Шепетяк у своїй статті «Теорія мовленнєвих актів» чітко та структуровано виокремив основні положення комунікативних актів, які були запропоновані Дж. Сьорлем та Дж. Остіном. Науковець представив різні аспекти мовленнєвого акту, такі як: локуціон – фонетичний аспект, іллокуціон – інформативний аспект, перлокуціон – очікування реакції на передану інформацію (Шепетяк, 2008).

Н. Чепелєва, досліджуючи взаємодію тексту та читача з точки зору психології, приділяє особливу увагу тому, як читач сприймає та розуміє текстове повідомлення. Розуміння тексту – це процес, який передбачає відновлення концепту, першочергово закладеного автором, та одночасно власне переосмислення реципієнтом отриманої інформації (Чепелєва, 2015).

Вагомий внесок у розуміння тексту як засобу комунікації автора та читача здійснив М. Феллер, який виокремив основні труднощі у взаємодії адресанта та адресата. Відстань між автором/адресантом та читачем/адресатом ускладнює процес комунікації між ними. Не знаючи, хто буде читати текст, автору важко визначити, які слова, структуру речень, граматику варто використовувати, щоб досягти прагматичної мети (Феллер, 2020).

S. Winko, опрацьовуючи прагматичну функцію літератури та фільмів, окреслює емоції однією зі складових, що визначають смисл літературних текстів. Winko зазначає, що емоції є

культурно закодованими. «Емоційні правила» визначають, у яких ситуаціях людина відчуває ту чи іншу емоцію.

Культурні знання про емоції зберігаються та передаються за допомогою мови. Мовці можуть як позначати, так і виражати свої емоції та емоції інших людей мовними засобами. Для цього в літературних текстах можуть бути використані всі мовні та формальні засоби, наприклад, сюжет тексту та дизайн персонажів, наративні стратегії, тощо (Winko, 2002).

Отже, із наведених вище публікацій можна зробити висновок, що проблема взаємодії автора та читача розглядається у контексті розуміння та інтерпретації тексту, його прагматики та основних труднощів під час комунікації автора та читача. Проте проблема тексту як засобу комунікації в теорії мовленнєвих актів потребує ретельнішого аналізу, що і зумовлює мету нашої статті.

Метою статті є систематизація вже наявних досліджень з питань теорії мовленнєвих актів та визначення особливостей тексту як засобу комунікації між автором та читачем.

Виклад основного матеріалу. Насамперед, щоб краще зрозуміти роль тексту у взаємодії автора та читача, варто детальніше розібратись з поняття мовленнєвого акту.

Мова є однією із найважливіших умов життя людини. У різних ситуаціях люди використовують мову, щоб висловити свої почуття та емоції, передати інформацію або ж змусити інших щось зробити. Висловлюючись, мовець очікує, що його намір буде розпізнаний слухачем. Обставини, що супроводжують висловлювання, можуть допомогти слухачеві ідентифікувати намір мовця. Виходячи з цього, з’явилось поняття мовленнєвого акту.

Мовленнєвий акт – це поняття у філософії мови та лінгвістиці, що позначає функції або дії, які мова може виконувати, окрім передачі інформації. Вперше термін розробив філософ Дж. Л. Остін у своїй праці “How to do things with words” і в подальшому розвинув Дж. Серль у праці “Speech acts. An Essay in the Philosophy of Language”. Мовленнєвий акт є цілеспрямованою дією, яка має на меті досягнення певних комунікативних цілей. Мовленнєвий акт завжди пов'язаний з певною ситуацією або контекстом, оскільки саме вони надають реченню чи висловленню його смисл та роблять його зрозумілим. Таким чином, аналізуючи мовленнєвий акт, неможливо відокремити його від ситуації та діяльності учасників комунікації.

Дж. Остін виокремлює такі важливі аспекти мовленнєвого акту: локутивний – окреслений аспект є власне фізичний акт мовлення. Тобто важливим тут першочергово є сам момент озвучування повідомлення; іллокутивний – за кожним висловлюванням приховується певний намір. Мовець говорить, щоб перепросити, пояснити щось, переконати когось або ж висловити своє ставлення щодо навколишнього світу. Намір, який стоїть за

висловлюванням, називається іллокутивною силою; перлокутивний – це вплив або наслідок певного висловлювання на реципієнта. Йдеться про те, як слухач/читач інтерпретує та реагує на іллокутивний акт мовця. Розуміння, емоційна реакція та подальші дії слухача є частиною перлокутивних актів (Sadock, 2006).

У свою чергу, Остін детальніше класифікує іллокутивний аспект і поділяє його на: Вердиктиви – дії, які полягають у наданні певного висновку стосовно чогось, наданні оцінки. Сюди можуть належати висловлювання, метою яких є виправдати когось; екзерситиви – дії, які полягають у прийнятті рішення за або проти чогось, сюди можуть належати попередження, накази або заборони; комісиви – дії, мета яких полягає у зобов'язанні мовця до чогось, наприклад, обіцянки; бехабітиви – висловлювання стосовно поведінки, настроїв інших людей, наприклад, подяки, вітання; експозитиви – висловлювання поглядів, аргументів (Sadock, 2006).

Джоан Каттінг, базуючись на вченні Серля, пропонує дещо іншу класифікацію. Вчений виокремлює: директиви – висловлювання, яке має відношення до інших людей. Мовець говорить, слухач виконує пов'язанні із цим дії, прикладом директивів є накази; експресиви – висловлювання, які виражають почуття мовця у конкретних випадках. Сюди можуть належати вибачення, висловлення жалю або подяки; комісиви – слова, які зобов'язують мовця до якоїсь дії у майбутньому, наприклад, обіцянки; декларативи – висловлювання, які змінюють реальну ситуацію навколо мовця; репрезентативи – це ствердження, опис речей, висновок стосовно чогось (Cutting, 2002).

Також у теорії мовленнєвих актів розрізняють прямий мовленнєвий акт, тобто такий, де намір повідомляється чітко та зрозуміло, відсутня двозначність та існує прямий зв'язок між формою висловлювання та його функцією, та непрямий мовленнєвий акт, тобто такий, в якому мовець передає значення опосередковано, форма та функція висловлювання відрізняються, мовець не вказує явно, який сенс він хоче вкласти у своє висловлювання. Завдання слухача – проаналізувати висловлювання, щоб зрозуміти його значення (Sadock, 2006).

Мовленнєві акти, якщо їх розглядати у контексті художнього твору, можуть мати, як стверджує літературний критик Джозеф Міллер, два різні виміри. У першому випадку мовленнєві акти у художньому творі є такими, які вимовляються в межах цього твору. Тобто це можуть бути прохання, вибачення, обіцянки, сказані власне персонажами чи оповідачем у творі. З іншого боку, художній твір загалом може розглядатись як висловлювання, прояв мовленнєвого акту (Miller, 2002).

Будь-який художній текст сприймається читачем як спосіб комунікації автора з ним. Текст втілює в собі певну інтенцію письменника, кожне слово у творі має свій зміст та

служить для втілення авторської комунікативної стратегії. Персонажі у творі взаємодіють між собою відповідно до мети та намірів, які заклав письменник. Їхні дії, реакції та взаємовідносини можуть бути важливими для розвитку сюжету та висловлення авторських ідей. Таким чином створюється художній світ, за реальністю якого завжди стоїть образ автора. Тобто, можна стверджувати, що комунікація між автором та читачем, і власне внутрішньотекстова комунікація пов'язані між собою (Єжижанська, 2012).

Проте, варто зазначити, що форма комунікації через текст має свої особливості та сильно відрізняється від діалогічного мовлення. Першою такою особливістю є те, що автор/мовець та читач/слухач здебільшого не переживають спільного життєвого досвіду, не перебувають в одному контексті, що має вплив на розуміння авторських інтенцій читачем.

Те, що написано у тексті, дуже часто може бути сприйняте читачем не так, як задумував автор. Це зумовлено різними причинами, до яких першочергово належать психологічні особливості сприйняття. Оскільки відсутній прямий контакт автора та читача, це ускладнює процес вираження та розуміння текстового змісту (Різун, 2020).

Наступною особливістю текстового повідомлення є відсутність невербальних сигналів, таких як жести, міміка, які зазвичай дуже сильно допомагають у розумінні сказаного повідомлення.

Ще одним аспектом є привертання уваги читача. У діалогічному мовленні варто просто звернутись до слухача, щоб привернути його увагу до подальшого висловлювання. Із художнім текстом ситуація зовсім інша. Діяльність читача, у цьому випадку сприйняття текстового повідомлення, потребує сили волі. Чим менше зміст повідомлення цікавить читача, тим більше зусиль йому потрібно докладати для його сприйняття. Щоб донести інформацію до реципієнта, автор спершу має його зацікавити, підготувати до сприйняття інформації. Автор може переконати читача, чому його текст вартий уваги для прочитання. Існують різні способи, якими можна привернути увагу читача і створити контакт з ним. Серед них основними є цікавий заголовок, правильне розміщення матеріалу на сторінці, привабливі ілюстрації та структура тексту.

Наступним важливим аспектом, який варто висвітлити під час аналізу тексту як засобу комунікації, є власне діяльність автора та читача. Як уже було зазначено вище, будь-яка комунікація неможлива без активної діяльності з обох сторін. Робота автора тексту та читача у цьому випадку посідає особливе місце.

Варто звернути увагу на такі ключові моменти, які стосуються як автора, так і читача. Перш за все, автор готує та розробляє повідомлення, яке він планує передати своїй аудиторії. Перед публікацією тексту відбувається процес «примірювання», письменник подумки моделює вплив свого повідомлення на ефемерного читача з метою оцінити, як свідомість

реципієнта може сприйняти текст. На цьому етапі відбувається також саморедагування, твір може бути переписано.

До діяльності читача, в свою чергу, належить процес сприйняття та розуміння. Предметом діяльності виступає не лише зміст повідомлення, але й попередні знання у свідомості реципієнта щодо теми, яка міститься у повідомленні. Під час розуміння адресат моделює авторський задум. Проте варто зазначити, що у процесі сприйняття повідомлення читач переслідує мету, яка не завжди може збігатися з тією, яку закладав автор. Реципієнт здебільшого сам її визначає (Феллер, 2020) .

Створюючи текстове повідомлення, автор вибудовує певні підструктури тексту. Феллер виокремлює комунікативну та пізнавальну підструктури, які варто розглянути більш детально.

Якщо спробувати описати комунікативну підструктуру, то можна зазначити, що вона передбачає наявність у творі певних частин, які викликатимуть у читача різні стани та емоції під час прочитання тексту, моделюючи тим самим мовленнєвий акт. До першої такої частини можна умовно віднести вступ, або ж початок твору, що виступають такими собі збудниками уваги читача та служать для того, щоб залучити його до мовленнєвого акту. Канал зв'язку через текст може бути досить ненадійним, людська увага, особливо у сучасному світі, швидко стомлюється. Структура тексту має бути спроєктована таким чином, щоб подолати цю перешкоду. Вона повинна містити елементи, які підтримують зацікавленість читача. Зазвичай ними можуть виступати емоційно-експресивні слова, апелюючи до емоцій реципієнта, цікаві факти або уже відомі факти, проте наприкінці слідує несподівана розв'язка.

Наступною частиною виступає власне основа тексту, яка виконує завдання передачі інформації та здійснення у свідомості читача комунікативної мети автора. Останньою частиною виступає висновок, на меті якого є підведення читача до певного рішення.

Пізнавальна підструктура є основою твору та складається з інформаційної та структурної частин. Саме остання відповідає за чіткий, послідовний та логічний виклад думки автора. Кожен текст несе функцію формування певних поглядів. Щоб здійснити на читача вплив, закладений автором, деяка інформація у тексті вже повинна бути відомою читачеві та подаватись поступово, чим менш підготовленим є читач, тим з більшою поступовістю повинна подаватись інформація. Автор може іноді використовувати повтори змісту з метою кращого їх запам'ятовування читачем.

Результати досліджень. У ході роботи було систематизовано теоретичний матеріал з проблематики мовленнєвих актів, окреслено основні їхні аспекти, а саме локутивний,

іллокутивний і перлокутивний, та висвітлено їхню класифікацію відповідно до вчень різних науковців.

Також було опрацьовано дослідження проблематики тексту як форми мовленнєвого акту, що дало змогу виокремити певні проблеми комунікації через текст. До таких проблем належить проблема розуміння текстового повідомлення, що зумовлено наявністю різного життєвого досвіду з боку автора та читача та відсутністю невербальних сигналів, таких як міміка та жести. Також було виокремлено певні особливості текстового повідомлення у порівнянні із діалогічним мовленням: такою особливістю, в першу чергу, є здебільшого незацікавленість читача у сприйнятті повідомлення, що змушує автора присвячувати значну частину своєї діяльності зацікавленню реципієнта, наприклад, активно рекламуючи свій текст.

Систематизація теоретичних праць також дозволила виокремити текстові підструктури. Першою в тексті виступає комунікативна підструктура, яка відповідає за побудову тексту таким чином, щоб змогти зацікавити читача «залучити до подальшої комунікації» з метою трансляції авторських ідей та інтенцій. Прикладом такого «залучення» до текстової комунікації може слугувати детективний роман Ф. Дюрренматта „Der Richter und sein Henker“. Автор, маючи на меті пробудити читацький інтерес у реципієнта, використовує доволі поширений прийом детективного жанру – розпочинає свою оповідь з убивства: *„Clenin öffnete die Wagentüre und legte dem Fremden die Hand väterlich auf die Schultern. Er bemerkte jedoch im gleichen Augenblick, daß der Mann tot war. Die Schläfen waren durchschossen.“* (Dürrenmatt, 2017). Таким чином, письменник одразу створює певну інтригу. Перед читачем постає багато питань, на які немає відповіді: Ким був убитий? Чому, як і хто його вбив?

Дещо інший прийом використовує Еріх Марія Ремарк у своєму романі „Arc de Triomphe“. Щоб зацікавити читача, письменник розпочинає твір зі знайомства головних героїв – Джоан та Равіка. Жінка була чимось сильно стурбована, тому головний герой не зміг залишити її одну та запросив переночувати у своєму готельному номері*: „Er sah ein blasses Gesicht mit hochliegenden Wangenknochen und weit auseinanderstehenden Augen. Das Gesicht war starr und maskenhaft; es wirkte, als sei es eingestürzt, und die Augen hatten im Laternenlicht einen Ausdruck so gläserner Leere, daß er aufmerksam wurde“* (Remarque, 1988). Як виявиться згодом, жінка була стурбована, оскільки залишила труп свого чоловіка у готельному номері. Головні герої вже з перших сторінок роману починають активно взаємодіяти між собою, читач починає проявляти емпатію до них та переймається за подальший розвиток їхніх стосунків.

Також, Ремарк насичує свій роман великою кількістю діалогів. Це допомагає підтримувати увагу реципієнта протягом прочитання, оскільки діалоги у творі – це завжди взаємодія між людьми, за якою спостерігати цікавіше, ніж читати довгі авторські роздуми або ж описи місцевості. Ремарк полегшує для читача процес сприйняття, що є прикладом другої підструктури тексту – пізнавальної.

Пізнавальна підструктура відповідає за чітку, логічну, послідовну подачу інформації з метою полегшення пізнавальної діяльності читача.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, художній текст, будучи одним із ключових засобів комунікації, має також і певні труднощі застосування. Перш за все, до цих труднощів належать проблема сприйняття та інтерпретації читачем закладених автором інтенцій, проблема слабкої читацької уваги під час сприйняття повідомлення та, у багатьох випадках, першочергова незацікавленість читача у прочитанні художнього тексту. Тому автор, створюючи твір, може значну частину своєї діяльності приділяти вирішенню цих питань. Варіантами розв'язання цих труднощів можуть бути використання емоційно-забарвленої лексики, різкі сюжетні повороти, або ж нові захоплюючі факти. Також значну роль відіграють заголовок тексту та промоція художнього твору, що дозволить привернути увагу реципієнта та викликати у нього зацікавленість у сприйнятті повідомлення. Ще одним важливим аспектом виступають логічність то послідовність викладу. Автор уникає «перенасиченості текстом», що означає вводити читача у свій твір поступово.

Висновки, отримані під час роботи над цією статтею, можуть бути корисними для подальшого дослідження тексту як засобу комунікації. Наявний теоретичний матеріал, отриманий у ході систематизації різноманітних досліджень, може бути використаний для проведення практичного аналізу художніх текстів з метою підтвердження або ж спростування інформації, поданої у пропонованій статті.

Список використаних джерел:

1. Єжижанська, Т. С. (2012). Проблеми комунікації у художньому тексті. Філологічні науки. Літературознавство, 28–32. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/5868/1/8.pdf

2. І. В. Козлик, Г. В. (2020). Теорія твору й тексту. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника.

3. Ловгун, Р. О. (2023). Теорія мовленнєвих актів та їх етапи. Світ наукових досліджень, (18), 165–166.

4. Чепелєва, Н. В. (2015). Текст і читач. ЖДУ ім. І. Франка. URL https://lib.iitta.gov.ua/10285/1/text_i_chitach.pdf

5. Шепетяк, О. (2008). Теорія мовленнєвих актів. Вісник факультету романо-германської філології, (3), 93–105.

6. Cutting, J. (2002). Pragmatics and discourse. Routledge. URL https://library.uc.edu.kh/userfiles/pdf/40.Pragmatics%20and%20Discourse%20A%20Resource%20Book%20for%20Students.pdf

7. Dürrenmatt, F. (2017). Der Richter und sein Henker. Rowohlt.

8. Jannidis, F. (2002). Zwischen Autor und Erzähler. In: Detering, H. (eds) Autorschaft: Positionen und Revisionen. Germanistische Symposien Berichtsbände. J.B. Metzler, Stuttgart. URL https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-476-05568-2_29

9. Miller, J. H. (2001). Speech. Stanford University Press.

10. Remarque, E. M. (1988). Arc de triomphe. Kiepenheuer & Witsch.

11. Tri Lestari, T., & Hartati, E. (2017). A pragmatics analysis of speech act in Thor movie. Journal of English Language Teaching and English Linguistics, 47–59. URL https://journal.upy.ac.id/index.php/eltics/article/view/524/358

12. Ward, G., & Horn, L. R. (2006). The handbook of pragmatics. Blackwell Publishing Ltd.

13. Winko, S. (2002). Emotionskodes und ihre Vermittlung. Zur pragmatischen Basis von Literatur und Film. Zeitschrift für Theorie und Geschichte audiovisueller Kommunikation, 122–128.

УДК 808.5:32-057.177.1(092)

RHETORICAL DEVICES AS A METHOD OF PERSUASION IN JOE BIDEN'S SPEECH ON THE OUTBREAK OF THE WAR IN UKRAINE

Baletska Yulia, Kyiv Ukraine
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
yvbaletska.frgf22@kubg.edu.ua

РИТОРИЧНІ ПРИЙОМИ ЯК МЕТОД ПЕРЕКОНАННЯ У ПРОМОВІ ДЖО БАЙДЕНА, ПРИСВЯЧЕНІЙ ПОЧАТКУ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Балецька Юлія, м. Київ, Україна
студентка 6 курсу Факультету романо-германської філології
yvbaletska.frgf22@kubg.edu.ua

On 24 February 2022, a war broke out in Ukraine, causing significant socio-cultural and economic transformations in the world. US President Joe Biden is a man who has supported our people since the first hours of the war. Rhetorical techniques are used in Joe Biden's speech as the main tool to convince the audience of the reliability of the information being broadcast. Thus this article focuses on the analysis of the means of communication used by President Biden to influence public opinion of the people of Ukraine and the entire democratic world and to create a favourable image of the US government among the allies in wartime. Rhetorical devices serve as an important tool for expressing his ideological position, playing a crucial role in the effectiveness of persuasive, motivational and informative political speeches. This paper aims at outlining rhetorical devices and their impact on the audience in the first speech of President Biden to the entire democratic world on the outbreak of war in Ukraine on 24 February 2022.

***Keywords**: rhetoric, ethos, political speech, war in Ukraine, logos, pathos*

24 лютого 2022 року в Україні розпочалась війна, яка спричинила значні соціокультурні та економічні трансформації у світі. Президент США Джо Байден – людина, яка з перших годин війни підтримувала наш народ. Риторичні прийоми використовуються у промові Джо Байдена як основний інструмент переконання слухачів у достовірності інформації, яка транслюється. Отже, у фокусі цієї статті є аналіз засобів комунікації, які використовував президент Байден для впливу на громадську думку всього демократичного світу та створення сприятливого іміджу уряду США між союзниками в умовах воєнного часу. Риторичні прийоми слугують важливим інструментом вираження ідеологічної позиції, відіграючи вирішальну роль в ефективності переконуючих, мотиваційних та інформативних політичних промов. Мета роботи – визначити риторичні прийоми та їхній вплив на громадськість у першому зверненні американського президента Джо Байдена до всього демократичного світу у день початку війни в Україні 24 лютого 2022 року.

***Ключові слова**: риторика, етос, політична промова, війна в Україні, логос, пафос*

Introduction. Language is a universal tool in the hands of a skilful user. Language plays an extremely important role in forming thoughts and expressing ideas. It is the main means of interaction between different groups of people. For political leaders, language is undoubtedly an important instrument. Politicians use various rhetorical devices to influence their listeners and convey their ideas as well as convince the audience of their views. A true political leader must master the art of rhetoric to ensure that their words are not clear and understandable to listeners, but also have a certain psychological impact. A political speech is usually a carefully crafted manifesto with a flawless position, marked by the use of persuasive arguments, emotional appeals and an expressive style of language to gain attention and support. With clear language and concise expressions, political leaders can skilfully play with the feelings of their listeners (Widdowson, H. G. 2014). They usually adapt their language to a specific target audience, taking into account various factors to preserve the image of an ideal leader.

Rhetoric and persuasion are concepts that have always been close to each other and can be considered an integral part of the same whole. Both are based on the ability to communicate effectively and influence others (Agnew, L. P. 2012). Aspects of rhetoric as an important means of persuasion are based on classical rhetorical principles that were developed by Aristotle (Reeve 2018). In his works, the Greek philosopher shows that persuasion based on logic is an important element of effective argumentation (Burnyeat, pp. 152–202). For this purpose, political leaders use statistics, facts, and arguments to convince the public that their decisions are correct, thus building a logically sound basis for their speeches. Aristotle also claims that emotional influence plays a huge role in persuasion (Dow 2009). In political speeches, emotions can be aroused through stories that are close and relatable to the audience. These are usually personal narratives, dramatic details that are emotionally charged to create a psychological connection with the audience and evoke emotions that will support political positions. The spirit of the people is also an important component of persuasion. The audience will always listen to someone who has strong credibility. In politics, this may include referring to one's own experience, competence or moral values to lend trustworthiness to one's statements and convince the public that one is right (Adjei-Fobi, C. K. 2011).

The focus of this study is the speech of US President Joe Biden on the outbreak of war in Ukraine. We aim at looking of the application in Biden's speech of fairly informal language rather than official statements. This generally indicates, first of all, that political leaders express their positions, ideas, intentions, promises or ideology directly through communication with the public. In this line, in this article the attempt is made to reveal the main functions of rhetoric in Joe Biden's speech.

Theoretical background. Rhetoric is the ancient art that studies the effectiveness of words to achieve certain goals in education, in the political arena, and at home with your family. The main

goal of rhetoric is to create the influential and persuasive speech with which you can control people. According to James Francis Murphy (2013, pp. 202–289), rhetoric can be viewed as "giving advice to others about the future use of language". According to Murphy's definition, this involves a preliminary study of thematic rhetoric, which leads to the formation of proven theories and reliable methods.

Every time we communicate with others, this energy emerges and has a certain effect on the listener. In Malmkjær's view (2002), the emergence of rhetoric is related to the speaker's desire to influence the audience. The scholar notes that there are key features that define rhetorical discourse. It is usually characterised by a clear plan, taking into account the preferences of the selected audience and aimed at achieving a specific goal (Malmkier, K. 2002).

In general, rhetorical discourse is a holistic, well-established, complex process that is based on human motivations and responds to a certain extent to the situation. In his reflections on rhetoric, Aristotle holds that its main task is to resolve various issues that have arisen in our minds (Reeve, 2018). He believes that there is no need to follow certain arts or systems, since we are dealing with practical concepts that do not have clear answers. Aristotle believes that rhetoric is a tool for solving different variants of unpredictable problems where the issue is not fixed or necessary. This distinguishes it from certain mathematical proofs. Aristotle points to three types of appeals (ethos, pathos and logos), which primarily represent different forms of audience engagement and are extremely useful for evaluating other people's messages. By analysing a message using these tools, it is possible to conclude how useful and effective it is (Wynne, M. 2005).

Rhetorical theorist Lloyd Bitzer (2016) draws attention to the concept of convention. He points out that rhetoric deals with concepts in a broad area where there are no clear pros or cons and the probability of the false and the true is distributed in equal proportions. Bitzer adds (*ibid.*, pp. 1–14) that "rhetoric is applied to contingent and probable issues. These issues are the subject of factual disagreement, allowing for alternative beliefs, values, and positions".

Rhetoric is the main root of political power. Very often, the distribution of latter is determined by the ability to clearly and concisely report one's ideas to the masses. It was Foucault who studied the intersection of rhetoric and political power in society (Foss & Gill 2009). He views power not as a fixed hierarchy, but as a fluid concept associated with symbolic strategies that dominate at a particular time. Foucault argues that political power is linked directly to the practice of rhetoric. The philosopher notes that one should be careful with the use of rhetoric as a tool for concentrating and distributing power. This contributes to the formation of a certain ideology, which is a system of beliefs and affects the perception of things. First and foremost, rhetoric should serve as a tool for defending ideas, not for transforming these ideas into a negative direction that will be difficult for people to understand (Biesecker, B. 1992).

Methods and results

1.1. Material selection

This qualitative study focuses on words, not numbers. The research material is a speech delivered by US President Joe Biden right after the outbreak of the war in Ukraine on February 24, 2022. The speech was delivered from the White House, where the US President addressed the American people and the international community. The speech consists of about 3,800 words and lasts for 22:37 minutes.

3.2. Ethos

In order to show the credibility of the information he tries to convey, in his speech Biden uses ethos. In this way, he convinces people that he is a source of truthfulness:

Vladimir Putin has been planning this for months, as I've been — as we've been saying all along (President Biden's speech on February 24, 2022 (in the online resource "President Biden Delivers Remarks on Russia's Unprovoked and Unjustified Attack on Ukraine") - henceforward PBS)

When discussing geopolitical issues, this is an extremely important feature for gaining the trust of the audience. The use of the pronoun "we" indicates a collective point of view and the involvement of everyone in the situation. It helps the listener to subconsciously trust the speaker and become a part of the whole.

We saw a flagrant violation of international law in attempting to unilaterally create two new so-called republics on sovereign Ukrainian territory (PBS).

In this way, the President appeals to ethical considerations when emphasising violations of international law. He aims at evoking certain moral and ethical feelings in his audience. In the same way, in the passage below, Biden emphasises the violation of moral norms and human principles enshrined in an international document. The President is speaking directly not only to Ukrainians, but to the entire democratic world. It is worth noting that for many European states, violation of international law is a serious crime. In this way, the President manipulates the feelings of his listeners by pointing to moral norms.

He rejected every good-faith effort the United States and our Allies and partners made to address our mutual security concerns through dialogue to avoid needless conflict and avert human suffering (PBS).

Shared values are the foundation of governance in America. Appeal to them indicates that the President wants to emphasise his moral justification and that of the United States. By talking about the good faith efforts of his and his allies, Biden is emphasising a commonality of values of peace and humanitarian principles that can generate support among those who value such

principles. He is emphasising that Ukraine is not alone with the enemy, but has the whole democratic world with it, which supports peace and humanitarian principles.

In the past week, we've seen shelling increase in the Donbas, the region in eastern Ukraine controlled by Russian-backed separatists (PBS).

The historical perspective in the speech, demonstrated in the quote above, helps the listener understand the current situation and adds important context. The President draws our attention to the fact that the conflict on the territory of Ukraine has been going on for years. In this way, he arouses in the minds of listeners the desire to turn to historical facts and memory of the events in Donbas to understand the depth of the conflict. The statement that Donbas is controlled by "separatists" indicates Russia's negative influence on the events in the region, which led to the split in the population and the role of separatist groups. The historical background provides an understanding of the consequences of Russian interference in Ukraine's affairs.

We've been transparent with the world. We've shared declassified evidence about Russia's plans and cyberattacks and false pretexts so that there can be no confusion or cover-up about what Putin was doing (PBS).

In this statement, the President refers to honesty and transparency not only to the people of Ukraine, but also to the entire democratic world. He emphasises the importance of providing clear and truthful information, no matter how brutal that information may be. The President indicates that he is not hiding the facts and is ready to share them with everyone. His statement gives the impression that the government recognises the importance of honesty and is ready to be accountable to the world.

For months, we've been building a coalition of partners representing well more than half of the global economy (PBS).

In the quote above, the President indicates that the measures taken are not unilateral. Teaming up with allies indicates unity and an undeniable future victory. In this way, Biden supports Ukrainians and indicates that all decisions are part of a joint, broader international effort, which adds credibility to the president's position.

3.3. Pathos

Patois is an important tool in the hands of the President to help control the emotions of his listeners. It increases the likelihood that the listener will adopt a certain point of view or act in a certain way that the speaker needs. Pathos is usually an integral part of any speech, not just political one.

Putin has unleashed a great pain on them (PBS).

This statement shows deep concern. The President emphasises the suffering of Ukrainians and reinforces this by using a moderate tone and adjectives. He shows that Putin brings only pain and suffering. In this way, Biden seeks to evoke emotional solidarity with the audience.

This is a dangerous moment for all of Europe, for the freedom around the world (PBS).

The President describes this war as a threat not only to the Ukrainian people, but also to the entire world. He points out that the outbreak of the war leads to violation of freedom and peace for everyone. In this way, Biden presents the outbreak of war as a moral issue, appealing to feelings of justice and common values.

God bless the people of a free and democratic Ukraine. And may God protect our troops (PBS).

It is well known that religion is a driving force as it guides people and plays a crucial role in the way they perceive the world around them. The appeal to God in the quote above plays a symbolic role, thus indicating moral values. It also strengthens the credibility of the political leader in the eyes of those who believe in God and creates the perception of a highly moral president. In a situation as difficult as Ukraine's, invoking God expresses a sense of compassion and support.

I spoke late last night to President Zelenskyy of Ukraine (PBS).

President Biden herein creates a special empathic connection by pointing to personal communication with President Volodymyr Zelenskyy. This helps to strengthen the sense of unity and loyalty to the one true country. Thus, Biden evokes positive emotions primarily for Ukrainians. For them, Biden has been a leader since the beginning of the war, and his personal communication with the President of Ukraine has only emphasised unity.

3.4. Logos

Logos in Biden's speech is extremely important because it is built on logical facts and historical evidence to persuade the audience. Logos is used to provide clear arguments and concrete data. First of all, Biden provides clear and understandable facts that Russia has been preparing for a full-scale invasion for years.

He [President Putin] *moved more than 175,000 troops, military equipment into positions along the Ukrainian border* (PBS).

In the quote above, Biden provides clear facts and numbers assess the situation. In this way, he is pointing out to the need for military support for Ukraine and the provision of necessary weapons to fight.

This is a premeditated attack. Vladimir Putin has been planning this for months (PBS).

Biden reveals the fact that this war was clearly and deliberately planned by Russia. He points out the intentional killing of Ukrainians and seeks to establish a logical sequence of events so that listeners understand the scale of the disaster.

He rejected every good-faith effort the United States and our Allies and partners made to address our mutual security concerns through dialogue to avoid needless conflict and avert human suffering (PBS).

President Biden herein points out that the conflict could have been avoided through diplomatic dialogue. The President once again emphasises the deliberate attack and shows that the US and its allies did everything possible to resolve relations between the two countries. Thus, Biden continuously reveals Putin in the eyes of humanity as an unscrupulous and cruel tyrant who is unable to resolve issues through diplomatic means.

We've shared declassified evidence about Russia's plans and cyberattacks (PBS).

In the quote above, Biden tries to build a logical explanation for Russia's aggressive behaviour. He insistently draws the audience's attention to the fact that the US government did not stand by and conducted its own analysis even before the large-scale invasion began. In this way, the President emphasises that America is a progressive country that can easily reveal the plans and highlight the tactics of the Russian government.

Today, I'm authorizing additional strong sanctions and new limitations on what can be exported to Russia (PBS).

By imposing sanctions and announcing them in his speech, Biden indicates that Russia is still under the control of the diplomatic world. Biden presents facts and suggests that such measures will have a significant impact on the economy of the terrorist state, linking the cause (sanctions) and the effect (economic consequences).

3.5. Rhetorical devices

In this speech, President Biden uses various rhetorical techniques and tools to effectively convey his message.

Putin is the aggressor. Putin chose this war (PBS).

Repeating certain phrases or words in a political figure's speech is an extremely important tool. In his address, Biden anaphorically repeats the noun "Putin" to indicate his importance and involvement in the events in Ukraine. The repetition makes this person more salient to the audience and helps create a clear link between his personality and aggression, which is crucial.

We will limit Russia's ability... We will limit their ability (PBS).

In the example above, a similar repetition sets the rhythm and energy, increasing the emotional charge of the listener. The anaphoric reiteration of "We will limit" together with the epiphoric one of "ability" indicates the determination of the allies in their decisions. This creates an emotional charge and makes the listeners believe and be convinced of what is being said. In this case, the repetition serves as a tool to portray unity and seriousness in further restrictions on Russia.

Putin's actions betray his sinister vision for the future of our world (PBS).

It is worth drawing our attention to the function of alliteration in the President's speech. The repetition of the /s/ sound in the nouns "Putin's" and "sinister" creates a smooth and rhythmic effect, which makes the statement more memorable. Alliteration serves more as an amplifier of the emotional state of the listeners, forming, in our case, hatred and negativity towards those who started the brutal war.

Liberty, democracy, human dignity these are the forces far more powerful than fear and oppression (PBS).

In this case, the antithesis arises from the juxtaposition of positive values ("freedom, democracy, human dignity") and negative values ("fear and oppression"). Biden uses this device to show the contrast not only between the two warring states, but also between Russia and all countries of the world. The contrast helps to clearly distinguish between two opposite sides and also strengthens the argument, helps the author to prove his position convincingly and clearly.

Putin has unleashed a great pain on them (PBS).

Additionally, in the example above, a metaphor is used to describe the impact of Putin's aggression to convey the deep suffering and challenges faced by people in Ukraine and to emphasise the enormous impact of Putin's deeds. The depiction of "great pain" creates an important image that helps the reader to imagine the intensity of the suffering and the consequences of the actions.

Twenty-seven members of the European Union, including France, Germany, Italy – as well as the United Kingdom, Canada, Japan, Australia, New Zealand, and many others (PBS).

Finally, the use of enumeration makes the information delivered by Biden structured and easy to understand, giving the audience a clear picture of the diversity of allies. It emphasises the global nature of the joint effort. In this way, Biden focuses on the scale of the disaster, which will directly affect everyone.

Conclusions and discussion. As illustrated above, rhetorical techniques help to formulate a clear understanding of the current situation in the minds of the people of Ukraine and other democratic states. The speech by President Biden was released on the first day of the war, on 24 February 2022. In his speech, the US President used a variety of rhetorical devices to support the spirit of the Ukrainian people and expressed support from around the world. The techniques outlined in previous sections made the President's speech more convincing and effective. The speaker uses his authority and status as the leader of an influential state to emphasise the importance of events and convince the audience of the correctness of his actions.

In general, the rhetorical principles and devices in Joseph Biden's speech play a key role in rendering the convincing information and activating the audience's position on extremely important events. They also enhance the impact of ideas at the level of rhythm, imagery and the use of

language in general. It was with the help of rhetorical means that Joe Biden managed to instil faith and hope for a brighter future and victory in the hearts of thousands of Ukrainians in the first hours of the war.

Further research could concentrate, in line with the tenets of empirical study of literature and media (Чеснокова 2011; van Peer & Chesnokova 2019), on effectiveness of Biden's speeches as well as on the emotional affect they have on the audience. On a more general note, the time is ripe to offer evidence-based testimony to the qualitative analysis we offered above.

References

1. Adjei-Fobi, C. K. (2011). A Rhetorical Analysis of Political Discourse: A Comparative Study of the Use of Metaphor in the Speeches of Nkrumah and Rawlings (Unpublished M. Phil Thesis, University of Ghana, Legon).
2. Biesecker, B. (1992). *Michel Foucault and the Question of Rhetoric*. Penn State University Press.
3. Foss, S. K., & Gill, A. (2009). *Michel Foucault's Theory of Rhetoric as Epistemic*.
4. Dow, J. (2009). Feeling Fantastic: Emotions and Appearances in Aristotle. *Oxford Studies in Ancient Philosophy*, 25(4), 143–175.
5. Agnew, L. P. (2012). *Thomas De Quincey: British Rhetoric's Romantic Turn*. Southern Illinois University Press.
6. Bitzer, L. F. (1968). *The Rhetorical Situation*. Penn State University Press.
7. Malmkier, K. (2002). Functional Linguistics. In K. Malmkier (Ed.), *Linguistic Encyclopedia*. London.
8. Burnyeat, M. F. (2012). *Aristotle on the Logic of Persuasion*. Cambridge University Press.
9. Murphy, J. J., Katula, R. A., & Hoppmann, M. (2013). *A Synoptic History of Classical Rhetoric*. (4th ed.). New York.
10. President Biden Delivers Remarks on Russia's Unprovoked and Unjustified Attack on Ukraine. Retrieved from: https://www.youtube.com/watch?v=7IIZNvhJqEc&t=10s
11. Reeve, C. D. C. (2018). *Aristotle, Rhetoric, Translation with Introduction and Notes*. Indianapolis/Cambridge: Hackett Publishing.
12. van Peer, W. & Chesnokova, A. (2019). What Literature Does to Our Emotions, and How Do We Know? Empirical Studies Will Tell. *Synopsis: text, context, media* 25(1), 1–10.
13. Widdowson, H. G. (2014). *Stylistics and the Teaching of Literature*. Taylor and Francis. Retrieved from: https://doi.org/10.4324/9781315835990.
14. Wynne, M. (2005). *Stylistics: Corpus Approaches*. Oxford University.14.
15. Чеснокова, Г. В. (2011). *Як виміряти враження від поезії або Вступ до емпіричних методів дослідження у мовознавстві*. К.: Ленвіт.

УДК 81’42+378.091

«СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ» У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ДИСКУРСІ

Франчук Діана Віталіївна
м.Київ, Україна
студентка 6 курсу Факультету романо-германської філології
Київський Університет імені Б. Грінченка
dvfranchuk.frgf22@kubg.edu.ua

«STUDENT-CENTRISM» IN THE MODERN ACADEMIC ENGLISH-SPEALKING DISCOURSE

Franchuk Diana
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv University
dvfranchuk.frgf22@kubg.edu.ua

Для того, щоб зробити процес навчання цікавим та ефективним педагоги шукають та досліджують різні варіанти. Останнім часом широко використовується студентоцентричний підхід до навчання, і, відповідно, на задній план відходить традиційне викладання, в якому учитель – центр навчального процесу. В даній статті досліджено поняття «студентоцентризму», його сутність, ефективість, способи вираження та співвідношення до поняття «антропоцентризму». Гіпотезою цього дослідження є припущення, що сучасний академічний дискурс віддзеркалює принципи студентоцентризму та є варіацією антропоцентризму.

***Ключові слова**: студентоцентризм, студентоцентричний підхід, академічний дискурс, антропоцентризм, учень, вчитель.*

In order to make the learning process interesting and effective, teachers look for and explore different options. Recently, a student-centered approach to education has been widely used, and, accordingly, traditional teaching, in which the teacher is the center of the educational process, fades into the background. This article examines the concept of "student-centrism", its essence, effectiveness, methods of expression and relation to the concept of "anthropocentrism". The hypothesis of this study is the assumption that modern academic discourse reflects the principles of student-centrism and is a variation of anthropocentrism.

***Keywords**: student-centrism, student-centered approach, academic discourse, anthropocentrism, student, teacher*

Вступ. На сьогодення одним з найпопулярніших та, на думку багатьох педагогів, ефективнішим є студентоцентричний підхід до навчання. Ключовими поняттями цього підходу є орієнтація на індивідуальні якості та здібності студентів та формування

індивідуальних освітніх траєкторій, де вчитель виконує роль ментора чи коуча. Студентоцентична модель розвитку освіти дає можливість студенту стати самостійним, відповідальним та активним учасником науково-освітнього процесу.

Студентоцентричний підхід до навчання допомагає студенту стати всебічно розвинутою особистістю. Оскільки вся відповідальність за навчання належить студентові, очікується, що він буде глибоко вивчати і досліджувати, а відповідно і розуміти матеріал. Підхід має на меті розвинути відповідальність, самостійність, вміння самостійно навчатися та розвинути здібності та уміння студентів.

Постановка проблеми. Студентоцентричний підхід у навчанні приділяє велику увагу навичкам та вмінням студента, які він може розвинути за допомоги вчителя, для того, щоб підвищити свою ефективність. Однією з основних цілей студентоцентричного підходу є створення вчителем середовища, в якому студент зможе опанувати потрібні знання та навички. Студент має змогу стати самостійним, відповідальним та активним учасником науково-освітнього процесу, в чому йому допомогти має власна мотивація. Вчитель, який виконує роль ментора може допомогти студенту підвищити його мотивацію використовуючи певні мовленнєві засоби.

Метою мого дослідження в цій статті є показати мовленнєві засоби, які можуть використовувати викладачі для вираження студентоцентричного підходу у навчанні .

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз науково-педагогічних джерел дає можливість стверджувати, що проблема якості освіти має високу актуальність. Науковці Bilyakovska, O., Binytska, K. (2023), Condelli, L., & Wrigley, H. S. (2009), Рашкевич, Ю.(2014) досліджували поняття студентоцентричності в цілому, а Bietenbeck, J. (2020), Paliichuk, E. O. (2022), Tohidi, H., & Jabbari, M. M. (2012) досліджували шляхи підвищення мотивації студентів. Столяренко, О.,(2019), Вільчинський, Ю., Северин-Мрачковська, Л., Гаєвська О. та ін. (2019) дослідили та описали поняття «антропоцентризму». Британський лінгвіст Hyland, K. (2011) дослідив поняття «академічний дискурс».

Антропоцентризм – це філософське вчення, яке ставить людину в центр світу і розглядає людські інтереси за головне. Антропоцентризм стосується ширшого погляду на місце людини у світі, припускаючи, що людина є найбільш значущою чи цінною істотою (Столяренко, 2019). Іншою конценцією, яка має схожу суть і є варіацією антропоцентризму на сьогоднішній день можна вважати студентоцентризм, тому що обидві концепції надають велику увагу людині, її навичкам та вмінням і виділяють її серед всього іншого.

Студентоцентризм – це метод навчання, який має на меті адаптувати освітнє середовище відповідно до потреб, інтересів та здібностей студентів. Він спрямований на створення більш персоналізованого та ефективного навчального середовища, яке

сфокусоване на конкретних потребах та цілях учнів, що веде до більш адаптованого та персоналізованого досвіду навчання, гарантуючи, що студенти отримають підтримку та ресурси, необхідні для академічного та особистого процвітання. (Bilyakovska, Binytska, 2023)

«Студентоцентризм» можна розглядати як системний фактор освіти, який формує загальний освітній досвід та ефективність системи освіти в цілому. Коли освіта зосереджена навколо потреб та інтересів студентів, це заохочує активну участь і залучення, що, у свою чергу, впливає на спосіб створення сенсу в навчальному середовищі. Студенти з більшою ймовірністю встановлять зв'язок із вмістом і зрозуміють його, якщо він для них актуальний і значимий (Condelli & Wrigley, 2009).

Крім того акцент на залученості студента впливає також і на специфіку мовлення та спілкування. Вчителі можуть використовувати більше відкритих запитань, заохочувати дискусії, а також надавати студентам можливість висловлюватися та чітко формулювати свої думки. Це сприяє розвитку комунікативних навичок і сприяє глибшому розумінню предмета. Визначаючи пріоритет потреб та інтересів студентів, підхід, орієнтований на студента, підвищує функціональність освіти шляхом підвищення мотивації студентів, залученості та загальних результатів навчання, бо «мотивація – це сила, яка змушує людей … мати поведінку, яка приносить найбільшу користь для організації; це сила, яка викликає рух людини» (Tohidi & Jabbari, 2012), «рушій керівництва, контролю та наполегливості в людській поведінці» (Tohidi & Jabbari, 2012). «Мотивація формує власний успіх та успішність однолітків у навчанні» (Bietenbeck, 2020). Якщо підхід зосереджений на їхніх особистих потребах, студенти, швидше за все, інвестуватимуть у свою освіту та візьмуть на себе відповідальність за своє навчання.

«Академічний дискурс» як способи мислення та використання мови, які існують в академічному середовищі (Hyland, 2011). Це визначення полягає в тому, що навчання студентів, демонстрація навчання, конструювання знань та поширення ідей покладається на мову. Підручники, доповіді, реферати, дисертації, дослідницькі статті є матеріалами для створення знань та навчання та займають центральне місце в академічній діяльності.

Сучасний академічний дискурс віддзеркалює принцип студентоцентризму, оскільки сучасне освітнє середовище дедалі частіше зосереджує свою увагу на потребах, інтересах і здібностях студентів. Роль вчителя у навчальному середовищі змінюється з традиційного лекційного типу на інтерактивний тип і коучинг, відовідальність за навчання належить повністю студентові. А також в сучасному академічному дискурсі спостерігається взаємоповага та взаємозалежність між викладачами та студентами.

Щоб створити студентоцентричне середовище та підвищити мотивацію студентів навчатися вчителі можуть давати відгуки у відповідь на досягненням студентів, використовуючи різноманітні лексично-стилістичні прийоми (Paliichuk, 2022). Наприклад:

1. Порівняння :

– *more than* – це порівняння можна використовувати, щоб показати учню певний прогрес в його навчанні

– *better than* - це порівняння можна використовувати, щоб показати студенту певні покращення його розуміння матеріалу чи застосування теоретичних знань на практиці.

2. Перифрази:

– *a step ahead of where they are* – цей перифраз можна використовувати, щоб показати успіх учнів у певній сфері, галузі, темі, яка вивчається іт.д

3. Метафори:

– *to navigate the increasingly competitive and complex world* – показати студентам, що вони отримали краще розуміння якоїсь теми чи сфери

– *the trajectory of a student's progress* – можна використовувати, для того, щоб показати прогресивність діяльності учня за певний період часу*;*

– *source of pride* – можна використати для того, щоб показати студентам, що є певний прогрес у навчанні чи покращення розуміння чогось.

– *immersed in the field* – показати студентам, що вони мають досить гарне розуміння теми, що вивчається (Paliichuk, 2022).

Результати дослідження

Ставлячи студентів у центр навчального процесу, студентоцентричний підхід визнає унікальні потреби, інтереси та здібності кожного студента, коли наслідувачі теорії антропоцентризму визначають цінність та важливість людини. Це визнання веде до більш адаптованого та персоналізованого досвіду навчання, гарантуючи, що студенти отримають підтримку та ресурси, необхідні для академічного та особистого процвітання, а також гарантуючи створення згуртованого та змістовного навчального середовища, де студенти можуть активно залучатися до взаємодії та розвиватися.

Студентоцентричний підхід спрямований на створення більш персоналізованого та ефективного навчального середовища, яке сфокусоване на конкретних потребах та цілях учнів і допомагає підвищити ефективність знань. Важливу роль відіграє мотивація студента, та бажання навчатися, на які може повпливати вчитель використовуючи такі мовленнєві засоби, як порівняння, метафори , перифрази і т.д.

Висновки . Поняття «студентоцентризм» і «антропоцентризм» дуже схожі між собою за своїм змістом, що приводить до того, що люди вважають студентоцентризм відхиленням антропоцентризму. Порівнявши ці поняття можна зрозуміти, що антропоцентризм акцентує нашу увагу на ціннісності людини як і тому, що людина найвища ланка еволюції, коли студентоцентричний підхід має за мету підвищити ефективність навчання, при цьому максимально зацікавивши та вмотивувавши студентів.

Як системний фактор студентоцентричний підхід може мати значний вплив на різні аспекти системи освіти. Це впливає на розробку навчальних програм, методи викладання, стратегії оцінювання та загальну освітню політику.

У підході, орієнтованому на студента, розробка навчального плану враховує різноманітні стилі навчання, походження та здібності студентів. Методи навчання налаштовані з урахуванням різних уподобань у навчанні та сприяють активній участі.

Встановлюючи пріоритет потребам та інтересам студентів, підхід, орієнтований на студента, спрямований на підвищення мотивації студентів, залучення та загальних результатів навчання.

У своєму подальшому дослідженні я планую порівняти використання лексико-стилістичних прийомів, що виражають студентоцентричність в науково-академічному та навчально-академічному дискурсі.

Список використаних джерел

1. Bietenbeck, J. (2020). Own Motivation, Peer Motivation, and Educational Success. CESifo Working Paper No. 8696. https://www.cesifo.org/en/publications/2020/working-paper/own-motivation-peer-motivation-and-educational-success

2. Bilyakovska, O., Binytska, K. (2023). Student-centered approach as a new paradigm in of the quality of the educational process in higher education institutions. https://humanitarian.com.ua/index.php/human/article/view/4/4

3. Condelli, L., & Wrigley, H. S. (2009). What works for adult literacy students of English as a second language. https://www.researchgate.net/publication/234620285_What_Works_Study_for_Adult_ESL_Literacy_Students_Study_Summary

4. Hyland, K. (2011). Academic discourse. In Hyland, K. & Paltridge, B. (eds.) Continuum Companionto Discourse Analysis. London: Continuum. pp 171-184 https://www.academia.edu/40422514/Academic_discourse

5. Paliichuk, E. O. (2022). Motivational communication in academic setting: a ukrainian case. Revista Conrado, 18(88), 61-72.https://www.researchgate.net/publication/364242947_Motivational_Communication_in_Academic_Setting_a_Ukrainian_Case

6. Tohidi, H., & Jabbari, M. M. (2012). The effects of motivation in education. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 31 https://www.researchgate.net/publication/259828455_The_effects_of_motivation_in_education

7. Вільчинський, Ю., Северин-Мрачковська, Л., Гаєвська О. та ін. (2019). Філософія, 78-80с.

8. https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6c8cbfbe-43b8-449d-8ef3-0d4524102b24/content

9. Онацький, Є. (1957). Українська мала енциклопедія, Буенос-Айрес, 42с http://encyclopedia.kiev.ua/vydaniya/files/use/first_book/part1.pdf

10. Рашкевич, Ю.(2014). Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія ,168 с https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/BolonskyiProcessNewParadigm(%D0%AE_%D0%A0%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87).pdf

11. Столяренко, О.,(2019). Антропологічна концепція в обґрунтування гуманістичних засад сучасного виховання. https://op.ua/pedclass/naukova-stattya/antropologichna-koncepciya-v-ob-runtuvannya-gumanistichnih-zasad-suchasnogo-vihovannya

УДК: 811.112.2'1:305]:659.1

ЛІНГВІСТИКА КОНСТРУКЦІЙ ІЗ ГЕНДЕРНОЮ КОНОТАЦІЄЮ НА НІМЕЦЬКОМОВНИХ БОРДАХ

Неронова Катерина Ігорівна
студентка 6 курсу факультету романо-германської філології
Київський Університет імені Б. Грінченка
ORCID: 0009-0003-9550-4163
e-mail: katrineronova@gmail.com

LINGUISTICS OF CONSTRUCTIONS WITH GENDER CONNOTATION IN GERMAN BILLBOARDS

Kateryna Neronova
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv University
ORCID: 0009-0003-9550-4163
e-mail: katrineronova@gmail.com

Пропонована стаття стосується теми гендерної лінгвістики або дослідження гендерних студій. У центрі уваги – аналіз різних візуальних засобів, демонструючи соціальний образ жінки та чоловіка. Тема гендерної лінгвістики становить особливий інтерес для суспільства в цілому, оскільки мова є частиною ідентичності кожної людини, а відмінності й подібності у можуть виявити структуру суспільства. Гендерні стереотипи в рекламі все ще переважають, незважаючи на зміну ролей чоловіків і жінок протягом багатьох років. Всупереч своїй суспільній місії, рекламні борди не демонструють менше гендерних стереотипів у порівнянні з державними ЗМІ. Гендерний маркетинг стає нормою у всьому світі. Але не всі країни однаково прийняли гендерно нормовану мову. Специфічний маркетинг не тільки етично сумнівний, але й може бути шкідливим для бізнесу в сучасному світі. Гендерні стереотипи на рекламних бордах стосуються рольової поведінки та фізичних характеристик і, таким чином, функціонують як засіб пропаганди чи продажу продукту. З іншого боку, реклама у громадських місцях стереотипно спотворює гендерну ознаку з точки зору професійної деформації, а отже, заважає досягненню основної мети політики гендерної рівності. Багато з проілюстрованих аспектів щодо поляризації, ієрархії чи дихотомізації статі також можна знайти у сфері реклами. Далі буде продемонстровано, як ці структури трансформуються в засобах масової інформації, особливо в концепціях іміджевої реклами. В першу чергу йдеться про такі виміри, як сексизм або сексизми, форми репрезентації ієрархічного гендерного порядку та процедури для стереотипної та бінарної гендерної ясності. Окрім цього, визначено перспективи досліджень щодо асиметричного ставлення до гендеру в різних засобах масової інформації та в ситуації викладання. Ця стаття є унікальною для тих, хто досліджує гендерні студії з питань маркетингу та споживчої поведінки з більш наукової точки зору.

***Ключові слова**: гендерна лінгвістика, стереотип, гендер, реклама, сексизм.*

The proposed article deals with the topic of gender linguistics or gender studies research. The focus is on the analysis of various visual means, demonstrating the social image of a woman and a man. The topic of gender linguistics is of particular interest to society as a whole, because language is part of each person's identity, and differences and similarities in gender-appropriate language can reveal the structure of society. Gender stereotypes in advertising still prevail, despite the changing roles of men and women over the years. Contrary to their social mission, advertising boards do not exhibit less gender stereotypes compared to state media. Gender marketing is becoming the norm around the world. But not all countries have adopted gender-normative language in the same way. Targeted marketing is not only ethically dubious but can be harmful to business in today's world. Gender stereotypes on billboards refer to role behavior and physical characteristics and thus function as a means of promoting or selling a product. On the other hand, advertising in public places stereotypically distorts the gender sign from the point of view of professional deformation and therefore prevents the achievement of the main goal of gender equality policy. Many of the illustrated aspects of gender polarization, hierarchy, or dichotomization can also be found in the field of advertising. Next, it will be demonstrated how these structures are transformed into mass media, especially into the concept of image advertising. It primarily concerns dimensions such as sexism or sexisms, forms of representation of hierarchical gender order, and procedures for stereotypical and binary gender clarity. In addition, research perspectives on the asymmetric attitude to gender in various mass media and in the teaching situation are determined. This article is unique for those exploring gender studies in marketing and consumer behavior from a more scholarly perspective.

***Keywords**: gender linguistics, stereotype, gender, advertising, sexism*

Вступ. Мова і мислення впливають одне на одного, це загальновідоме явище, яке відбувається постійно. Мова змінюється і підлягає різноманітним впливам, соціокультурним чи правовим рамкам, тенденціям і суспільним розробкам. За допомогою гендерно відповідної мови робиться спроба не тільки подолати «звичні» канони, а й соціальні дисбаланси, закріплені мовні моделі та, таким чином, вплинути на мислення людей.

У рамках наукової роботи з гендерних досліджень ми робимо спробу повідомити про взаємодію реклами та суспільства. Більш детально нами буде розглянуто конструкцію ‘гендеру’ у зв’язку з його моделюванням і відтворенням у соціальних ситуаціях, а також ступінь впливу реклами на свідомість людини, іншими словами: як реклама продукує та відтворює образ гендерних ролей.

У соціальних науках існують розбіжності щодо того, наскільки реклама та інші медіа впливають на соціальне конструювання реальності. *На початку 1970-х років почалася […] повільна і спочатку часто не сприйнята всерйоз переоцінка репрезентації (зображення)*

жінок у ЗМІ: до уваги бралися різні медіа (щоденні газети, журнали, телебачення). У фокусі досліджень був […] аналіз гендерно-специфічних зображальних репрезентацій. Реклама була особливо яскравим прикладом стереотипного зображення чоловіків і жінок у ЗМІ, а також сексистської письмової та візуальної мови. (Marschik & Johanna Dorer, 2002, S. 37) Незважаючи на наявний соціальний статус і мовленнєву спільноту, погляди на гендер можуть бути залучені до обговорення. У міру того, як суспільства та культури в усьому світі стають все більш інклюзивними – як у гендерному, так і в інших аспектах – споживачі стають дедалі менш терпимими до гендерно специфічної мови в маркетингових комунікаціях. Основна увага цієї роботи зосереджена на відмінностях між гендерними конотаціями чоловіка і жінки.

Мета нашої наукової розвідки – показати, наскільки реклама впливає на визначення гендеру. Відмінності дають зрозуміти соціальні ролі чоловіка та жінки. Отже, за результатами цього дослідження можна скласти огляд структури сучасного суспільства. Однак попередні дослідження слід взяти до уваги та порівняти з цим дослідженням.

Постановка проблеми. Два десятиліття досліджень рекламних зображень дали послідовну підтримку ідеї про те, що медіа виокремлює жорсткі гендерні відмінності. Загалом чоловіки та жінки показані в різних умовах, виконуючи різні дії та демонструючи різні риси характеру.

За судженнями Пратто *«людські суспільства мають тенденцію організовуватися як соціальні ієрархії на основі груп»* (Pratto, Sidanius, & Levin, 2006, p. 272). У мові існують традиційні мовні моделі, які виключають різні групи. Мова зображує соціальні ієрархії, які зазвичай дискримінують меншини або групи, які не відповідають «нормі». У середньоєвропейському мисленні це, наприклад, люди різного походження, культури, релігії чи кольору шкіри. Але також люди з фізичними чи розумовими вадами, люди похилого віку, люди з небінарною сексуальною ідентичністю і, звичайно, найабсурдніша «меншість» з усіх: жінки.

Останніми роками обидві статі зображуються менш сексуально. Особливо з чоловіками це стає більш витонченим. Сьогодні сексуалізація, швидше за все, означає треновану верхню частину тіла, оголену ногу або сексуальні натяки чи подвійне значення. Коли ми говоримо про сексуалізацію, ми не маємо на увазі сексизм. Справа не в дискримінаційному зображенні людини, а в тому, як вона виглядає.

Як було згадано вище, мова є, серед іншого, вираженням соціальних умов та упереджень. Той факт, що гендерно адекватна мова все ще обговорюється настільки емоційно є ознакою того, що ми далекі від досягнення рівноправ’я, але це показує сексистська реклама та телепередачі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-практичні аспекти дослідження показують, що мова впливає на мислення та дії. Мова відображає, записує, передає, конструює та реконструює гендерні норми між чоловіками та жінками відповідно до того, що патріархальна система спиймається як «нормальне та прийнятне» явище.

Гендерна лінгвістика – субдисципліна лінгвістики, яка займається вивченням гендеру. Згідно «Соціолінгвістики» Вернера Х. Вейта, *«Гендерна лінгвістика (...) – це напрям у соціолінгвістиці, який досліджує залежність мови від соціальної статі»* (Veith, 2005, S. 156).

Гендер *«відноситься до соціальної статі, тобто до соціальних ролей і характеристик, які стереотипно приписуються чоловікові чи жінці»* (Diewald&Steinhauer, 2017, S. 7). Наприклад: раніше колір був ідентифікатором визначення статі у соціальному контексті: рожевий для жінок і синій для чоловіків. Зараз такі примитивні маркери є застарілими та не мають до гендерної лінгвістики жодного відношення.

Джудіт Батлер, гендерний теоретик, дає власне визначення гендеру, який *«в успадкованому дискурсі метафізики субстанції виявляється перформативним, тобто таким, що затверджує ту ідентичність, якою він має бути»* (Butler, 1990, p 33).

Схожі погляди має Рената Кроль*: «Гендер […], цей термін стосується того факту, що гендерна ідентичність не є вродженою, а набувається соціокультурним шляхом через дискурсивні атрибуції. Термін g. тому є вираженням розуміння того, що жіночність і маскулінність є історичними та обмеженими в часі конструкціями. – Відкриття історичності статевої ідентичності є одним із найважливіших результатів ще відносно молодих гендерних досліджень»* (Kroll, 2002, S. 141).

Коннелл характеризує гендер таким чином: *«Гендер — це структура соціальних відносин, яка зосереджена на репродуктивній арені, і набір практик, які вносять репродуктивні відмінності між тілами в соціальні процеси»* (Connell, 2009, p. 11). Вчена описує соціальну поведінку, яка намагається впливати на репродуктивні процеси через соціальні процеси як репродуктивну арену, що гендер стосується того, як суспільство має справу з людським тілом і подальшим існуванням людей, і як це ставлення впливає на особисте життя людей і колективну долю людей. Відповідно, гендер є багатовимірним; це стосується не тільки ідентичності, роботи, влади чи сексуальності або усе загалом. Гендерні моделі можуть значно відрізнятися від культури до культури, але завжди передаються через соціальні механізми для формування індивідуальної поведінки. Гендерні структури виглядають незмінними, тоді як насправді вони постійно змінюються. Отже, гендер не є соціально сконструйованим та може змінюватися з часом, впливаючи на спосіб нашого життя.

Гендерна лінгвістика за останні роки досліджується у багатьох аспектах: у соціумі, політиці, мистецтві, науці. А чи існують гендерні студії у ЗМІ, точніше на рекламних бордах? У соціальних науках існують розбіжності щодо того, наскільки реклама та інші медіа впливають на соціальне конструювання реальності.

На думку Елсен *медіа мають формуючий вплив на соціалізацію та є серйозним фактором у передачі кліше, особливо тому, що часто немає різниці між удаваним і реальним життям. Телебачення та реклама сильно впливають на наші уявлення про гендерно прийнятну поведінку. Оскільки реклама, зокрема, містить незліченну кількість посилань на «правильну» поведінку, не дивно, що існують кореляції між ролями в ЗМІ та самоіміджем, особливо у зв'язку з гендерними відмінностями* (Elsen, 2018, S. 53).

З одного боку, існує теорія, згідно з якою реклама відіграє важливу роль у створенні соціальної самооцінки через створення заяв про місію. Інші, навпаки, оцінюють важливість реклами як нижчу ланку своєї дослідницької роботи. Такий теоретик, як Ервінг Гофман дійшов висновку, що реклама відображає лише в стислому та ідеалізованому вигляді те, що довго вважалося за норму. Рекламні борди імітують повсякденні сцени, які зосереджують нашу увагу на тому, що там робить або говорить людина. Дизайнери реклами переважно обирають визнані позитивні, соціальні типажі *«так що ми бачимо перед собою ідеалізованих індивідів, які використовують ідеальні засоби для досягнення ідеальних цілей - хоча вони, звичайно, мікроекологічно влаштовані таким чином, що демонструють ідеальні стосунки один з одним»* (Goffman, 1981, S. 115)

У своїй праці «Гендерна реклама» Ервінг Гофман розглядає інтерактивну конструкцію соціального гендерного дуалізму та аналітичний статус рекламних гендерних образів. Рекламні гендерні образи є гіперритуалізованими продуктами і тому спочатку не відповідають дійсності. Саме реклама не дає правдивого відображення дійсності, але варто проаналізувати її зміст. Оскільки з їхньою допомогою ви отримуєте доступ до соціальної взаємодії, які непомітно протікають повз нас у потоці досвіду повсякденного життя.

З дослідниками вказаними вище погоджується й американський лінгвіст Едгар Форстер, додаючи до слів Гофмана що *«ЗМІ не лише зображують чоловіків і жінок, але й створюють уявлення про те, якими «є» чоловіки та жінки. Вони надають зображення «справжніх» чоловіків і «привабливих» жінок»*. (Foerster, 2002, S. 18).

Методологія дослідження. Це дослідження проводиться за різними візуальними зображеннями на матеріалах рекламних бордів. Ми перевіряємо всі подані рекламні мотиви на основі гендерно-специфічних маркувань, класифікуємо їх як сексистські або стереотипні. Тут ми пояснюємо, що для нас означають ці терміни та які критерії ми використовуємо для їх класифікації.

Рекламні мотиви, які використовують зображення сильно сексуалізованих жінок які привертають увагу без жодного посилання на продукт, є сексистськими. Реклама, яка зображує жінок як продукт, включаючи рекламу секс-бізнесу, в якій жінка зображується не як постачальник послуг, а як об'єкт, також є сексистською. *У жіночих ролях проявляються два види сексизму. По-перше, це ворожий сексизм, який характеризує жінок як слабких і вразливих. Другий – доброзичливий сексизм, заснований на почутті захисту та прихильності до жінок. Ця форма сексизму сприяє більш покірним ролям для жінок.* (Bögenhold, Naz, 2016, p. 795).

Степеротиним є зображення жінки або чоловіка у їх історичних іпостасях: чоловік рекламує техніку, а жінка приладдя для готування їжі чи прання. Крім того, буде розглянуто, як взаємодія між чоловіками та жінками зображується в рекламі та чи можна продемонструвати баланс обох гендерів.

«Порадуй свого чоловіка випічкою» (напр.Рис.1) — стереотипний рекламний слоган або доброзичливий сексизм, який не втрачає своєї актуальності протягом останніх 20 років. Для більшості світу чоловік, безумовно, повинен залишатися головним інвестором у сім'ї, але жінок обмежують в їх активній позиції. Рекламні агенства, ймовірно, підозрюють, що жінками легше маніпулювати та пропагувати їх місію на Земній кулі через їх обмежене коло інтересів. Жінка повинна сидіти вдома, а між покупками та пранням у неї точно є достатньо часу для своєї сім'ї:

Рис. 1 Реклама віпички від компанії Dr.Oetker (Швейцарія, 2018)

Класична реклама пива від Isenbeck - Mit besten Empfehlungen (укр. «Найкращий подарунок»): Жінка як продукт також залишаються популярним аспектом серед рекламних агенцій. У нашому дослідження така візуалізація має більш позитивне забарвлення, аніж негативне, бо жінок порівнюють зі свіжими продуктами, натякаючи на її апетитність та

привабливий зовнішній вигляд. Пиво завжди повине бути таке же апетитне, як і приваблива жінка для чоловіка. І оскільки кожен чоловік полюбляє приємний хміль і має власне поняття про красу, також вміє «оцінувати» смак алкогольного напою, напр.Рис.2:

Рис.2 Рекламний борд пива марки «Isenbeck» (Варштайн, 2019)

Візитна картка Fitnessland.The Health&Lifestyleclub - Mit der Figur brauche ich kein Abitur (укр. З фігурою, але без диплома). Статевий потяг як ворожий сексизм, який констатує цінність жінки. Жінка через маскулінну призму панування думки виглядає спростованою та нездатною ні на що. Розумних жінок не існує. Реклама фітнес-клубу (Любек, 2016) наголошує, що жінка, очевидно, змушена використовувати всі засоби, щоб «здобути» кращу роботу; врешті-решт отримувати не згідно професійної компетенції. напр.Рис.3:

Рис. 3 Візитна картка «Fitnessland.The Health&Lifestyleclub» (Любек, 2016)

Говорячи про гендерно-специфічну рекламу, не можна не забувати, що чоловіки також постійно є об'єктами гендерної диференціації. Як зазначає німецький медіазнавець Гвідо Зурстіге, що *«чоловіки в першу чергу асоціюються з продуктами зображені, які відносяться до традиційної маскулінності в найширшому сенсі»* (Zurstiege, 1998, S. 27). Мотивів, які представляють чоловіків як самозакоханих красунчиків або самотніх бійців, а також як «м'яких» або «інертних людей» (див. рис.4), хоча все ще переважає тип красунчика (див. рис. 5). Гендерно-маркована реклама виокремлює у чоловіках їх слабкості: любов до міцних напоїв (див. рис.6) тим самим знецінюючи чоловічу постать як сильну стать. Така

візуалізація наголошує жінкам про несерйозність чоловіків до світу та людей. Їх хвилює лише фізичні потреби, а все інше не варте уваги.

Vattenfall є європейською енергетичною компанією яка виробляє екологічно чисту енергію: Wärme direkt vom Erzeuger (укр. Тепло від виробника) За для власної рекламної піар-компанії вони теж вдалися до реклами, де стереотипно транслюється чоловіча іпостась (напр.Рис.4), не думаючи, що висміюють половину Земної кулі. Компанія демонструє батька, який не може сидіти з власною дитиною замість цього просто спить, бо втомився від активної малечі. Важко чоловікам бути у ролі батька.

Рис. 4 Кампанія Vattenfall із кумедними картинками Берліна (Берлін, 2018)

Звича йна реклама DoveMen+Care (напр.Рис.5): Frau verwöhnt. Kinder belustigt. Rasen gemäht…Jetzt ist meine Haut dran! (укр. Дружину розслабив. Дітей розважив. Газон обробив. Тепер черга моєї шкіри!) Рекламні агентства демонструють чоловіків з голим торсом, але не сексуалізують їх. Рекламні борди ідеалізують сильну стать через призму засобів особистої гігієни. У рекламі говориться про те, що три основних завдання чоловіка : задоволена дружина, щасливі діти та охайний будинок. Знову бачимо нейтральність до сильної статі і жодного сексистського натяку.

Рис. 5 Постер «DoveMen+Care» (Гамбург, 2010)

Реклама пива від Ottakringer (напр.Рис.6): Männer zeigen keine Gefühle. Sie schlucken sie runter. Erfrischend sensibel. Erfrischend Ottakringer (укр. «Чоловіки не показують своїх почуттів. Вони їх ковтають. Освіжи чутливість з Ottakringer».) Реклама виокремлює стереотипні погляди на чоловіка у суспільстві: пиво, жінки та сон. Такі припущення допускають рекламні агенції, бо їх хвилює лише розпродаж товарів, а не думки які несуться у широкі маси. Такі лозунги можуть призвести до маскулінного дуалізму: чоловік або Бог, або істота.

Рис. 6 Реклама пива марки «Ottakringer» (Відень, 2012)

Досліджуючи візуальні засоби пропагування у широкі маси можна припуститися тої думки, що *«соціальний і культурний вплив реклами […] виходить далеко за межі економічної сфери».* (Hartwig, 2002, S. 33). Якщо рекламні повідомлення більше не повинні інтерпретуватися творцями та споживачами одновимірно, то нічого не змінилося в сексизмі реклами.

Реклама пропагує недосяжні стандарти краси та ідеали мужності та жіночності для чоловіків і жінок, що має серйозні негативні наслідки для їхнього самосприйняття та

самоідентичності (Bögenhold, Naz, 2016, p. 795). Стереотипи є надмірним спрощенням життєвих реалій і часто асоціюються з негативними атрибутами, що може призвести до неправильної оцінки певної соціальної категорії. Стереотипні уявлення про гендерні відносини можуть обмежувати структуру можливостей для обох статей.

Результати досліджень. Окреслені результати німецькомовних рекламних бордів показують відмінності між чоловічою і жіночою постатями, що особливо важливо сьогодні для розуміння структури суспільства. Аналізуючи власне дослідження, можна запевняти, що реклама, маючи сексистський контент, є соціальною проблемою. Але апробовуючи порівняльний метод візуалізації жінки та чоловіка на рекламних бордах, слід розглядати проблему в складному контексті. З одного боку, це наслідок економічної наживи, яка зажила власним життям і майже не допускає політичного контролю, а лише займається «самообмеження», яке є неефективним, оскільки суб'єктом реклами є некомпентні споживажі. З іншого боку, це пов'язане з соціально закріпленим іміджем жінок і чоловіків. Цей образ створюється та закріплюється сексистською рекламою. Остання у свою чергу поширює сексизм та упередження у суспільстві та, зрештою, зміцнює існуючу нерівність.

Аналіз німецькомових бордів підтверджують стереотипне зображення фемінності та маскулінності в рекламі. Хоча рольовий репертуар жіночої реклами з часом розширився, стереотипи та дискримінація жінок, які сигналізують про залежність і підпорядкованість, все ще всюди присутні в рекламних образах. Дослідження впливу насамперед продемонстрували короткострокові ефекти. Довгострокові дослідження, які можуть продемонструвати ефект соціалізації, рідко зустрічаються.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Результати дослідження рекламних бордів доводить, як взаємодія між чоловіками та жінками зображується в рекламі та як візуальний дисбаланс впливає на світогляд людей. Що також необхідно взяти до уваги, так це вплив економічних змінних і влади на можливості осіб обох статей, обмеження, які накладають перешкоди, які стоять на цьому шляху, і особливо нерівність, яку вони створюють. За цих обставин спроба цієї статті полягала в тому, щоб зосередити особливу увагу на рекламі, яка пристосовується до того, чого суспільство «хоче», і в той же час піднімає питання, які замовчувались. Гендерна лінгвістика, яка досліджує гендерні студії, продемонструвала шкідливі наслідки сексистської реклами, яка сприяє збереженню нерівності між чоловіками та жінками.

Соціалізація виробляє гендерні ролі та території, на яких чоловіки та жінки повинні облаштувати себе, щоб відповідати критеріям, які від них очікують. А мова є продуктом гендерної відмінності. З цього можна зробити висновок, що реклама лише частково формує

гендерну ідентичність, але це може вплинути на відтворення. І вона припинить продавати сексизм як невід'ємну частину своєї загальної рекламної стратегії лише тоді, коли більше не зможе отримувати від нього безпечний прибуток, адже позитивний розвиток та подальше поширення гендерної рівності в усіх підсистемах суспільства залежить насамперед від населення.

Список використаних джерел

1. Elsen, Hilke (2018). *Das Tradieren von Gendersterotypen. Sprache und Medien. Vol. 17*(30), S. 45-69. Doi: http://dx.doi.org/10.25595/1931
2. Veith, Werner H. (2005). *Soziolinguistik.* Gunter Narr Verlag
3. Diewald von, G. & Steinhauer, A. (2017). *Richtig gendern.* Dudenverlag.
4. Goffman, E. (1981). *Geschlecht und Werbung*. Suhrkamp Verlag.
5. Marschik, M & Dorer J. (2002). *Sexismus (in) der Werbung: Geschlecht, Reklame und Konsum.* Medienimpulse (12), 37-44.
6. Connell, R. (2009) *Gender: In World Perspective*, Polity Press.
7. Kroll, R. (2002). *Metzler Lexikon Gender Studies/ Frauenforschung. Ansätze – Personen – Grundbegriffe.* J.B. Metzler.
8. Foerster Edgar, J. (2002): *Männlichkeit und Macht in der Werbung.* Medienimpulse (12), 18-24.
9. Willem, H.(1997). *Rahmen und Habitus*. Suhrkamp Verlag.
10. Butler, J. (1990). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity.* Routledge.
11. Pratto F., Sidanius J., & Levin S. (2006). *Social dominance theory and the dynamics of intergroup relations: Taking stock and looking forward. European Review of Social Psychology, Vol. 17,* p. 271–320. Doi: https://doi.org/10.1080/10463280601055772
12. Zurstiege, G. (1998). *Mannsbilder – Männlichkeit in der Werbung. Zur Darstellung von Männern in der Anzeigenwerbung der 50er, 70er und 90er Jahre.* Westdeutscher Verlag.
13. Hartwig, S. (2002) *Die Verflechtungen von Werbung und Medien aus ökonomischer Sicht,* Medienimpulse 11, (42), 33–36.
14. Bögenhold, D. & Naz, F. (2016) *Gender Advertisements*: The SAGE Encyclopedia of Economics and Society. In Wherry, Frederick F. & Schor, Juliet B. (Ed.): SAGE Publications, Inc. (p. 793-797) DOI: http://dx.doi.org/10.4135/9781452206905.n308

УДК 811’11

ВІДОБРАЖЕННЯ ДИСКУРСУ ЖИТТЯ В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ

Кременицька Єлизавета Сергіївна, м. Київ, Україна
ORCID: 0009-0000-1089-2960
y.kremenytska@kubg.edu.ua

DEPICTION OF THE DISCOURSE OF LIFE IN A LITERARY TEXT

Kremenytska Yelyzaveta Serhiyivna
ORCID: 0009-0000-1089-2960
y.kremenytska@kubg.edu.ua

The topic of life is one that is brought up frequently in literature. That leads us to believe that such a concept as discourse of life exists and can be studied. In order to confirm this belief we will analyze a literary piece that is centered on this topic and that piece is Garth Stein’s The Art of Racing in the Rain. What separates this novel from others is its narrator, who is a dog. As he tells the reader his story, in fact he tells the stories of multiple people that he interacts with on the daily basis, thus giving us many different perspectives to explore.The problem revolves around the fact that very few studies have been done on the novel we will be covering or the author's writing in general. Therefore, in addition to the main goal of creating a collection of quotes describing the views and attitude to life of various characters in the book, this article can serve as an impetus for other scholars to pay attention to Garth Stein's work. Before moving on to the matter at hand, we will outline basic terminology (discourse and discourse analysis), give a summary of Garth Stein's biography and dwell on briefly on other authors’ research into his work.

Following our goal, we sum up the perspectives of the three most prominent characters – Denny, Eve and Enzo. Considering their various differences, such as age, gender, professional background, and even species, we were surprised to discover that they share quite a few similarities. As we analyze the text we recount their defining characteristics: Denny is self-sufficient and prone to self-sacrifice; Eve loves her family, is supportive of her husband’s interests, though tends to sacrifice her own; Enzo desperately wants to become human, carefully analyses people around him and, once again, often makes sacrifices for the sake of his family. Thus, we conclude that life in Garth Stein’s The Art of Racing in the Rain is characterized first and foremost by the main characters’ tendency for self-sacrifice, all in different measures. This quality that makes even the canine narrator akin to a real human being, despite his doubts in regards to his ability to ever become one.

Key words: *literary discourse, discourse of life, discourse analysis, discourse, animal narrator.*

Тематика життя дуже часто згадується в літературі, через що ми припускаємо, що існує й дискурс життя і його цілком можна вивчати. Але щоб підтвердити це припущення, нам необхідно проаналізувати художній твір, в якому ця тематика є центральною. Для цього ми обрали роман Гарта Стайна «Мистецтво перегонів під дощем». Ця книга особлива тим, що її оповідач – собака. Розповідаючи читачеві історію свого життя, він також розкриває для

нас життя декількох близьких йому людей, що дає нам можливість розглянути дискурс життя з декількох різних ракурсів. Головна проблема полягає в тому, що дуже мало хто намагався дослідити цей роман і творчість його автора в цілому. Тому окрім основної мети створити збірку цитат, що описують погляди різних персонажів книги та їх ставлення до життя, ця стаття може послугувати поштовхом для інших науковців звернути увагу на творчість Гарта Стайна.Перш ніж приступити до роботи, ми окреслимо терміни, якими ми оперуємо (дискурс та дискурс аналіз), поговоримо про біографію Гарта Стайна, а також коротко обговоримо дослідження інших авторів його творчості.Після реалізації нашої мети ми підсумовуємо погляди трьох головних персонажів роману – Денні, Ів та Енцо. З погляду на їх чисельні відмінності, такі як вік, стать, професійний досвід і навіть біологічний вид, ми були вражені тим, що між ними, як виявилося, існує багато подібностей. Аналізуючи текст, ми визначили головні якості цих героїв. Для Денні це самостійність і схильність до самопожертви. Для Ів – любов до своєї родини та підтримка інтересів чоловіка (задля чого вона іноді поступається власними інтересами). Для Енцо –бажання стати людиною, звичка аналізувати поведінку людей і відданість своїй родині, задля якої він часто йде на жертви.

Таким чином ми дійшли висновку, що життя у романі Гарта Стайна «Мистецтво перегонів під дощем» перш за все характеризується схильністю головних героїв до самопожертви. Навіть головний герой, не дивлячись на те, що він собака, саме завдяки цій якості стає більше схожим на людей, хоч його і турбують сумніви, щодо його готовності після смерті перевтілитися в людину.

Ключові слова: *художній дискурс, дискурс життя, дискурс аналіз, дискурс, оповідач-тварина.*

Introduction. As one might expect, the topic of life is quite a prominent one in literature and has been for a long time now. So many questions surround the miracle of existence, many of them still unanswered, that it is really no wonder humanity has been so eager to explore the answers in literature, probably ever since language first emerged. Seeing as the concept of life is so important and so widely discussed in literature, we began to question whether the discourse of life is a meaningful type of discourse to recognize and study. In order to answer that question we must explore a literary piece that not only delves into this topic, but is focalized around it. One such book is Garth Stein's The Art of Racing in the Rain and here we will explore how it depicts the discourse of life.

This novel stands out due to how it depicts many different perspectives of life, different philosophies, the central one being the most uncommon. It belongs to the main character and narrator who is a dog named Enzo. He believes his breed to be a mixture of Labrador and terrier because "terriers are problem solvers" (Stein, 2008). Perhaps this flattering description of the breed

is what the narrator, as well as the author, uses as an excuse for his unnaturally human-like intelligence. It is that intelligence that allows him to tell his story in the first place – the story of his life and his death. Moreover, the animalistic narrator manages to explore the lives of his cohabitants and the changes they undergo in the span of several years. We see his owner, Denny, convert from a loner to a real family man, make futile attempts to balance his career and his family life, cope with grief and fight for the right of custody of his daughter, Zoë. We see his wife, Eve, learn to love Enzo, wrestle with the anger issues arising from her illness, drown in denial, and, ultimately, accept that nothing lasts forever. And although the story doesn't focus too much on their daughter, Zoë, we still get to see glimpses of her own life's story as well. Despite Enzo telling the reader his own story specifically, that fact appears to get lost in narration as the plot focuses heavily on his family and their human issues with which he is nonetheless actively involved. The readers' attention is brought to him again only when he has finished helping Denny reunite with his daughter. Only then does the reader realize that their story is Enzo's story as well. They are not simply connected – they cannot exist without each other. Just like Denny would most likely not have succeeded in his endeavors without Enzo's support and understanding, Enzo would not have realized his desire to become human had he ended up with a different family. Thus, focusing on the other characters' stories did not take away from his story, but rather enriched it.

Given all this, the novels appears to be a perfect test subject for our task – the issues of life and death are central to the plot and moreover are presented from the point of view of multiple characters, thus giving us several perspectives and philosophies to work with and compare. This way we will be able to explore the discourse of life from multiple angles and get a better grasp of what it really is.

Problem Statement. The main problem that prompted this study was the profound lack of research done into Garth Stein's writing. It is not as if there is nothing at all to aid us with this study, but it was surprising to find out that the captivating literary style of a best-selling author did not attract more attention. It is our hope that this article will not only expand the volume of works studying this author's writing, but will also encourage others to take scientific interest in it, as well as other under-appreciated writers' literary pieces.

Analysis of the latest research and publications. Before we delve into the matter at hand, we must first outline the terminology with which we will operate, as well as consult existing studies both on the matter of discourse analysis and those exploring Garth Stein's writing to see what can be learned from them.

Definitions of discourse tend to be quite broad. Outside linguistics, it is most commonly used as another way of saying "language in use"; in other contexts, it can mean specifically the use of spoken language as opposed to written language (Baker & Ellece, 2013). In scientific terms,

however, discourse can be both written and spoken – all that matters is that it is used in a social context and somewhere between one and hundreds of thousands words in volume (Nordquist, 2020a).

In the 1970's scholars developed a new analysis method centered around discourse – it was what we now call discourse analysis. Just like discourse itself, this method is defined quite broadly. In short, it studies how people use language when communicating in speech or in writing. As we have mentioned before, discourse can exist in and be defined by various contexts, which are always taken into account when applying discourse analysis. Thus, it does not only analyze the language itself, in isolation, but extra-linguistic factors, such as gestures, body language, images, punctuation, even location and time, as well (Nordquist, 2020b).

Garth Stein is a bestselling author who is recognized internationally. Among other notable achievements, he is the co-founder of a non-profit organization "Seattle7Writers" that helps readers and writers in various ways. It might be useful for us to keep in mind as we proceed with this study, that Stein himself possesses a racing license and has even won a championship in 2004. Interestingly enough, he abandoned that career path after crashing while driving in the rain (Bio, Garth Stein, 2023).

Lastly, we will dwell on what little analysis has been done into Garth Stein's work. Fortunately, we have discovered a work analyzing "The Art of Racing in the Rain" and its findings offer much to consider.

F. Jinnah briefly analyzes aspects of magical realism in the novel in question. According to Encyclopaedia Britannica, magical realism is a strategy used in storytelling that integrates elements of myth or fantasy into a narrative that might as well happen in the real world. The key aspect of the strategy is that these elements are seldom questioned, as if they were as mundane as eating breakfast or taking out the trash. This strategy is used so subtly in the novel that it manages to escape the reader's attention – as we read it we "forget" that dogs cannot talk, write, tell stories or even understand human language to the full capacity of the novel's canine narrator. Similarly, Enzo's undeniable reincarnation is also part of magical realism, as there is no scientific consensus on the existence of afterlife.

The author or the article remarks on Enzo's analytical abilities, most especially on his habit to psychoanalyze the people around him, aided by his superb senses. This can be seen in how he judges Eve, comparing his own claws that "grew too long and scratched the wood floor" (Stein, 2008) with her delicate fingernails that she takes great care of with various tools, for the sole purpose of pleasing the right people. It is this habit that lets him assert that humans are much more concerned with their property than their beloved animals, seeing as how Enzo had very limited

freedom during the wedding. He concludes that humanity has become far too materialistic and forgot what is really important in life.

Another curious idea that the author of the article extracts from the novel is that Enzo believes everyone has a chance to achieve greatness. His faith in Denny's motto – "that which you manifest is before you" (Stein, 2008) – is unshakeable, as if he is telling the reader: if a simple dog can reach his goal, so can you.

Goal. The main goal of this research is to make a selection of quotations detailing the perspectives of different characters and analyze the differences and similarities of their approaches to life. If we wanted an easy way out, we could have instead referred to the title, setting the goal of discovering how life is depicted and understood in the context of fiction. However, while it is the simpler approach to formulating our goal, in reality it would only complicate the process because it is far too broad and does not allow us to properly focus our attention on one thing at a time. Therefore, it would be reasonable to narrow down our goal to something more specific – something that would give us a concrete thread to follow.

Results. Here we will summarize how the different characters of the novel view life and cope with its challenges, and then compare their perspectives to see what they have in common or otherwise. Although it may seem counter-intuitive, we will start with Denny, then move on to Eve, and discuss Enzo last. This way we will be able to summarize our findings more easily.

The prominent themes in Denny's life seem to be self-sacrifice and self-sufficiency. It has been mentioned countless times in the novel that he has made various sacrifices, big and small, for the sake of his family. For instance, "after Eve became pregnant, Denny took his job behind the counter at the fancy auto shop that serviced only expensive German cars" (Stein, 2008), even though his previous job left him with a lot more time to spare. When Eve was rendered powerless by her illness, he took over every chore he could possibly handle, having to "cut back his hours at work" (Stein, 2008) to make it possible, and tried to care for his wife in any way he could, even if he couldn't give her everything she needed. And when Denny desperately wanted to stay with his wife during her final days, he had to give up on that aspiration to honor Eve's wishes – "as he fell asleep that night, she wanted him to dream of her as she used to be, not as she currently was" (Stein, 2008). In addition to his self-sacrificing tendencies, Denny displays a habit of relying on himself as much as possible. This quality is best illustrated by a conversation he had with Eve about one of his races. Denny doesn't blame the other driver for causing a crash – he blames himself for being in a position that allowed the other driver to cause it. He believes that "any problems that may occur have ultimately been caused by you, because you are responsible for where you are and what you are doing there" (Stein, 2008). Also worth mentioning is his intense interest in racing – he is not just a driver, he knows his sport from the inside out and constantly refers to it in daily life, recalling

his past achievements and applying his wisdom to everyday problems. Furthermore, he treats Enzo not like a pet, but rather like a friend, or even a family member. Denny talks to him like he would to a fellow human – "[He] asked it as if I were Eve or Zoë, as if it couldn't have been more natural to see me there or address me like that" (Stein, 2008). And most of all, Denny loves his family and struggles to be apart from them.

As we began to analyze Eve's behavior, we were surprised to find many similarities with Denny's personal qualities. Just like him, Eve is prone to self-sacrifice. She desperately wanted to stay at home with her daughter beyond maternity leave, but denied herself that happiness (and refused Denny's offer to quit his own job to look after Zoë) because "that wasn't practical" (Stein, 2008) – she wants to be with her family but she needs to provide for them. In the same vein, she encourages Denny to take part in more competitions even when she's terrified of being left alone with her illness. And let's not forget the fact that when she was dying she sent Denny, the only person who could really understand her and support her, away, because he is the only who would be seriously and painfully affected by being by her side until the end – "Zoë won't remember, (...) I don't care what my parents think. And Enzo—well, Enzo understands. But I don't want you to see me like this" (Stein, 2008). Also similarly to Denny, Eve loves Enzo immensely and talks to him as if he was human. She speaks to him when she is trying to figure out what happened to her, she confides in him about her agony and how she copes with it, she asks him to protect her at night and make sure she wakes up. Another outstanding quality of Eve is her unconditional support for Denny's career and interests – "I love you (...) I love all of you, even your racing. And I know on some level that you are completely right about all this. I just don't think I could ever do it myself" (Stein, 2008). In the novel, she can often be found watching racing tapes with Denny and Enzo and asking questions, perhaps well aware it brings him joy to merely explain it to her. At the same time, Eve is characterized by fear. She is afraid of Denny being away, she is afraid of her own head, "she was so afraid of doctors and hospitals. She was afraid that she might go in and they would never let her out" (Stein, 2008). And of course, her family is everything to her – she is even happy to clean up after Zoë makes a mess during her birthday party, simply because that's her daughter, safe and full of joy.

We cannot move on without discussing Enzo's point of view. While, as expected, he shares a little with Denny and Eve, there is one glaring difference between them – he is a dog, as opposed to the other two being human. Interestingly enough, most of his behaviors are infused with desire to become human. That fact is not news to anyone, for it is his ultimate goal, which he voices in the very first chapter. But he does not simply want the power or the opportunities that being human would give him – he is genuinely fascinated by the human world, like, for instance, the weather channel, which "is not about weather; it is about the world" (Stein, 2008). Our canine narrator

practices hard for his reincarnation, trying to teach himself to chew and walk like a human, picking up words and letters from Zoë's educational cartoons, studying "the television for clues on behavior and to learn how to react in certain situations" (Stein, 2008). But most of all, he desperately wants to have thumbs and laments their lack any opportunity he gets. However, Enzo does not just practice to be human. He puts a lot of effort into analyzing the humans around him to understand why they do what they do. "I cannot speak, so I listen very well" (Stein, 2008) – this, he believes, will make him a good person once he is finally human. Perhaps that is the reason why Enzo is so often found deducing, or "knowing" people's unspoken fears and motives. He also often remarks on the materialistic nature of humanity – "they cling to things so hard sometimes" (Stein, 2008).

Enzo is also shown to be somewhat prone to self-sacrifice. He frequently remarks on how different he is from other dogs, attributing it to his willpower "that was strong enough to overcome [his] more primal instincts" (Stein, 2008). Where "most dogs cannot help themselves" (Stein, 2008, p. 23), Enzo is able to restrain him, fully conscious of his actions. At times, he does let himself loose, he allows himself simple canine joys in moments of unspeakable happiness, but those are the exceptions of the rule. In his daily life, he actively suppresses his nature to keep his family safe and not be too much of a bother. We see this when he patiently rations what little food he had and carefully chooses a convenient spot to do his business, locked in the house all alone, when he avoids intruding on their family time, when he keeps his temper seeing his favorite toy washed and devoid of its homely scent.

Finally, it is only prudent to consider his attitude towards Denny and Eve. The first thing we are made aware of is that Enzo believes he has become a burden for Denny – "He needs to not have me around to worry about anymore. He needs me to free him to be brilliant" (Stein, 2008). His determination to die is in part caused by his desire to reincarnate as soon as possible, but in part also by the belief, that Denny would be better off without him and needs help understanding that. It is also clear that Denny has profoundly influenced the narrator. Enzo does not just love racing – he applies the wisdom that has been passed on to him to every challenge he encounters. "That which you manifest is before you," (Stein, 2008) Enzo tells himself, making the crucial decision to face his biggest fear and let Eve grow to trust and love him. She enters Enzo's life abruptly and is at first unwelcome, although he puts a lot of effort into not showing it, despite feeling as if they have to compete for Denny's attention. It is Denny's philosophy that pushes him to make the first step to accepting her as part of his family and allow her to do the same.

Conclusions and perspective for further research. We would like to open this final chapter with this quote from the novel:"I marveled at them both; how difficult it must be to be a person. To constantly subvert your desires. To worry about doing the right thing, rather than doing what is

most expedient. At that moment, honestly, I had grave doubts as to my ability to interact on such a level. I wondered if I could ever become the human I hoped to be." (Stein, 2008)

It is interesting that here Enzo describes the exact qualities he has displayed throughout the novel, incapable of seeing his own humanity. And it seems that this subversion of desires, this choice to do good despite circumstances, to sacrifice one's own comfort, is the common theme for Enzo, Eve and Denny. This action that permeates the entire story seems to us to be key element of its discourse of life. It seems to us that what the story is trying to tell us is that life itself is not possible without an occasional compromise. We see it in Denny when he gives up on the convenient job he used to have in order to give his family a more stable income; when he sabotages his career to help Eve, take charge of Zoë's upbringing, and care for Enzo. We see it in Eve when she gives up on spending more time with Zoë in favor of earning more for the family, when she encourages Denny to pursue his career despite it being a risk to her, and when she sends her husband away despite being in dire need of his company. We see it in Enzo as well, for instance, when he puts effort into loving Eve, when he gives up the joy of a dog's life for the humanity that is to come and gives up his own life to grant Denny freedom. Perhaps the fact that Enzo learned this inherently human quality was ultimately what allowed him to fulfill his dream and be reborn as a human being.

This conclusion was reached as a result of narrative discourse analysis (Politz, 2023). More precisely, after a careful reading of the text we selected passages that describe behavior, opinions, and viewpoints of the novel's characters. Those passages were then categorized according to the character trait they depict. For instance, the following excerpt was placed in the "self-sacrifice" category, meaning it showcases this trait in Enzo and can, among other passages, serve as evidence that this kind of behavior occurs frequently in him: "I rarely let myself go, practicing to be restrained like men are" (Stein, 2008). The next and final step was to compare the volume of the resulting categories, single out the most prominent ones in individual characters and those that they have in common with each other. These most prominent traits have been described in detail in the previous chapter.

The analysis of the given novel has shown that the discourse of life can indeed be singled out as a type of discourse. We can claim this, because the text depicts the lives of multiple characters, most over the span of many years, and an entire lifetime in case of the main character, as well as show their personal growth and character traits. More literary texts must be analyzed before we can define the discourse of life with certainty. However, on the basis of this particular novel, we can say that the discourse of life is the use of language with the purpose of describing everyday living as well as unique occurrences that shape one's life, dwelling on the purpose of life, fear and/or acceptance of death and what may happen afterwards.

Although we have made an important discovery, more remains to be found. In the future, we plan to conduct further research into this matter, for instance, by expanding the textual analysis to include the rest of the characters, conducting a corpus analysis to see prominent lexical units, running a stylistic analysis to the exact devices the author uses to create various emotional effects, and so on.

References

1. Baker, P., & Ellece, S. (2013). Discourse. *In Key terms in discourse analysis* (pp. 30–31). Bloomsbury Academic.

2. *Bio*. Garth Stein. (2023, July 20). https://garthstein.com/bio/

3. Encyclopædia Britannica, inc. (2023, October 20). *Magic realism*. Encyclopædia Britannica. https://www.britannica.com/art/magic-realism

4. Jinnah, F. (2018). *Postmodern world through the lens of "Enzo"- narrator of Garth Stein's "The art of racing in the rain."* International Journal of English Literature and Social Sciences, 3(6), 1132–1135. https://doi.org/10.22161/ijels.3.6.26

5. Nordquist, R. (2020a, January 30). *What is the meaning of "discourse"?* ThoughtCo. https://www.thoughtco.com/discourse-language-term-1690464

6. Nordquist, R. (2020b, January 28). *Observing the human use of language: Discourse analysis.* ThoughtCo. https://www.thoughtco.com/discourse-analysis-or-da-1690462

7. Stein, G. (2008). *The Art of Racing in the Rain*. HarperCollins Publishers.

УДК 811.111

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ МІСЬКИХ ПРОСТОРІВ У ПОЕЗІЇ КАРЛА СЕНДБЕРГА

Кравченко Лілія Олександрівна, Київ, Україна
студентка 6 курсу Факультету романо-германської філології
Київський Університет імені Б. Грінченка
lokravchenko.frgf22@kubg.edu.ua

REPRESENTATION OF URBAN SPACES IN CARL SANDBERG'S POETRY

Kravchenko Liliya Oleksandrivna, Kyiv, Ukraine
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv University
lokravchenko.frgf22@kubg.edu.ua

Стаття присвячена дослідженню репрезентації міських просторів у поезії Карла Сендберга (1878–1967) – одного з найяскравіших і найвпливовіших американських поетів XX століття. Дослідниця приходить до висновку, що Сендберг змальовує місто як живий організм зі своєю історією, характером, емоціями, а також як простір можливостей і викликів для людини. Авторка використовує різні теоретичні дослідження, методи та підходи для аналізу поезії Сендберга: історичний, структурно-семантичний, контент-аналіз, порівняльний аналіз. Дослідниця виявляє основні теми, мотиви та образи, пов'язані з містом у поезії Сендберга, а також його художні засоби (метафори, синестезія, ритм, звукопис тощо), що допомагають створити живий і багатоголосий образ міста. Також, розглянуто взаємозв'язок творчості Карла Сендберга з іншими поетами, які писали про місто, та його роль у формуванні американської культури.

Ключові слова: *Карл Сендберг, урбаністична поезія, репрезентація, міські простори, художні засоби, метафора.*

The article is devoted to the study of the representation of urban spaces in the poetry of Carl Sandberg (1878–1967), one of the brightest and most influential American poets of the 20th century. The researcher concludes that Sandberg depicts the city as a living organism with its history, character, and emotions, as well as a space of opportunities and challenges for a person. The author uses various theoretical studies, methods, and approaches to analyze Sandberg's poetry: historical, structural-semantic, content analysis, and comparative analysis. The researcher reveals the main themes, motifs, and images related to the city in Sandberg's poetry, as well as his artistic tools (metaphors, synesthesia, rhythm, sound recording, etc.), which help to create a lively and multi-voiced image of the city. Also, the relationship between Carl Sandberg's work and other poets who wrote about the city and his role in the formation of American culture is considered.

Keywords*: Carl Sandberg, urban poetry, representation, urban spaces, artistic means, metaphor.*

Вступ. Поезія Карла Сендберга (1878–1967) є одним з найяскравіших і найвпливовіших явищ американської літератури XX століття. Карл Сендберг був не тільки поетом, а й журналістом, істориком, активним громадським діячем. Його творчість відображає різнобарвну реальність сучасного йому світу, особливо життя великих міст, які стали символами прогресу, динаміки, розмаїття, але й суперечностей, конфліктів, соціальних проблем. Метою статті є дослідити, як Сендберг репрезентує міські простори у своїй поезії, яке значення вони мають для його світогляду і художньої концепції, як вони впливають на форму і зміст його віршів. Головна ідея полягає в тому, що Сендберг сприймає місто як живий організм, який має свою історію, характер, емоції, потреби, а також як простір можливостей і викликів для людини. Гіпотеза дослідження полягає в тому, що Сендберг використовує різні художні засоби (образи, метафори, синестезію, ритм, звукопис тощо) для створення багатогранної та глибокої репрезентації міських просторів у своїй поезії.

Актуальність. Тема репрезентації міських просторів у поезії Карла Сендберга є актуальною, оскільки вона дозволяє проаналізувати особливості відображення міста в літературі. Місто є важливим культурним та історичним феноменом, який має значний вплив на розвиток людської цивілізації. Поезія, як один із видів мистецтва, відіграє важливу роль у формуванні уявлень про місто.

Об'єктом дослідження є поезія Карла Сендберга.

Предметом дослідження є репрезентація міських просторів у поезії Карла Сендберга.

У дослідженні використано наступні **методи**: історичний, структурно-семантичний і метод порівняльного аналізу. Окрім того, застосовано текстуальний, контекстуальний і компаративний аналізи, а також, інтердисциплінарний підхід.

Завданнями дослідження є:

- аналіз особливостей зображення міських просторів у поезії Карла Сендберга;
- визначення основних типів міських просторів у поезії Карла Сендберга.
- аналіз ролі міських просторів у формуванні образів ліричного героя та автора.

Мета дослідження полягає в тому, щоб охарактеризувати способи репрезентації міських просторів у поезії Карла Сендберга та визначити їх роль у формуванні образів ліричного героя та автора.

Огляд літератури. Поетичний дискурс завжди привертав увагу лінгвістів. Серед робіт, що стосуються аналізу природи поетичного дискурсу та його мовних особливостей, варто згадати роботи таких авторів, як Ван Дейк (1979), Гофштедтер (1987), Цур (1992), Ганауер (1997), Діксон, Бортолуссі, Твіллей та Леунг (1993), Тіллман та Доулінг (2007), Стоквелл (2007), Кепсель та Шперхазе (2008), Волш (2010) та інші.

Роль емоцій як характерної особливості поетичного дискурсу також була предметом наукового інтересу багатьох лінгвістів: Кнеепкенс та Зваан (1994), Барретт, Ліндквіст та Гендрон (2007), Брісемейстер, Кухінке, Якобс та Браун (2014), Уллріх, Ар'яні, Краксенбергер, Якобс та Конрад (2015) тощо.

У контексті репрезентації міських просторів у поезії Карла Сендберга варто зазначити, що він часто використовує образи природи та концепти, що традиційно належать до сільської образної сфери. Це свідчить про глибоке розуміння автором взаємозв'язку між людиною і природою, незалежно від її урбаністичного контексту

Методи і матеріали. Для цього дослідження використовуються вибрані твори Карла Сендберга, що представляють міські простори, а також наукові статті, книги та інші джерела, що аналізують його поезію.

Обговорення і результати. «Розповідаю їм, звідки вітер віє, Куди музика йде, коли скрипка в скриньці. Діти – я бачив одну з гордим підборіддям, сонну, і місячна лінія біліла на її подушці. Я бачив їхні голівки в зоряному світлі, і їхні горді підборіддя, що крокували в зоряному тумані. Вони єдині, кому я ніколи не брешу. Я даю їм чесні відповіді, відповіді прозорливі, як білі кола на коричневих каштанах» (C. Sandburg «People with Proud Chins»; Babych & Nedainova, 2020).

У цьому уривку Карл Сендберг використовує метафори й образи для опису міського простору через його взаємодію з дітьми. Він говорить про те, звідки виходить вітер і куди йде музика, коли скрипка прибрана в коробку. Це може бути інтерпретовано як спосіб опису мінливості міського життя та його непостійності.

Сендберг також використовує образи дітей, щоб передати своє бачення міста. Він описує дітей з гордими підборіддями, які рухаються в тумані зірок, що може бути метафорою для молодого покоління, яке продовжує рухатися вперед, незважаючи на всі труднощі міського життя.

Він також говорить про те, що діти – єдині люди, яким він ніколи не бреше, і дає їм чесні відповіді. Це може бути інтерпретовано як визнання важливості прямого і відвертого спілкування з молодим поколінням про реалії міського життя.

Загалом, цей уривок є чудовим прикладом того, як Сендберг використовує поезію для зображення та інтерпретації міських просторів. Він використовує образи та метафори для передачі складності та мінливості міського життя, а також важливості спілкування з молодим поколінням про ці реалії.

Карл Сендберг є одним з найвидатніших поетів-модерністів Америки, який оспівує промислову урбанізацію, трудову етику, соціальну критику і гуманістичні цінності. В його поезії місто виступає як головний герой, який втілює силу, рух, контраст і драматизм

міського життя. Поет використовує різні метафори і образи для опису міського простору через його взаємодію з природою, людьми, історією і культурою.

Поет писав, переважно, у вільному стилі поезії, який нагадує народну пісню або газетний репортаж. Він використовує просту і живу мову, багато локальних виразів і діалектних слів, колоквіалізми і прозаїзми. В його поезії часто зустрічаються урбаністичні образи, контрасти і драми повсякденного життя великого міста, висвітлені з репортажною точністю, прерія, природне життя людей, які протистоять сучасній цивілізації.

Карл Сендберг часто писав в першому особовому або безособовому родовому реченнях. Це означає, що ліричне Я у його поезії відображає образ автора поетичного тексту. В цьому контексті цікаво спостерігати, як поет зображує місто в концептуальному і метафоричному значеннях. Ми звертаємо увагу на такі концептуальні метафори: «місто є хаосом», «місто є надією», «місто є нічним життям», «місто є блискучим перформансом», «місто є постійним рухом» (Babych & Nedainova, 2020).

Автор застосовує когнітивний погляд на поетичний дискурс, використовуючи концепти та схеми, що виявляють його художню свідомість та своєрідне бачення світу. Вони також допомагають читачеві сприймати і розуміти його поезію на емоційному і раціональному рівнях. Карл Сендберг використовує метафори як ключовий елемент мовної категоризації, мислення і світогляду. Вони також є важливим засобом інтеграції ментальних і сенсорних систем поета і читача.

Поема «Чикаго» («Chicago») написана Карлом Сандбергом у 1914 році. Поет використовує цей текст для вираження глибоких емоційних переживань, пов'язаних з цим містом, відчуття патріотизму і любові до Чикаго. Поет, у звичній для себе манері, передає усі деталі життя цього промислового центру США і таки чином висловлює певні погляди на соціально-політичне становище міста. Пригадаємо, що на початку ХХ ст. Чикаго – центр прерії, «лійка для сировини Америки». Наприклад, поет пише: *«…Під пеленою диму, з укритим пилом ротом, воно сміється білозубою посмішкою…*», – натякаючи на важкі умови праці робітників чиказьких промислових виробництв.

Карл Сендберг головним чином використовує троп персоніфікації. Для нього Чикаго – це робітник, дуже схожий на нього самого. Це дає йому змогу казати «моє місто»; для нього це частина «підступності», що робить місто спроможним, підступності «дикуна, який кинув виклик дикій природі», який не адаптується до дикої природи, а руйнує і відновлює її (Molesworth, 1990).

Загалом поема «Чикаго» віддзеркалює енергію та динамізм міста, його промислову міць і здатність до самовідновлення. Чикаго для поета – це місто «люте, як собака, паща якої

жадібна до дії…», місто, що «хитре, як дикун, поставлений проти природи…» який не адаптується до дикої природи, а руйнує і відновлює її.

На додаток до його «підступності», у нього на боці «доля» (Molesworth, 1990). Це відлуння «очевидної долі» звучить у поемі як спрощена форма прогресу Просвітництва, який тут бачиться як «жахливе навантаження» (Molesworth, 1990).

Але це навантаження можна підняти й нести «Містом великих плечей» (Molesworth, 1990). Персоніфікація діє для представлення типових дій, які «створюють» місто (Molesworth, 1990).

Це дає змогу робітникові Сендберга бути і агентом долі, і духовною силою. У серці міського досвіду для поета – це інше відчуття людської агенції, відмінне від того, що переважало в другій половині XIX століття.

Але його відмінність здебільшого полягає в масштабі та складності. Основні дії не змінилися з ранніх днів промислової революції.

«*Свинобій для Усього Світу, Інструментальник, Копнувач, Гравець із Залізницями і Вантажник Країни <...> Місто з великими плечами*» (C. Sandburg, «Chicago»). У цьому фрагменті місто має назви, які описують різні професії та галузі промисловості, якими воно відоме: «Різник свиней», «Виробник інструментів», «Складальник пшениці», «Гравець із залізницями», «Національний вантажоперевізник». Ці назви відображають індустріальну силу та різноманітність міста (C. Sandburg, «Chicago»).

Місто уособлене у вигляді молодого чоловіка, безтурботного, хриплуватого, забіякуватого, з великими плечами. Це надає місту людського характеру, зображуючи його сильним, безтурботним і дещо грубуватим по краях.

Загальна привабливість міста зображена як кремезна і дещо сувора, що відображає його стійкість і витривалість

«*Вони кажуть, що ви злі, і я їм вірю, бо я бачив ваших намальованих жінок <...> бачив сліди безглуздого голоду*» (C. Sandburg, «Chicago»). Цей фрагмент описує, як люди критикують Чикаго за його негативні сторони, і автор погоджується з ними. «Вони» відноситься до людей, які критикують Чикаго (C. Sandburg, «Chicago»). Використання «Ви», «Я» і «вони» робить цей звук як драматичний монолог (C. Sandburg, «Chicago»).

Критики називають місто «злим» через повій, які спокушають невинних хлопчиків, і автор погоджується, бо він сам це бачив (C. Sandburg, «Chicago»). Вони також називають місто «жорстоким», тому що воно змушує жінок і дітей голодувати, і автор також погоджується (C. Sandburg, «Chicago»). Автор визнає ці проблеми в Чикаго, але замість того щоб заперечувати їх або захищати місто, він визнає їх як частину реальності міста.

Висновки. Ми виявили основні теми, мотиви та образи, пов'язані з містом у поезії Карла Сендберга, а також його художні засоби (метафори, синестезія, ритм, звукопис тощо), що допомагають йому створити живий і багатоголосий образ міста. У своїй праці ми дійшли висновку, що Карл Сендберг сприймає місто як живий організм, який має свою історію, характер, емоції, потреби, а також як простір можливостей і викликів для людини.

Перспективи подальших досліджень. Розширити аналіз репрезентації міських просторів у поезії Карла Сендберга на інші його твори, а також на твори інших американських поетів-модерністів, таких як Езра Паунд, Т. С. Еліот, Уоллес Стівенс, Уільям Карлос Уільямс та інші.

Застосувати інші теоретичні рамки і методології для аналізу поезії Сендберга, такі як когнітивна лінгвістика, дискурс-аналіз, критичний дискурс-аналіз, соціальна семіотика, культурна географія та інші.

Дослідити вплив його поезії на формування американської національної ідентичності, особливо в контексті мультикультуралізму, масової медіа та глобалізації.

Через обмежений обсяг статті не можливо розглянути всю багатогранну та розмаїту поезію Карла Сендберга про місто.

Поетичний дискурс є багатозначним і полісемантичним, тому репрезентація міських просторів у поезії Сендберга може бути інтерпретована по-різному залежно від погляду дослідника, його теоретичних позицій, культурного контексту та особистого досвіду.

Список використаних джерел

1. Aubakir, S. & Bizhkenova A.Ye. (2019). Features of poetic discourse. *Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. Филология сериясс*, №1 (Т. 126), 127-134, URL: https://bulphil.enu.kz/index.php/main/article/view/502/338

2. Babych, V. & Nedainova, I. (2020). Lyrical I in poetic discourse of carl sandburg: A linguo-cognitive approach. *International Journal of English Linguistics*, 10 (3), 133. URL: https://doi.org/10.5539/ijel.v10n3p133

3. Buell, L. (1996). Environmental imagination: Thoreau, nature writing, and the formation of American culture. *Harvard University Press*.

4. Sandburg, C. (2012). Poems. Retrieved from www.poemhunter.com/i/ebooks/pdf/carl_sandburg_2012_3.pdf

5. Molesworth, C. (1990). Moore's new york and sandburg's chicago: How modern can a city be? URL: https://www.jstor.org/stable/24564799

6. Niven, P. (1991). Carl Sandburg: A biography. C. Scribner's Sons.

УДК: 82.091.12:141.3-051.7.063

COMPARISON OF THE GREAT ONES IN "BLOODBORNE" AND THE WORKS OF HOWARD PHILLIPS LOVECRAFT

Andrii Pavlovych Isakov, Kyiv, Ukraine
6th year student of the Faculty of Romance and Germanic Philology
Borys Grinchenko Kyiv University
apisakov.frgf22@kubg.edu.ua

ПОРІВНЯННЯ ВЕЛИКИХ У ГРІ "BLOODBORNE" ТА ПРАЦЯХ ГОВАРДА ФІЛІПСА ЛАВКРАФТА

Ісаков Андрій Павлович, м. Київ, Україна
студент 6 курсу факультету романо-германської філології
Київський Університет імені Б. Грінченка
apisakov.frgf22@kubg.edu.ua

This article explores the influence of H.P. Lovecraft's cosmic horror on the console video game Bloodborne. Beginning with an analysis of Lovecraft's key works featuring the Great Superior Beings and their common themes, the article lays the groundwork for understanding the literary background on which Bloodborne is based. Moving on to consider the game itself, it analyses the Lovecraftian elements present in Bloodborne, including cosmic power, alien nature, and the transformative influence of the Great Ones.The article emphasises the interactivity of the game as a medium, and how Bloodborne goes beyond mere simulation to actively engage players in a cosmic horror narrative. It takes into account the narrative technique of narration through the environment, which is characteristic of both Lovecraft's works and Bloodborne, demonstrating the game's ability to convey its narrative through the architecture of Yarnam and the supernatural design that attracts ghosts.An analysis of Lovecraft's works provides evidence to support the idea that there are commonalities in the way Lovecraft describes his Great Ones. The article highlights Lovecraft's overarching themes, such as the insignificance of humanity in the face of cosmic entities and the fear of the unknown, and draws parallels with existential horror.This article examines the integration of Lovecraft's themes into Bloodborne's gameplay and narrative, and how the game reflects Lovecraft's exploration of cosmic horror, forbidden knowledge, and the fragility of the human mind. The Insight mechanic is highlighted as an example that illustrates the consequences of the search for forbidden knowledge in the Lovecraftian tradition. The article highlights the importance of recognising this influence for the convergence of literature and video games, which shapes the future of storytelling in the gaming industry.In fact, the article analyses the combination of literature and games, which results in Lovecraft's cosmic horror with Bloodborne's gruesome narrative. The article not only analyses the intricate details but also considers the broader implications of this cross-media influence on storytelling and player experience.

***Keywords**: Lovecraft, the Great Ones, Bloodborne, horror.*

У статті досліджується вплив творчості Г. Ф. Лавкрафта на консольну відеогру-бестселер "Bloodborne". Починаючи з аналізу ключових творів Лавкрафта, в яких фігурують Великі Вищі істоти, та їхніх спільних тем, стаття закладає основу для розуміння літературного підґрунтя, на яке спирається "Bloodborne". Поступово переходячи до розгляду самої гри, аналізуються лавкрафтівські елементи, присутні в "Bloodborne", включаючи космічну силу, інопланетну природу та трансформаційний вплив Великих.У статті підкреслюється інтерактивність гри як медіуму, а також те, як "Bloodborne" виходить за межі простої імітації, активно залучаючи гравців до космічного наративу жахів. Береться до уваги прийом оповіді через оточення, характерний як для творів Лавкрафта, так і для "Bloodborne", що демонструє здатність гри передавати свій наратив через архітектуру Йарнама та надприродну атмосферу, що притягує привидів.Аналіз творів Лавкрафта надає докази, що підтримують ідею про наявність спільних рис у тому, як Лавкрафт описує своїх Великих. У статті висвітлюються всеохоплюючі теми Лавкрафта, такі як нікчемність людства перед обличчям космічних сутностей і страх перед невідомим, а також проводяться паралелі з екзистенційним жахом.У статті розглядається інтеграція тем Лавкрафта в ігровий процес і наратив "Bloodborne", як гра віддзеркалює дослідження Лавкрафтом космічного жаху, забороненого знання та крихкості людського розуму. Механіка "Інсайт" висвітлюється як яскравий приклад, що ілюструє наслідки пошуку заборонених знань у лавкрафтівській традиції.Висновок підкреслює ключові знахідки і вплив Лавкрафта на ігрову індустрію; також висловлюється подяка "Bloodborne" за те, що вона відображає суть літературної спадщини Лавкрафта. У статті висвітлюється важливість визнання цього впливу для зближення літератури та відеоігор, що, зрештою, формує майбутнє сторітеллінгу в ігровій індустрії.Фактично, у статті аналізується поєднання літератури та ігор, результатом якого є космічний жах Лавкрафта з моторошним наративом "Bloodborne". У статті не лише аналізуються складні деталі, але й розглядається синтез літературного спадку Лавкрафта та сучасного геймдеву.

***Ключові слова**: Лавкрафт, Великі, Bloodborne, горор.*

Problem statement. This article explores how H.P. Lovecraft's cosmic horror influences the video game "Bloodborne," analysing the translation of Lovecraft's themes into interactive gaming. It aims to understand how "Bloodborne" captures Lovecraft's essence, contributing insights to the evolving narrative landscape in the gaming industry and analysing the similarities between the Great Ones from "Bloodborne" and the Great Old Ones from H. P. Lovecraft's literary works.

Theoretical background. Gama and Garcia examine the entities referred to as the Great Ones in the video game "Bloodborne," establishing connections with H.P. Lovecraft's cosmic deities. In contrast to traditional linear storytelling, as explored by Leavenworth (Leavenworth,

2014) and Leite (Leite, 2017), the study sets the stage for an analysis of converging themes between Gothic and Lovecraftian narratives in the realm of video games.

The authors initiate their exploration by scrutinizing narrative structures in Lovecraft's "Beyond the Wall of Sleep" alongside those in "Bloodborne," highlighting the latter's deviation from Lovecraft's conventional linear storytelling approach. This departure prompts a deeper investigation into the impact of non-linear storytelling on the immersive experience and player engagement within the Lovecraftian context in video games. The research question that guides our analysis is the following: How does this departure contribute to the overall immersive experience and player engagement with the Lovecraftian narrative?

Leite's comparative analysis (Leite, 2017) provides a framework for understanding how "Bloodborne" uniquely involves players in the Lovecraftian narrative. Going beyond previous examinations (Gama & Garcia, 2019), Gama and Garcia navigate the interactive elements of "Bloodborne," placing particular emphasis on player agency and choices within the game.

The authors integrate thematic elements such as oneiric atmospheres, repugnant smells, and gruesome items into their analysis, drawing on Caracciolo's perspective on experientiality in literature and video games (Caracciolo, 2014).

Gama and Garcia reflect on the allure of "Bloodborne" as an interactive game, citing its ability to evoke players' previous experiences. Acknowledging the evolving nature of Gothic tropes, the authors advocate for a revised understanding, aligning with the scattered and evolving characteristics of the Gothic genre (Gama & Garcia, 2019).

This problem has also been studied by Justin Mullis, and Phillip J. Snyder (Mullis, 2015; Snyder, 2017) Meanwhile, the concept of the Great Ones in Bloodborne and their relationship to the Great Ones in the works of Howard Phillips Lovecraft is not sufficiently studied, and therefore further research is needed.

Aim. This article aims to analyse how H.P. Lovecraft's cosmic horror influences "Bloodborne," exploring correlations between Lovecraft's Great Ones and those in the game.

Research methods. In-game exploration and familiarisation: conducted gameplay sessions of "Bloodborne" to explore the game world, focusing on encounters related to the Great Ones; systematically observed visual details, dialogues, and in-game lore related to the Great Ones during gameplay; maintained detailed notes on specific locations, events, and character interactions involving the Great Ones for reference.

Literary framework for comparative analysis: established a conceptual framework outlining key elements related to the Great Ones, including origins, visual characteristics, roles in the narrative, and impact on the game world; organised key elements into categories such as origin stories, visual traits, psychological impact, and thematic contributions for systematic analysis.

Textual and visual material collection: gathered direct quotations from Lovecraft's works describing cosmic entities, focusing on language nuances, symbolism, and visual details; prepared direct quotations from Lovecraft's works for the analysis to emphasise thematic parallels between Lovecraftian themes and "Bloodborne"; quoted in-game dialogues, item descriptions, and environmental details related to the Great Ones – these quotations served to illustrate specific connections and distinctions found between Lovecraftian themes and those present in "Bloodborne."

Character and creature analysis: analysed visual characteristics of the Great Ones in both mediums, comparing the aesthetics of Lovecraft's entities with the visuals in "Bloodborne"; explored the psychological impact of encountering the Great Ones in the game, considering game lore; analysed the Great Ones in both narratives, focusing on themes of madness, forbidden knowledge, and their impact on the storyline; compared Lovecraftian quotations with in-game descriptions, dialogues, and visual representations of the Great Ones for similarities and differences; identified specific parallels between Lovecraft's cosmic entities and the Great Ones in "Bloodborne" based on language, symbolism, and visual depictions; pinpointed thematic elements unique to the Great Ones, including their connection to blood, influence on world-building.

Conclusion and Discussion. Our exploration led to discovering the following similarities between "Bloodborne's" narrative and H. P. Lovecraft's works: the notion of madness and its connection to insights and forbidden knowledge, the role of blood of the Great Ones, the nightmarish setting, the notion of immortality, the cosmic entities and their descriptions, the shape, form and visual look of Lovecraftian monsters and the Great Ones, and a few other interesting similarities that will be mentioned further.

The notion of madness is directly connected to the insights obtained by people both in H. P. Lovecraft's works and "Bloodborne". In many cases, these are obtained by the direct interaction with or a visual comprehension of a creature (Lovecraft, 2022) or an object (Fromsoftware, 2015). This is seen in Lovecraft's "The Case of Charles Dexter Ward": "...Marinus Bicknell Willett was sorry that he *looked* again…he has not been the same since. It is hard to explain just how *a single sight*… could so shake and change a man; …there is about certain outlines and entities a power of symbolism and suggestion that acts frightfully on a *sensitive thinker*'s perspective and *whispers terrible hints* of obscure cosmic relationships and *unnameable realities* behind the protective illusions of common vision…Willett *saw* such an *outline* or *entity*, for during the next few instants he was undoubtedly as *stark mad* as any inmate of Dr. Waite's private hospital. He dropped the electric torch from a hand drained of muscular power or nervous coordination, nor heeded the sound of crunching teeth which told of its fate…He *screamed* and *screamed* and *screamed* in a voice whose falsetto panic no acquaintance of his would ever have recognised, and though he could not

rise to his feet he crawled and rolled desperately away… to answer *his own insane cries*. He tore his hands… many times bruised his head… but still he kept on" (Lovecraft, 2022). Compared to Lovecraft, "Bloodborne" possesses the "Frenzy" mechanic – the physically painful experience of encountering some enemies such as Winter Lanterns, Amygdala, Fly-like enemies in Byrgenwerth and one of the Great Ones, the Brain of Mensis. Moreover, there is an "Insight" mechanic, which governs the amount of inhuman knowledge the protagonist has acquired by exploring the game and defeating enemies. When players gain insight, they will hear several, quick, faint *whispers*. Each additional Insight reduces the "Frenzy" resistance, while showing the player abnormal, horrifying monsters that are invisible (but still able to interact with the player) if the number of Insights is low. "You *see them*? You *see them*? You *see* the *things* that *float* and *flop* about you and through you every moment of your life? You *see* the *creatures* that form what men call the pure air and the blue sky? Have I not succeeded in *breaking down the barrier*; have I not shown you worlds that no other living men *have seen*?" (Lovecraft, 2014), "I *have seen beyond the bounds* of infinity and drawn down daemons from the stars" (Lovecraft, 2014) – the result of receiving the forbidden knowledge in Lovecraft's works leads to madness, just as well as in "Bloodborne".

The encounter with the Great Ones never bears any positive consequences: "I did not tell very much of what *I had seen*. I wish I could believe that doctor. It would help my *shaky nerves* if I could dismiss what I now *have to think* of the air and the sky about and above me. I *never feel alone or comfortable*, and a *hideous sense of pursuit* sometimes comes chillingly on me when I am *weary*." (Lovecraft, 2014) – this is not the worst scenario, as a person can be "turned into dust" or driven completely mad. In "Bloodborne", the matter of things is even worse: "While the Great Ones *use surrogates* as a way to deliver their children, Oedon directly conceives his children, doing so by *impregnating* maiden women *forcefully*. One of his presumed children is Mergo, a product of his union with Yharnam, the Pthumerian Queen. This is highly implied due to Mergo being formless, exactly like his presumed father." (Fromsoftware, 2015). The Great Ones of Bloodborne not only have immense power over the citizens of Yharnam but are also able to create Nightmares and alternate Dream Realms, like in Lovecraft's "The Dream-Quest of Unknown Kadath", that are not distinguished from reality. This leads to existential dread and a further connection between Lovecraft's creations and "Bloodborne" – blood. The nightmares and dreams in Lovecraft's works are depicted as glimpses into the cosmic terrors that exist beyond the material world or glimpses into the past: in Lovecraft's "Out Of The Aeons" the protagonist examines the eyes of an ancient mummy, which leads to the vision: "...I *shifted* my powerful *lenses* to the mummy's left *eye*…. I *saw* in a morbid flash of half-distinctness the insufferable thing that was welling up through the prodigious trap-door in that Cyclopean, immemorially archaic crypt of a lost world – and fell fainting with an inarticulate shriek of which I am not even ashamed" (Lovecraft & Heald, 2016).

"Bloodborne" shows an almost exact moment of insightful inspection – from *touching* and *looking* at the Beast's *skull* in the Grand Cathedral, the player witnesses a memory, a *vision* of an encounter between Laurence and Willem, in which Willem accuses the younger Laurence of betraying him. A note left on the Cathedral staircase reads: "Place your hand on the altar's sacred covering, and inscribe Master Laurence's adage upon your flesh" (Fromsoftware, 2015). Moreover, when the player defeats Mergo's Wet Nurse, another Great One, there is a message on the screen: "Nightmare Slain".

"Much of the Great Ones might be learnt in such regions, and those *with their blood* might *inherit* little memories *beneficial* to a seeker" (Lovecraft, 2018). "We are *born* of the blood, *made men* by the blood, *undone* by the blood. *Our eyes are yet to open. Fear the Old Blood*," [8, Master Willem]. The blood in Yharnam was used more widely than alcohol, for recreational purposes and as a cure for diseases. Yet the consequences of such usage in the long run were not studied, and, when the citizens of Yhranam began to fall sick with a beast disease, the Healing Church and the Old Blood were the first to fall under suspicions. Blood running in veins is a metaphor for life, an essence of life, without which a human can not live. And when it is mixed with the Old Blood of the dead ancient being – one should expect the consequences. Master Willem's quote serves as a poignant reminder of the transformative and perilous nature of the Old Blood, extracted from the left behind Great One, Ebretias, from ancient ruins, beneath the ground. "These mounds had something to do with the evil world *down there* – they were probably *ancient* closed-up passages to it, for once the Old Ones *below* had had colonies…", – which is another resemblance to Lovecraft's Great Old Ones (Lovecraft & Bishop, 2020). The Old Blood in "Bloodborne"' bears great power and the Healing Church of Yharnam was created around it. Firstly, Old Blood was used as a cure for any possible disease, so that even strangers from other lands came in searches to save themselves, and all people of Yharnam were opposed to the usage of the Old Blood, which made it being produced in larger amounts than alcohol. In "The Shadow Over Innsmouth" the citizens of Innsmouth were also related through the blood to the monsters from the seas (Snyder, 2017).

The notion of cosmic horror is conveyed through various visual adjectives and nouns related to space, unknown knowledge, and incomprehensible forms. One of the best examples that demonstrate it is the "Bloodborne" Great One's Moon Presence's look: an eldritch being composed of *human flesh* and *bone*, except for its head. It is covered in *dozens of tentacles*, mainly in its head, where they resemble hair and tail. Its body is mainly a large human *spine* and *ribs*. Moon Presence *doesn't have a face*, instead it only has a *hole* in its head. It looks somehow similar to Ghatanothoa from "Out Of The Aeons": "I had glimpsed such an unbelievable behemothic monstrosity that I could not doubt the power of its original to kill with its mere sight. Even now I cannot begin to suggest it with any words at my command. I might call it gigantic-*tentacled* -proboscidean-*octopus*

eyed-semi-amorphous- plastic-partly squamous and partly rugose-ugh! But nothing I could say could even adumbrate the loathsome, unholy, *nonhuman, extra-galactic* horror and hatefulness and unutterable evil of that forbidden spawn of black chaos and illimitable *night*" (Lovecraft & Heald, 2016). Another Great One from "Bloodborne", Ebrietas, is a monstrous creature that resembles a *slug* with *squid-like tentacles* emerging from her back. Her face appears to *split* in half and is covered in strange *growths* that resemble fungus that surrounds her head (only red *flesh* is seen, so it is possible that she has no real mouth), she has only two oval-shaped green eyes. Ebrietas also possesses a set of skeletal wings that grant her limited flight (Fromsoftware, 2015). The One Reborn, also from "Bloodborne", is born from an unholy Pthumerian ritual that used the bodies of Yharnam's populace, is an *amalgamate* of grotesque *misshapen* and decayed body parts assembled to form *one massive* unliving creature. It has a singular giant humanoid torso attached to the entire mass which controls its entire being, though other parts of its body seem just as independently alive as the humanoid on top of the horrific creature (Fromsoftware, 2015). It reminds Lovecraft's son of Yog-Sothoth, the Dunwich Horror, – "Above the waist it was *semi-anthropomorphic*; though its chest, where the dog's rending *paws* still rested watchfully, had the leathery, reticulated hide of a *crocodile or alligator*. The back was piebald with yellow and black, and dimly suggested the squamous covering of certain snakes. Below the waist, though, it was the worst; for here all human resemblance left off and sheer phantasy began. The skin was thickly covered with coarse black fur, and from the abdomen, *a score of long greenish-grey tentacles* with *red sucking mouths* protruded limply. Their arrangement was odd, and seemed to follow the symmetries of some *cosmic geometry* unknown to Earth or the solar system.", "Oh, oh, my Gawd, that haff *face* – that haff face on top of it . . . that face with the red eyes an' crinkly albino hair, an' no chin, like the Whateleys . . . It was a *octopus*, *centipede*, *spider* kind o' thing, but they was a haffshaped man's face on top of it…" (Lovecraft, 2021a). Amygdala, another "Bloodborne" Great One, is not an exception to a horrifying Lovecraft's fantasies: "Amygdala are monstrous entities with *spider-like bodies*, a short tail and a *head* which is very similar to a part of the brain called the amygdala or amygdaloid body. Their many *bulbous eyes* bulge. They have six-fingered hands on their *seven arms*, and *reptilian* talons on their two legs. Many also sport *tendrils* on their faces" (Fromsoftware, 2015), and the very *cosmic* nature of yet another Great One in "Bloodborne" bears not only its appearance, but also its name – Celestial Emissary, – "The Celestial Emissary is initially disguised as one of the numerous Celestial Minions, and its appearance changes very little when it changes phase, other than significant growth in size and *eyes glowing cosmic blue*" (Fromsoftware, 2015). Yet the truly incomprehensible are those Great Ones, that do not have the form we understand or are capable of perceiving, or describing: "The Old Ones themselves were *half-ghost* – indeed, it was said that they *no longer grew old or reproduced* their kind, but *flickered* eternally *in a state between flesh and spirit*"

(Lovecraft & Bishop, 2020). Lovecraft's Hastur reminds the "Insight" mechanic in "Bloodborne" and the *whispers* that can be heard when obtaining Insights and bears the similarity to "Bloodborne" Great One Oedon, which is seen from the following quotations: "The Unspeakable One, *existing on the periphery of reality*. Hastur's form is *elusive*, manifesting as a swirling *mist of* malevolent *energy*. Its influence is subtle yet pervasive, driving mortals to *madness* with cryptic *whispers*" (Lovecraft, 2017), "Nor is it to be thought that man is either the oldest or the last of earth's masters, or that the common bulk of life and substance walks alone. The Old Ones were, the Old Ones are, and the Old Ones shall be. *Not in the spaces we know, but between them*, they walk *serene* and *primal, undimensioned* and to us *unseen*" (Lovecraft, 2021a), "By Their smell can men sometimes know Them near, but *of Their semblance can no man know*, saving only in the features of those They have begotten on mankind; and of those are there many sorts, differing in likeness from man's truest eidolon to that *shape without sight or substance which is Them*. They walk *unseen* and foul in lonely places where the Words have been spoken and the *Rites* howled through at their Seasons. The wind gibbers with Their voices, and the earth mutters with Their *consciousness*" (Lovecraft, 2021a), "Now, as the baying of that *dead, fleshless* monstrosity grows louder and louder…" (Lovecraft, 2021b), and "Unlike the other Great Ones, Oedon is *formless* and only exists as a voice. The reason behind this is uncertain, although some believe that Oedon managed to *ascend* to a higher plane than the rest of his kin" (Fromsoftware, 2015) along with the one about Oedon we have already mentioned above.

There are also a few things we found interesting about Lovecraft's literary details resemblance in "Bloodborne", such as the following quote from "The Hound" – "I shall seek with my *revolver* the *oblivion* which is my only refuge from the *unnamed* and *unnamable*" (Lovecraft, 2021b), and one of the main "Bloodborne" game mechanics, where a Hunter uses their secondary weapon that might be a *gun* as well. With this knowledge, the quotation above acquires an additional, secondary meaning of fighting, not surrendering. Another thing is a character Patches the Spider, who is a Nightmare Apostle in "Bloodborne", a *spider with a man's head*. It reminds Lovecraftian Atlach-Nacha from "The Seven Geases", The *Spider* God: "The dark form ran toward him with incredible swiftness. When it came near he saw that there was *a kind of face on the squat ebon body,* low down amid the several-jointed legs. The *face* peered up with a weird expression of doubt and inquiry; and terror crawled through the veins of the bold huntsman as he met the small, crafty eyes that were circled about with hair" (Lovecraft, 2017).

Vocabulary used to depict the Great Ones is presented in the Table 1:

"Bloodborne"	H. P. Lovecraft
Things Creatures Formless Morbid Tentacles Face Behemothic Slug Squid-like Tentacles Covered in strange growths Fungus Red flesh Skeletal Amalgamate Grotesque Misshapen Decayed body parts One massive unliving creature Singular giant humanoid torso Horrific creature Bulbous eyes Six-fingered hands on their seven arms Reptilian Tendrils Cosmic Glowing cosmic blue Incomprehensible Elusive Undimensioned Unseen	Things Creatures Formless Morbid Insufferable Immemorial Archaic Tentacles Face Behemothic Gigantic-tentacled Octopus Squamous Plastic Loathsome Unholy Nonhuman Extra-galactic Unutterable evil Chaos Night Semi-anthropomorphic Crocodile Piebald Long greenish-grey tentacles Cosmic geometry Albino Centipede Spider Spider-like Incomprehensible Half-ghost Existing on the periphery of reality Elusive Mist Energy Undimensioned Unseen Fleshless Unnamed Unnamable Squat ebon body

Tab.1. Depiction of the Great Ones in "Bloodborne"and by H. P. Lovecraft

The table 1 shows the correspondence between the Great Ones in "Bloodborne" and the Great Ones in H. P. Lovecraft's works. Vocabulary, notions, and words related/used for visual depiction of the Great Ones bear great similarity, which underlines the resemblance between the compared, although "Bloodborne" has fewer vocabulary units used directly in the game scripts (monologues and dialogues).

Research perspectives. The exploration of H.P. Lovecraft's influence on video games, particularly evident in "Bloodborne," opens avenues for further research. Future studies could delve deeper into several key aspects to enhance our understanding of the interplay between literature, cosmic horror, and gaming. Here are prospective areas for future investigations: comparative analysis with other Lovecraftian games. Future research could extend the comparative analysis to include other video games inspired by Lovecraftian themes. Understanding how different games interpret and integrate Lovecraft's cosmic horror could provide a broader perspective on the varied approaches within the gaming industry.

Narrative structures in Lovecraftian games. A more in-depth examination of non-linear storytelling in Lovecraftian video games would contribute to understanding how narrative structures impact player engagement. Exploring how games like "Bloodborne" utilize ambiguity and environmental storytelling to convey cosmic horror narratives could unveil new insights.

References:

1. Leavenworth, V. (2014). The developing storyworld of HP Lovecraft. https://www.researchgate.net/publication/290012358_The_developing_storyworld_of_H_P_Lovecraft

2. Leite, Gabriel R. 2017. Kos or Kosm? A comparative analysis between Bloodborne and H.P. Lovecraft. Universidade Católica de Brasília (UCB), Accessed October 29, 2019. https://repositorio.ucb.br:9443/jspui/bitstream/123456789/9056/1/GabrielRibeiroLeite.pdf

3. GAMA, V. C., & GARCIA, M. V. (2019). Beyond the Walls of Bloodborne: Gothic tropes and Lovecraftian games. Gothic Games, 49. https://www.academia.edu/65223776/Beyond_the_Walls_of_Bloodborne_Gothic_tropes_and_Lovecraftian_games

4. Caracciolo, M. (2014). Those Insane Dream Sequences: Experientiality and Distorted Experience in Literature and Videogames. In Storyworlds across media: toward a media-conscious narratology (pp. 230-249). University of Nebraska Press. https://www.scribd.com/document/541628571/Storyworlds-Across-Media-Toward-a-Media-Conscious

5. Mullis, J. (2015). Playing games with the Great Old Ones: Ritual, play, and joking within the Cthulhu mythos fandom. Journal of the Fantastic in the Arts, 26(3), 512. https://www.academia.edu/39012713/Playing_Games_with_the_Great_Old_Ones_Ritual_Play_and_Joking_within_the_Cthulhu_Mythos_Fandom

6. Snyder, P. J. (2017). Dreadful Reality: Fear and Madness in the Fiction of HP Lovecraft. https://aquila.usm.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1546&context=honors_theses

7. Fromsoftware Studios. 2015. Bloodborne. [PlayStation 4]. USA: Sony. Video game.

8. Lovecraft, H. P. (2014). From Beyond. (n.p.): CreateSpace Independent Publishing Platform.

9. Lovecraft, H. P., Heald, H. (2016). Out of the Aeons (annotated). (n.p.): CreateSpace Independent Publishing Platform.

10. Lovecraft, H. P. (2017). H. P. Lovecraft Cthulhu Mythos Tales. US: Canterbury Classics.

11. Lovecraft, H. P. (2018). The Dream Quest of Unknown Kadath. BookRix.

12. Lovecraft, H. P., Bishop, Z. (2020). The Mound. Good Press.

13. The Dunwich Horror: Popular Books by The Dunwich Horror: All times Bestseller Demanding Books. (2021a). (n.p.): BEYOND BOOKS HUB.

14. Lovecraft, H. P. (2021b). The Hound. UK: SAGA Egmont.

15. Lovecraft, H. (2022). The Case of Charles Dexter Ward. True Sign Publishing House.